

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 21 ВЕРЕСНЯ 2001 РОКУ ЧИСЛО 38 VOL. CVIII FRIDAY, SEPTEMBER 21, 2001 No. 38

Америка піднімається з руїн після терористичного нападу

НЬЮ-ЙОРК. – Досі жодна терористична організація не взяла на себе відповідальности за скоєні 11 вересня напади на Всесвітній торговельний центр у Нью-Йорку та Пентагон у Вашінгтоні. Президент Джордж Буш, незважаючи на це, назвав терориста Осама бен Ладена головним організатором нападу. Крім того, Президент Дж. Буш, підготовляючи американський народ до можливої довготривалої війни з тероризмом, включно з військовими діями, поставив перед урядом Афганістану вимогу видати О. бен Ладена. О. бен Ладен, який переховується в Афганістані, через посередництво пакістанського уряду заперечив свою причетність до нападу. Президент підписав пропозицію міністра оборони країни Дональда Рамсфелда про призов до збройних сил країни 35,000 воїнів запасу протягом найближчих днів.

На будівлі Всесвітнього торговельного центру в Нью-Йорку 11 вересня було спрямовано два літаки. Сталися потужні вибухи. Обидва 110-поверхові хмарочоси завалилися. Пізніше – внаслідок пожежі – завалилася третя, 47-поверхова будівля, яка також входила до торговельного комплексу. У Всесвітньому торговельному центрі працювало від 40 до 50 тисяч осіб. За офіційними даними з 18 вересня, під руїнами Всесвітнього торговельного центру виявлено останки 201 особи, 5422 – вважаються такими, що пропали безвісти, а 3,800 поранено.

Того ж дня ж упав літак на будівлю Пентагону у Вашінгтоні, частково зруйнувавши її. За приблизними даними, загинуло 189 осіб. Четвертий літак упав недалеко Пітсбургу, у Пенсильванії. Справжні розміри трагедії ще невідомі.

(Закінчення на стор. 4)

Капітан пожежної служби Майкл Дуґан піднімає прапор над руїнами „World Trade Center"

До членів УНСоюзу і читачів газети „Свобода"

Як усі американці та люди цілого світу, ми сильно вражені і глибоко засмучені жахливими насильницькими діями, від яких потерпіли невинні особи у Нью-Йорку, Вашінгтоні і Пенсильванії. Ми складаємо наші сердечні вислови співчуття родинам загиблих й усім, кого торкнулися ці жахливі події. Наші молитви постійно будуть за вас.

Закликаємо членів УНСоюзу і читачів „Свободи" складати свої пожертви на „The American Red Cross Disaster Relief Fund", телефонуючи на число 1-800-HELP NOW або через веб-сайт: www.redcross.org. Просимо також жертвувати кров.

Нехай Бог благословить Америку!

За Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

Уляна Дячук, предсідник
Марта Лиско, головний секретар
Стефан Качарай, касир

Дорога УГКЦ - і з народом, і з Богом

Українську католицьку Митрополію в США нещодавно відвідав Верховний Архиєпископ УГКЦ кардинал Любомир Гузар. Під час свого короткого відпочинку на Союзівці 14 вересня Владика погодився відповісти на запитання члена редакції „Свободи" Петра Часта, які стосуються ролі релігії і Церкви в житті сучасного українського суспільства – Церкви взагалі і зокрема Української Греко-Католицької, що є органічною частиною Вселенської.

– Ваша Святосте, Україна і Українська Греко-Католицька Церква разом, водночас виходили з неволі. Якби в незалежній державі відразу настав економічний розквіт, то релігія, мабуть, залишилася б особистою справою кожної людини. Але сталося інакше – Україна перебуває в трясовині проблем, і не тільки економічних, але й моральних. Тому найбільш чутлива національна еліта все частіше звертає погляди на Церкву, усвідомлюючи, що подолання проблем, оздоровлення життя залежить від духовних сил, від стану духу. Як діє в цих обставинах очолювана Вами Церква?

– У цьому запитанні багато глузду. Справді, якби все пішло так, як люди собі мріяли, то поважна частина населення взагалі не звертала б уваги на Церкву. Одначе фактом є, що сьогодні Церква – не тільки наша, але у рівній мірі й Православна – це єдина інституція, яка втішається довір'ям народу. Це постійно засвідчують так звані „рейтингс". Люди нікому іншому не вірять, переконуючись, що тільки Церква каже в якійсь мірі правду. Комунізм залишив у душах людей глибокі рани, викорінив з них самоповагу, почуття власної гідности, іншими словами – виховував людину негідною. Не тільки фізично, але й внутрішньо знищено велику кількість українців. Я не думаю, що є бодай один хтось, кого комунізм не діткнув у руйнівний спосіб. Звісно, були такі, що опиралися злу, і хоч ніхто не міг зберегти себе стовідсотково, жили і діяли героїчні особистості, які і в собі, і в інших зберігали людську гідність. Таких людей мало, але вони є, є, і це каже нам, що навіть у найгірших обставинах, коли є моральна самосвідомість і віра в Бога, можна багато зла перемогти. Щодо добробуту, матеріяльного розквіту, то запитаймо себе – чи могли люди, знівечені морально, запевнити високий порядок і розквіт? Ні, це було неможливо.

(Закінчення на стор. 8)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Парлямент України ухвалив закон про вибори депутатів

КИЇВ. – Депутати українського парляменту переконані, що Президент країни Леонід Кучма підпише ухвалений 13 вересня закон про вибори народних депутатів. Документ передбачає збереження попередньої моделі, коли половину депутатів Верховної Ради обирали за партійними списками, а другу половину – на мажоритарних округах. Навіть таємним голосуванням депутати не змогли подолати президентське вето на закон про 300 мандатів партіям і 150 мажоритарникам. Комуністи звинувачують у провалі правих – ПРП та обидва Рухи, які відступились від своїх поглядів. Парляментські аналітики кажуть, що після голосування можна говорити про відновлення пропрезидентської парляментської більшости. Прийнятим законом у принципі залишилися задоволеними і ліві, і праві, і центристи. Оглядач „Дзеркала тижня" С. Рахманін вважає, що постраждають маленькі партії, а „велетні" типу КПУ та Рухів отримають право набирати своїх представників у виборчі комісії. „Відбувся компроміс між адміністрацією президента і переважною більшістю фракцій. Згідно з ним Президент знімав свої претензії щодо впливу державних адміністрацій на формування комісій, а Верховна Рада знімала своє бажання зробити закон чисто пропорційним", – уважає журналіст. Теоретично президент може повторно накласти своє вето. Однак представник Л. Кучми в Верховній Раді Р. Безсмертний залишився задоволений внесеними поправками, хоча народні обранці не погодилися з пропозицією президента розпочати передвиборну кампанію за 90 днів до дня виборів і ухвалили починати вже 12 жовтня.

Корупція – одна з найбільших проблем у розвитку підприємництва

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – На Прикарпатті проведено соціологічне дослідження, метою якого було з'ясувати умови розвитку приватного підприємництва в регіоні. Лише три міста в державі беруть участь у програмі, що фінансується Світовим банком. Першим кроком для здійснення проєкту стало проведення соціологічного дослідження розвитку приватного підприємництва на Прикарпатті. Як з'ясувалося, 50 відсотків надходжень до бюджету Івано-Франківська – це податки від приватного підприємництва. В цій сфері зайняті понад 25 тисяч іванофранківців. Близько сорока відсотків підприємців – жінки. В останні роки на Івано-Франківщині спостерігається стійка тенденція до зростання числа малих підприємств. Однак, усе це не позбавляє підприємців традиційних проблем. Майже 40 відсотків підприємців заявили, що процедура реєстрації власної справи відбувалася через сплату хабарів. Понад 70 відсотків приватних підприємців час від часу дають чиновникам хабарі для того, щоб мати можливість працювати.

Легітимність Лукашенка – під знаком запитання

КИЇВ . – Організація з безпеки та співробітництва в Европі (ОБСЕ) має визнати, що президентські вибори в Білорусі були чесними, вважають спостерігачі від України. Члени української делеґації заявили 13 вересня, що перемога Олександра Лукашенка на виборах 9 вересня була цілком легітимною. Не сумніваються у чесності президентських виборів у Білорусі давні прихильники політики Лукашенка, які також входили до делеґації спостерігачів ОБСЕ, зокрема провідники прогресивних соціялістів Наталія Вітренко та Володимир Марченко. Вони наголошують на упередженості міжнародних спостерігачів, які нібито „проігнорували думку представників від України". Набагато стриманіше у ставленні до білоруських виборів поводиться офіційна влада України. Адміністрація Президента та зовнішньополітичне відомство поки не надсилали вітальних телеграм новообраному білоруському президентові. Натомість від глави МЗС Анатолія Зленка та спікера парляменту І. Плюща лунали заяви, що визнання Україною перемоги О. Лукашенка можливе за умови визнання цих виборів чесними европейською спільнотою. Подібна позиція, на думку аналітиків, не в останню чергу зумовлена стриманістю взаємин Л. Кучми та О. Лукашенка.

Інтернет-конференція на сайті „Українська правда"

КИЇВ. – У понеділок, 17 вересня, під час інтернет-конференції на сайті „Українська правда" посол США в Україні Карлос Паскуаль заявив, що офіційна влада України не зверталася до США з проханням провести експертизу записів, зроблених колишнім охоронцем президента майором М. Мельниченком. Посол зазначив, що, згідно з договором про взаємну правову допомогу, таке прохання може надійти від Міністерства юстиції або Генеральної прокуратури України. К. Паскуаль також зазначив, що „справа Г. Ґонгадзе стала фундаментальною для зовнішнього авторитету України". При цьому посол зауважив, що він „не зустрів жодної людини ні в Україні, ні в світовій спільноті, включаючи чільних посадових осіб в Україні, хто був би задоволений ходом розслідування цієї справи". К.Паскуаль нагадав, що США запропонували допомогу ФБР у розслідуванні цієї справи, і висловив сподівання, що консультації з Генеральною прокуратурою України відбудуться найближчим часом.

Скасовано звинувачення

КИЇВ. – Генеральна прокуратура України скасувала звинувачення на адресу колишньої віце-прем'єра Юлії Тимошенко та її чоловіка Олександра – керівника корпорації „Єдині енергетичні системи України". Про це 15 вересня повідомив адвокат Віктор Швець. Взимку цього року Юлію Тимошенко було звинувачено в контрабанді, підробці документів та хабарництві. Її було арештовано, а пізніше звільнено. Олександра Тимошенка арештували в серпні 2000 року – за звинуваченням у розкраданні державного майна.

Суперечки довкола ювілею Дніпропетровська

ДНІПРОПЕРТОВСЬК. – Український народний рух 14 вересня оприлюднив заяву, у якій йдеться, що УНР вважає 225-річний ювілей Дніпропетровська фальшивим. Український народний рух назвав „антиукраїнським" рішення міської влади провести святкування 225-ої річниці Дніпропетровська у вересні цього року. УНР зауважує, що понад 30 відомих у світі науковців, зокрема директор Інституту історії академік Смолій, у своєму відкритому зверненні до дніпропетровського міського голови Івана Куліченка підкреслює, що датою заснування міста є 1635 рік – рік побудови козацької фортеці Кодак з навколишнім ремісничим поселенням, а не рік видання указу російської імператриці Катерини II про будівництво Катеринослава-Кільченського на теренах нинішнього Новомосковська. УНР висловлює обурення з приводу того, що Дніпропетровська міська влада „завзято готує це фальшиве свято – з Молебнем у церкві Московського патріярхату", – йдеться у заяві УНР.

Посол США в Україні дякує українській владі

КИЇВ. – Вранці 12 вересня Посольство США в Україні оприлюднило заяву Посла Карлоса Паскуаля з приводу терористичних актів у Нью-Йорку та Вашингтоні. Посол К. Паскуаль повідомив, що після скоєних нападів американське Посольство негайно контактувалось з відповідними українськими службами у Києві. „Ми дякуємо за те, що вони без вагань відгукнулися на необхідність посилити безпеку американських установ у Києві. На даний час конкретної загрози американським громадянам в Україні немає", – заявив посол. Торкаючись самих терористичних актів, К. Паскуаль підкреслив, що напади – це більше, ніж атака на США, це була атака на нашу цивілізацію, на цінності людської гідности та свободи.

За повідомленнями інформаційних агентств

Українці висловлюють співчуття американському народові

КИЇВ. – Тисячі мешканців і гостей української столиці прийшли у ці дні до будинку Посольства США в Україні, щоб залишити співчутливий запис з приводу трагедії 11 вересня у спеціяльній книзі, виставленій біля посольства. Вінки та квіти з жалібними стрічками вкрили парапети хідників довкола американського посольства.
Фото: Фелікс Хмельковський

Україна і світ поділяють жалобу США

Лист Президента України Л. Кучми до Президента США Дж. Буша

Шановний Пане Президенте!

З глибоким сумом і тривогою дізнався про жахливі події 11 вересня у Сполучених Штатах, які забрали життя багатьох безневинних людей і завдали страшних руйнувань. Разом з Вами ми переживаємо цю трагедію американського народу.

Україна рішуче засуджує тероризм в усіх його формах і виявах та закликає до вжиття всіх можливих у цивілізованому суспільстві заходів для подолання цього нелюдського способу досягнення цілей. Сподіваємося, що винні у цих страхітливих злочинах не уникнуть справедливого покарання.

Від імені народу України та від себе особисто висловлюю Вам, шановний Пане Президенте, наглибші співчуття з приводу величезного горя, що спіткало тисячі американських родин, болем відгукнулося по всьому світові.

Прошу Вас також передати мої слова жалоби і підтримки рідним та близьким жертв терористів.

З щирою повагою,

Леонід Кучма
11 вересня 2001 р.
Київ

Звернення Президента України Л. Кучми до українського народу

Дорогі співвітчизники!

Вчора, 11 вересня 2001 року, скоєно нечуваний, страхітливий злочин проти Сполучених Штатів Америки, проти американського народу. Мільйони людей на земній кулі перебувають у глибокому шоку від побаченого і почутого. Точне число людських жертв та матеріяльних втрат ще невідоме, але скорботний їх лік буде величезним. За своїми маштабами, жорстокістю і цинізмом цей терористичний акт не має прецедентів в історії.

Від вашого імені, шановні співгромадяни, від усього українського народу я надіслав Президентові США Джорджові Бушу слова глибокого співчуття та болю від горя, що спіткало цю країну, її людей, і рішучого осуду тероризму в усіх його формах та виявах. Це горе не залишило байдужими жодну країну, жоден народ. Перед нами постав оскал тероризму – знаряддя сліпої і безжалісної ненависти, яка не зупиняється ні перед чим. Ми ще раз переконалися, що в наш час для тероризму не існує ні національних меж, ні державних кордонів.

Трагічні події 11 вересня – виклик не тільки Америці, її народові. Це виклик усьому світові, всім, хто живе і хоче жити за Божими заповідями і людськими, а не звірячими законами. Не випадково терористи обрали моментом для завдання руйнівного удару по США переддень відкриття сесії Генеральної асамблеї ООН. У ці тривожні дні особливо видно, наскільки тісний сучасний світ. А водночас – наскільки він вразливий перед диявольською підступністю та винахідливістю сил зла, які хочуть перебудувати його по-своєму. Відтак перед лицем цієї загрози, для ефективної протидії лиховісним плянам і намірам весь цивілізований світ повинен згуртуватися, продемонструвати єдність, узгодженість та скоординованість дій. Такою є принципова позиція України, яка виступала і виступає з ініціятивами, спрямованими на об'єднання зусиль у боротьбі з міжнародним тероризмом.

Сьогодні вже ні в кого не повинна викликати сумніву гостра необхідність у розвитку та поглибленні співпраці в цій сфері між державами і спецслужбами, виробленні спільних документів на міжнародному та регіональному рівнях. Ми готові внести і внесемо відповідні пропозиції. Це має бути така спільна програма дій, яка надійно гарантувала б від найменшої можливости повторення чогось подібного до вчорашньої трагедії. Водночас так само очевидною є потреба у відмові від подвійних стандартів, зокрема у визначенні тероризму та злочинности, і практичних діях, які з цього випливають. Терорист має називатися терористом, а злочинець – злочинцем незалежно від того, під якою личиною вони виступають і за яким політичним камуфляжем приховуються. Поряд з міжнародним аспектом проблема попередження тероризму та боротьби з ним має і важливий внутрішній вимір. Усвідомлюючи весь трагізм того, що сталося в ці дні, ми повинні робити серйозні й адекватні висновки, не применшуючи можливих загроз.

Шановні співгромадяни! Горе ранить, але воно і згуртовує. Ми бачимо, з якою єдністю зустріли і переживають національну трагедію американський народ, його політичні провідники та владні труктури. Закликаю до такого ж зміцнення єдности у нас в Україні. Так велять одвічні норми моральности, людяности і милосердя. Будьмо у цей непростий час мудрими, виваженими і далекоглядними, свідомими свого обов'язку перед сьогоденням і майбутнім.

Леонід Кучма
12 вересня 2001 р.

Заява голови Ради Безпеки ООН

НЬЮ-ЙОРК. – Члени Ради Безпеки шоковані і одностайно засуджують жахливі терористичні атаки, що сталися в Нью-Йорку, Вашінгтоні і в інших місцях Сполучених Штатів; висловлюють свою найглибшу скорботу і співчуття жертвам та їхнім родинам і народу та урядові США; закликають усі держави негайно вжити спільних дій, щоб притягти до правосуддя винуватців, організаторів і спонзорів цієї наруги. Вони закликають міжнародне співтовариство подвоїти зусилля, аби відвернути терористичні акти за допомогою зростаючої співпраці і повного виконання міжнародних антитерористичних конвенцій і резолюцій Ради Безпеки; висловлюють готовність вжити негайних подальших кроків у відповідності до своїх обов'язків, згідно із Статутом Об'єднаних Націй.

Валерій Кучинський
11 вересня 2001 р.
Нью-Йорк

НЬЮ-ЙОРК. – Хвилиною мовчання розпочалося 12 вересня термінове офіційне засідання Ради Безпеки ООН, присвячене трагічним подіям, які відбулися у США 11 вересня. У засіданні взяв участь Генеральний секретар ООН Кофі Аннан, який звернувся до держав-членів ООН зі закликом об'єднати зусилля у пошуку винуватців і організаторів насильницьких актів, вчинених проти американського народу.

Постійний представник України при ООН Валерій Кучинський виступив з пропозицією скликати надзвичайне засідання Ради Безпеки ООН на рівні міністрів закордонних справ для обговорення проблем боротьби з міжнародним тероризмом, а також проголосити 11 вересня Міжнародним днем боротьби з тероризмом.

Текст резолюції з суворим осудом дій терористів вперше в історії ООН було схвалено хвилиною мовчання без традиційної процедури голосування.

До „Свободи" надійшли листи

Вельмишановні земляки! Українська діяспора на Сахаліні висловлює вам глибокі співчуття і жаль з приводу страшної трагедії від рук вандалів. Ми разом з вами сумуємо за загиблими.

Микола Засенко,
голова ради Сахалінської національно-культурної автономії українців „Київська Русь"

* * *

Усі українці сприймають трагедію Америки як свою особисту. Ми плекаємо надію, що цей акт терору не активізує інших насильників. Водночас ці події повинні мобілізувати нас до дальшої напруженої праці. Пригадується, як у воєнні роки, коли тисячі людей гинули на фронті, суспільство зосереджувалось на спільній справі, залишаючи обіч усе особисте, другорядне. Віримо, що американський народ вийде з важкої ситуації рішуче, але розважливо.

Ярослав Ісаєвич, професор
м. Львів

Дорогі американські друзі! Працівники Донецької регіональної бібліотеки поділяють вашу жалобу і сумують разом з вами. Ми шоковані варварським терористичним актом проти США. Ми висловлюємо щире співчуття американському народові з приводу цієї трагедії. Маємо надію, що уряд Америки і уся світова громадськість об'єднають свої зусилля у боротьбі проти тероризму.

Олена Башун

* * *

Ми були глибоко шоковані терористичними актами у Вашінгтоні та Нью-Йорку. Це найстрашніший терористичний акт в історії людства. Неможливо зрозуміти тих, хто зробив таке жорстоке насильство. Ми висловлюємо співчуття родинам усіх потерпілих у результаті цієї трагедії.

Віталій і Володимир Клички

Посадникові Нью-Йорку Рудольфові Джуліяні

Достойний пане! В імені усієї української громади Нью-Йорку складаю свої співчуття з приводу жахливої трагедії, що сталася 11 вересня в нашому місті. Дякуємо за Вашу поставу діяльного провідника міста. Висловлюємо подяку працівникам поліції та пожежної охорони, які роблять усе, що в їхніх силах, щоб подолати кризу, якої ще не було. Нехай Всевишній дасть Вам та усім працівникам Нью-Йорку сили, щоб повернути місто до нормального життя.

З повагою,
Мирослав Шмігель,
президент Об'єднаного комітету українсько-американських організацій міста Нью-Йорку

* * *

Трагедія в Нью-Йорку та Вашінгтоні просто приголомшує. В Україні співчувають великому нещастю американських людей і осуджують терористів усі, навіть ті, хто досі критично ставився до США. Передайте слова підтримки родинам потерпілих. Слава Богу, що терористи не напали на атомні електростанції, адже використання цього джерела енергії будь-де на земній кулі для людства є передчасним. Нехай береже Бог українців та усіх громадян Америки!

Сергій Федоринчик,
директор інформаційного центру Української асоціяції „Зелений світ"

* * *

Жахливий терористичний акт ще довго буде позначатися на нашому житті різними прикрощами. Їх відчули, наприклад, співаки українсько-русинського ансамблю „Маковицька струна", які ледве приїхали до США, щоб познайомити земляків зі своєю творчістю, а тепер через загальну жалобу змушені виїздити додому, у Словаччину. Один з останніх концертів відбудеться 23 вересня в Українському Інституті в Нью-Йорку і розпочнеться він з вшанування пам'яти жертв терору.

Катерина Немира,

Америка піднімається...

(Закінчення зі стор. 1)

На борту чотирьох літаків, які, судячи з усього, були захоплені терористами-самогубцями, знаходились щонайменше 266 осіб.

Президент США Джордж Буш виступив 12 вересня зі зверненням до нації у зв'язку з трагічними подіями в країні. Він наголосив, що терористам не вдалося похитнути дух американського народу. „Терористичні акти можуть пошкодити фундаменти наших найвищих будівель, але не спроможні похитнути основ Америки", – сказав Президент.

Дж. Буш заявив, що Сполучені Штати не поділятимуть терористів на тих, хто відповідальний за цей злочин, і тих, хто надає їм притулок.

Президент США негайно розпорядився привести до стану підвищеної бойової готовности збройні сили в країні та за кордоном. Повітряний простір над США та всі летовища було закрито.

Сполучені Штати можуть розраховувати на підтримку своїх союзників в НАТО у боротьбі проти тероризму – заявили учасники надзвичайної сесії Північноатлантичного союзу у Брюсселі.

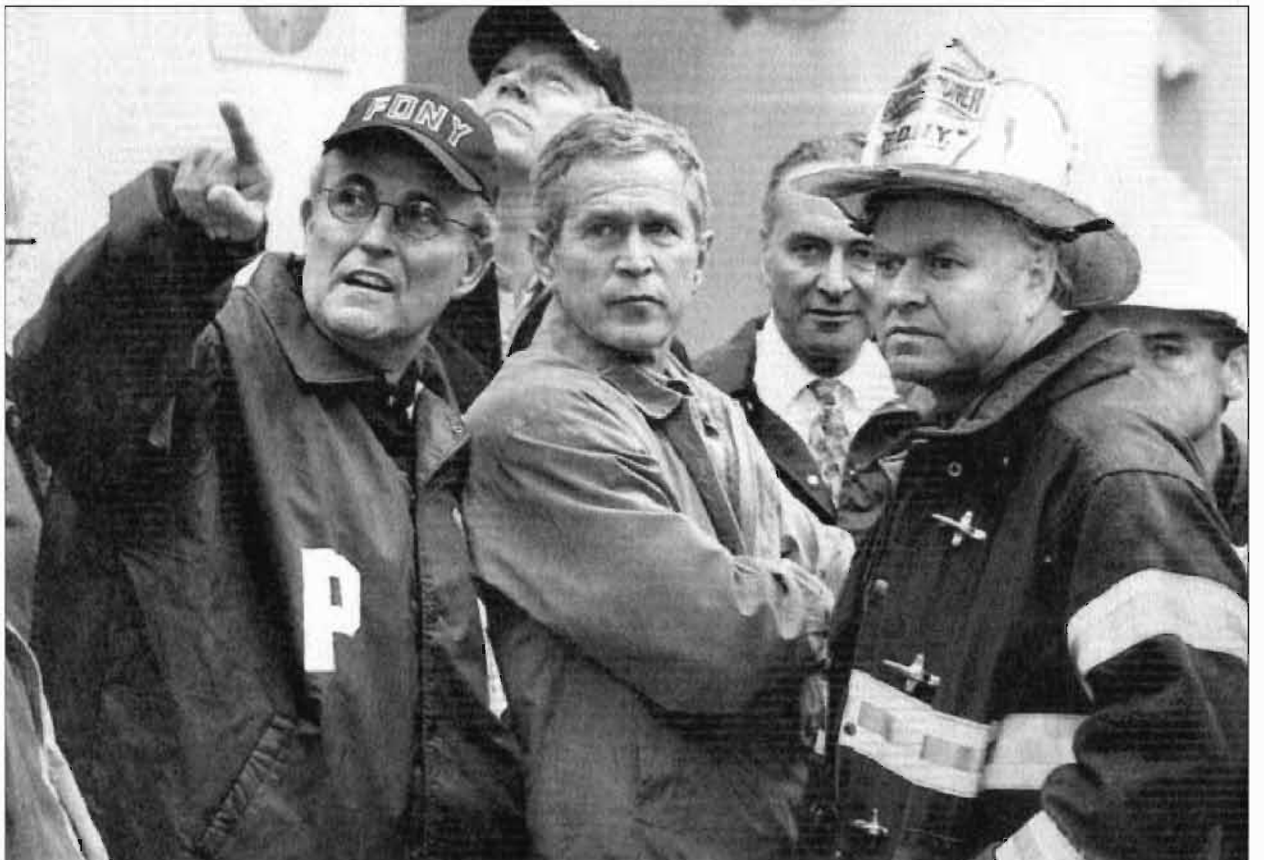
12 вересня були закриті усі фондові біржі США. Останній раз біржі були закриті 1945 року – з нагоди закінчення Другої світової війни. Біржі наново розпочали свою діяльність у понеділок, 17 вересня.

Відкликано всі спортові змагання під час вихідних днів у кінці тижня.

Відразу ж після повідомлень про терористичні акти у США на світових ринках різко зросли ціни за нафту. Ціна нафти дещо знизилась після того, як генеральний секретар ОПЕК Алі Родрігес заявив, що буде вжито заходів для забезпечення стабільного постачання нафти на світові ринки.

Інформовані джерела у федеральній авіяційній службі кажуть, що літак, який врізався у будівлю Пентагону у Вашінгтоні, до цього на величезній швидкості летів прямим курсом на Білий Дім. На підході до резиденції Президента США зі західнього боку літак зненацька і дуже різко розвернувся на 270 градусів, що нагадувало маневр бойового винищувача. Після цього він зник з екранів радарів, врізавшись у будинок Пентагону.

Стало також відомо, що як мінімум двоє пасажирів – жінка та чоловік – зуміли подзвонити з літака мобільними телефонами. Відомо, що в літаку, який врізався у Пентагон летіла популярна телевізійна коментаторка Барбара Олсон. Зміст цих розмов повністю не розголошується, однак деякі подробиці стали відомі. Різкий і короткий наказ, кинутий англійською мовою терористом у кабіні „Боїнга-767", був останніми словами, що їх зміг почути в радіо з борту літака диспетчер летовища Логан у Бостоні.

Президент США Джордж Буш (посередині), посадник Нью-Йорку Рудольф Джуліяні (зліва) і керівник пожежної служби фон Ессен 14 вересня на руїнах „World Trade Center". Позаду зліва – губернатор Нью-Йорку Дж. Патакі і сенатор Чарлз Шумер. Фото: AP Worldwide

За даними експертів, остаточні маштаби трагедії у Нью-Йорку та Вашінгтоні буде відомо лише через кілька тижнів. Розпочато пошук винуватців. Поліція провела обшук ряду будинків та поштових скриньок у двох містах на Фльориді. До такого кроку правоохоронці вдалися після того, як дослідили списки пасажирів, що перебували на викрадених літаках. Судячи з усього, пілотам вдалося залишити увімкненими мікрофони в кабінах. Експерти вважають, що на борту кожного літака було від трьох до п'яти терористів, озброєних ножами.

Промовляючи в Білому Домі, Президент Буш заявив, що керівники світу діятимуть разом, щоб здобути перемогу у війні з тероризмом.

Генеральний прокурор Джон Ашкрофт запевнив, що американські власті не пошкодують жодних засобів для того, щоб знайти винних.

У Нью-Йорку та Вашінгтоні рятувальні бригади шукають вцілілих. Сотні поранених отримали невідкладну допомогу в нью-йоркських лікарнях. Над Нью-Йорком досі здіймаються клуби диму, а південно-західна частина Мангетену перекрита поліцією. Під час евакуації, коли обвалилися обидва хмарочоси, під уламками загинули принаймні 300 пожежників і десятки поліцейських. Однак досі невідомо, скільки людей перебувало в двох хмарочосах на час катастрофи.

Досі деякі американські летовища закриті з огляду на заходи безпеки, тому повітряне сполучення в цілому світі перебуває в стані хаосу. Всі літаки, які вже летіли до США з Европи чи Азії або поверталися назад, або скеровувалися до Канади. Щодо чужоземних авіоперевізників, то, як заявляє керівництво Федеральної авіяційної служби, вони отримають такий дозвіл лише по тому, як запровадять посилені заходи безпеки. Деякі европейські компанії були змушені скасувати лети до США і завернути назад літаки, які вже перебували над Атлантиком.

Президент Джордж Буш провів консультації з Конгресом щодо надання згоди на військові контрудари у відповідь на безпрецедентні терористичні акти на території США. За даними інформаційних агентств, демократи та республіканці підтримують застосування сили. Водночас американські урядові джерела стверджують, що найближчим часом воєнних дій не буде, оскільки триває розслідування. Конгрес прийняв резолюцію, в якій схвалив намір США завдати удар у відповідь на терористичні акти в Нью-Йорку та Вашінгтоні. Федеральному бюрові розслідувань відомі імена захопників літаків, які вчинили напади.

З'являються емоційні свідчення того, як пасажири викрадених літаків дзвонили рідним в останні хвилини перед смертю. Дружина одного з пасажирів літака, який розбився в Пенсильванії, розповіла, що вона встигла повідомити йому про літаки, скеровані у будинки

(Закінчення на стор. 5)

14 вересня працівники Головної канцелярії УНСоюзу і редакцій обох тижневиків взяли участь у всеамериканській молитві. Фото: Л.Х

Америка піднімається...

(Закінчення зі стор. 4)

Світового торговельного центру. Чоловік розповів дружині, що кілька терористів захопили літак, і що пасажири плянують чинити спротив. Це дає підстави припускати, що в літаку, перед тим як він розбився, була бійка.

Генеральний прокурор США Дж. Ешкрофт заявив 13 вересня, що в організації та здійсненні злочину брало участь не менше 50 осіб. А на борту чотирьох викрадених авіолайнерів знаходилося не менше 18 терористів, які не могли діяти без спільників на землі. На летовищі ім. Джона Кенеді заарештовано чоловіка, який представив службі безпеки підроблене посвідчення пілота.

Сполучені Штати подвоїли кількість військ і озброєнь на Близькому Сході й у зоні Перської затоки. За повідомленням міністерства оборони, туди послано додаткові військові кораблі і підводні човни, озброєні ракетами далекого засягу, а також бомбардувальники і винищувачі.

Водночас Президент Буш заявив, що не варто поспішати зі застосуванням військової сили проти країн, які переховують терористів.

П'ятниця, 14 вересня, у Сполучених Штатах і країнах Европейського Союзу була Днем молитви та жалоби за жертвами трагедії. На жалібній молитві у Національній катедрі у Вашінгтоні були присутні чотири колишні Президенти США – Джімі Картер, Джералд Форд, Джордж Буш старший і Бил Клінтон, та майже все американське керівництво. „Любов є сильнішою від ненависти, а любов, закорінена у справедливості, є найсильнішою з усіх", – сказала пастор Ґрейвс, а відомий проповідник Билі Ґреям ствердив, що „дух цієї нації не буде переможеним".

Виступали також священослужителі мусульманської та єврейської громад США. Вони закликали до посилення внутрішньої безпеки. Президент Джордж Буш сказав, що вдасться до суворих і безжалісних дій проти відповідальних за ці терористичні акти, додаючи, що дії відбудуться тоді, коли це буде вигідно Америці.

У країнах Европи опівдні 14 вересня було оголошено хвилину мовчання, зупинився транспорт, звучали церковні дзвони, люди схиляли голови на знак жалоби за загиблими. Прем'єр-міністер Великобританії Тоні Блейр заявив, що організатори терористичних нападів на Сполучені Штати є ворогами усього людства. Він закликав вжити усіх заходів, аби знайти і покарати винних. У Лондоні сотні людей взяли участь у церковній відправі, на якій була також присутня британська королева. Вперше в історії Британії у соборі Святого Павла пролунав американський гимн. На церемонії зміни почесної варти біля Бакінггемського палацу оркестра королівської ґвардії грала національний гимн США.

Папа Римський Іван Павло II назвав напади чорним днем в історії людства.

П'ятьма хвилинами мовчання вшанували громадяни Німеччини пам'ять жертв нападів у США. Сотні людей зібралися біля посольства США у Берліні, щоб висловити солідарність з народом Америки. В Албанії, Боснії, Угорщині та Чехії 14 вересня оголошено днем пам'яті загиблих. У всіх п'ятдесяти п'яти країнах ОБСЕ на знак жалоби спущено прапори.

У неділю, 16 вересня, Президент Дж. Буш Буш зазначив, що Вашінгтон має намір тісно співпрацювати з багатьма країнами готуючи протитерористичну операцію. У Нью-Йорку в римо-католицькій катедрі св. Патрика місцевий кардинал Джон Іган правив поминальну Службу Божу за погиблих, в якій співучасником був Верховний Архиєпископ і кардинал Української Католицької Церкви Любомир Гузар і Єпископ Стемфордський Василь Лостен.

У Нью-Йорку та Вашінгтоні день і ніч тривають рятувально-пошукові роботи.

Президент і американські конгресмени домовилися 14 вересня про виділення приблизно 40 мільярдів долярів на боротьбу з тероризмом та ліквідацію наслідків нападів на Нью-Йорк і Вашінгтон. Американські законодавці також продемонстрували єдність в питанні застосування сили у відповідь на напади 11 вересня. Президентові Дж. Бушу надано право самостійно приймати рішення про силову акцію у відповідь на напади.

Президент Джордж Буш відвідав місце катастрофи в Нью-Йорку у п'ятницю, 14 вересня. Він побував там, де був розташований Всесвітній центр торгівлі, та розмовляв з рятувальниками. Неподалік на „Union Square" з квітів та фотографій створено імпровізований меморіал жертвам вибухів.

Складні умови та погода, зокрема грози, перешкоджали рятувальним роботам у Нью-Йорку 14 вересня, де рятувальники намагалися ідентифікувати тіла жертв. Родини зниклих безвісти надають інформацію про особливі ознаки родичів для опізнання. Для визначення ДНК окремих фрагментів знайдених тіл родичі також приносять гребінці та зубні щітки своїх близьких для порівняльної аналізи ДНК.

Це наймасштабніше слідство в історії США. 4500 агентів ФБР беруть участь у розшуку організаторів злочину. Генеральний прокурор США Дж. Ешкрофт повідомив, що слідчі збирають дедалі більше інформації про терористів.

Рятувальники на руїнах „World Trade Center". Фото: FEMA

Федеральному бюро розслідування США вдалося встановити особисті дані ряду терористів, яких підозрюють у причетності до терактів у Нью-Йорку та Вашінгтоні. Під час викрадення літаків злочинці працювали групами по три – чотири особи. Сліди терористів ведуть також до Німеччини. У Гамбурзі в ніч на четвер правоохоронні органи провели обшук квартири, де проживав щонайменше один з терористів, яких підозрюють у причетності до останніх подій у США. З лютого цього року помешкання, яке стало об'єктом уваги німецької поліції, стоїть порожнім.

Міжнародне агентство Інтерпол вперше в історії зформувало спеціяльну групу для допомоги американській владі і негайного передання інформації з різних країн. У німецькому місті Гамбурзі поліція провела обшуки у помешканнях, де проживало двоє громадян Об'єднаних Арабських Еміратів, яких підозрюють в участі у викраденні літака. Вони обидва були професійними пілотами.

Тим часом поліція Бельгії заарештувала у Брюсселі 4 осіб, підозрюваних у причетності до незаконного угрупування. Ще 4 підозрюваних затримано голяндською поліцією у Ротердамі. Поліція Бразилії також повідомила про арешт громадянина Марокко, який, як припускають, може надати інформацію про напади у США.

Пентагон повідомив, що знайдено обидві „чорні скриньки" з літака, що поцілив у Пентагон. Напередодні агенти ФБР заявили, що знайшли „чорні скриньки" з літака, який розбився в Пенсильванії.

Директор управління політичного плянування Державного департаменту Річард Гас твердить, що будь-яка операція у відповідь повинна мати довготермінові наслідки: „Це не обмежується особою Осами бен Ладена чи його спільників, якщо і справді саме вони стоять за організацією нападів. Тероризм, як явище, є набагато поширенішим. Тож нам треба поглянути на півдесятка країн, які сприяють тероризмові, і припинити цю діяльність. Нам також треба визначити нові правила і принципи міжнародних взаємин, які унеможливлять підтримку терористів і переховування їх де-інде".

Ньюйоркська фондова біржа відновила працю 17 вересня, після найтривалішої перерви від часів депресії 1930 років. Право оголосити початок торгів на біржі було надано представникам поліції та пожежної охорони Нью-Йорку. Одразу після відкриття ціни на акції пішли вниз. На початку торгів фінансисти вшанували хвилиною мовчання пам'ять загиблих під час нападів минулого вівтірка, 11 вересня. Потім пролунала пісня-молитва „Боже, благослови Америку".

Перед початком торгів Центральний банк США – Федеральна Резерва – оголосила про зменшення облікової ставки на пів відсотка для запобігання можливости значного падіння курсів цінних паперів. На азійських фондових біржах різко зменшилася вартість акцій. На европейських біржах у Парижі і Франкфурті акції також подешевшали. Після оголошення Центрального банку на европейських фінансових ринках зріс курс акцій. Внаслідок руйнівних нападів на Всесвітній центр торгівлі низка банків і брокерських бюр втратили десятки ключових працівників.

Також було знищено комп'ютерні мережі і документи, а частина ділової дільниці Мангетену і досі залишається без енергопостачання і телефонного зв'язку. Однак ця тенденція не позначилася на лондонському ринку цінних паперів.

Урядова пакистанська делегація 17 вересня зустрілася в афганському місті Кандагар з міністром закордонних справ уряду талібів Вакілем Ахмедом Мутавакілем та духовним лідером Талібану муллою Омаром. Ісламабад намагається переконати керівництво Талібану видати міжнародного терориста Осаму бен Ладена. А. Мутавакілеві, ймовірно, передали ультиматум Сполучених Штатів: видати бен Ладена впродовж 72 годин, або – Афганістан може стати метою воєнного удару.

Десятки тисяч афганців залишили свої домівки, побоюючись воєнних дій. Пакистан та Іран закрили кордони з Афганістаном. Велика Британія – після Сполучених Штатів – оголосила Осаму бен Ладена головним підозрюваним в організації терактів у США. Британський міністер закордонних справ Джек Стро повідомив, що Лондон підтримує пляни Сполучених Штатів провести широкомаштабну антитерористичну опера-

(Закінчення на стор. 15)

Контактні телефони у справі трагедії 11 вересня

Для громадян України, які у зв'язку з трагедією в Нью-Йорку 11 вересня розшукують своїх рідних, подаємо число телефону Генерального консульства України в Нью-Йорку, куди слід телефонувати: (212) 371-5690.

Хто хоче вписати імена про долю своїх рідних чи знайомих, з котрими втратили зв'язок після терористичного нападу на Нью-Йорк, може звертатися на такі числа телефонів: (866) 856-4167, (212) 741-4626.

Удар у спину

В долі кожної людини трапляються події, які кардинально змінюють її життя: любов, народження дітей, смерть рідних – події, котрі доводять до глибинного пізнання себе і всесвіту.

Долі людей складають долю країни. І країні, як і окремій людині, випадають події, які кардинально міняють її шлях. Наша країна, Америка, дуже молода. В історичному сенсі вона – дитина. Але те, що сталося 11 вересня, за день зробило її сивою.

Романтики і шукачі пригод відкривали і завойовували Америку 500 років тому. Борці за свободу і незалежність зі зброєю в руках відстоювали понад 200 років тому право Америки бути єдиною державою. Прагматики і реалісти будували нашу країну на початку XX століття, перетворюючи її в державу-мрію для всіх знедолених у світі, державу-фортецю для всіх принижених, державу-закон для всіх скривджених.

І 50 останніх років Америка є взірцем свободи і захисту людини, її прав, її чести, здоров'я і добробуту.

Українці, тікаючи із неньки-України 100, 50 і 5 років тому, мали різні причини і стимули: від неминучої смерти і ГУЛагу, до бажання вижити, дати раду собі і своїм дітям. Але спільним для всіх, хто приїхав до далекої Америки, було бажання бути вільною і незалежною людиною. І ми це отримали в Америці, за що ми їй безмежно вдячні.

Для тих, котрі тут народилися, рідна мова – англійська, світогляд – американський. Батьки виховали своїх дітей в любові і пошані до своєї історичної батьківщини – України. Багато років вони жили мрією про незалежну країну, і передали цю спрагу. Та тільки Америка всім нам дала життя, свободу і свою землю. Вона нам рідна, і 11 вересня терористи вдарили не лише в будинки, але і в наші серця.

За 10 років війни в Афганістані СССР втратив 13,000 вояків. За 1 годину підступної атаки на Нью-Йорк Америка втратила половину цієї кількости, але – цивільних громадян. Оплакуємо їхню смерть, співчуваємо родинам, яких торкнулися непоправні втрати.

Америка готова себе надійно захистити від будь-якої зовнішньої збройної атаки, але виявилася беззахисною перед прихованим і підлим ударом в спину: ударом заздрости, ударом ненависти. Нелюди спроможні були це зробити не тому, що такі „геніяльні", а саме тому, на жаль, що в повній мірі скористалися свободою і демократією, які гарантує Америка всім своїм громадянам.

Тепер ми інші. Життя сьогодні вимагає бути іншими, якщо хочемо вижити в цих умовах. Відверті і щирі американці, яких інші часто вважали „наївними", повинні стати твердими і непохитними до ворогів людства, інакше ми втратимо ту волю і силу, які дозволяли спиратися на нас знедоленим людям з усіх країн світу.

Сьогодні Америка для кожної людини – останній міцний оплот особистої свободи, поєднаної із демократією суспільства в цілому. І світ це розуміє: від Росії – до Ізраїлю, і від Японії – до Канади.

Після цієї атаки змінилися не тільки ми, весь світ став іншим. Питання стоїть так: демократичне суспільство і свобода людини, чи тероризм, фанатизм і третя світова війна. І від того, як світ зреагує на події, залежить, в першу чергу, не стільки доля Америки, скільки доля всіх країн світу.

СВОБОДА

Пам'ятайно про Україну!

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-0904) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax (973) 644-9510, UNA Fax (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата – Марійка Пендзола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про місто, яке не піддається

Вже не один раз довелося у цій рубриці писати і про це, і про те, що діється у Нью-Йорку, та його з різних причин критикувати. Але тепер, коли нас ділить тиждень від пропам'ятного вівтірка 11 вересня, ми повертаємося до нормального життя, а з тим і до думок про це дивне велике місто світу, що підносить голову після трагедії, яка його зустріла, і гордо випростовується на всю свою велич.

Здавалося у перших хвилинах, що знищення, яке заподіяли терористи налетом на Всесвітній торговельний центр, і тисячі жертв змінять назавжди картину Нью-Йорку та його темп. Але – о диво! – якийсь добрий, наскрізь позитивний настрій огорнув мешканців і дає їм цю моральну силу, яка зараз є для усіх такою доконечною.

А може, ми усі у цьому першому приголомшенні трагедією не годні ніяк здати собі ясно справу з цього, що сталося і того, що може ще нас чекати? Може, мешканці метрополії світу, включаючи і нас, надто використовували свободу життя, щоб уявити собі, що вона може бути обмежена? Може, ми усі не думали, як нам тут добре живеться? Якби воно не було, перед нами усіми, так мешканцями Нью-Йорку, як усієї країни, стоять запитання: „А як буде далі"? Що нас усіх чекає у майбутньому?

На ці запитання відповість найближче майбутнє. Наразі ми усі, байдуже, якої народности, але мешканці цієї країни і того міста, що нас пригорнуло як „своїх", – не піддаємося так, як і воно не піддається. Здається, немов люди стали добрішими, теплішими один до одного. Здається, кожний спів „Боже, благослови Америку" виходить справді зі серця, навіть коли він у супроводі сліз і безмежного жалю. Здається, кожен доброволець, що зголосився до відкопування руїн хмарочосів, що дав свою кров для ранених чи тільки приніс рятівникам пляшку води, робить це із щирим і теплим серцем. А кожне слово подяки Президента Буша чи мера Нью-Йорку Джуліяні наповнює теплом і випростовує спини ньюйоркців.

У ці хвилини незмірної трагедії ньюйоркці знайшли потіху у Бога. Церкви відкрили свої брами, усіх віровизнань, щоб мешканці могли у будь-який час зайти і молитись за тисячі жертв, за їхні родини, за країну, що досі давала їм добре і спокійне життя. Біля церков і всюди – квіти, квіти в пам'ять тих, що загинули. І біля нашої хтось поклав квіти, хоча її брами чомусь закриті. Вечором сотні свічок перед будинками, разом із прапорами, що видніють дослівно на кожному місці, вказують ще раз на почування мешканців.

А з поверненням до дії телефонних ліній десятки телефонів до рідних, до приятелів, до знайомих: „Чи все в порядку, чи всі живі, чи треба помочі???". Скільки таких запитань було і від зовсім чужих осіб, немов кожен хотів в тому мільйоновому місті подати руку сусідові. Немов кожен хотів другому навіть без слів сказати, що він дбає за другого, що, відповідно до пісні, яку в цих днях так часто чуємо: – „Ми переможемо!".

У ці безмежно трагічні дні ми усі, яких доля кинула в це найбільше у світі місто, стали немов сильніші, кращі, менш егоїстичні та менш злобні. Здається, немов ця трагедія пробудила у населення найкращі почування, а тим і силу ставити чоло усім ударам ворожих сил, бо „ми переможемо!".

О-КА

Статуя бика в нижній частині Мангетену, відомий символ Волл Стріту, була вкрита пилом від зруйнованих будівель. З приводу відкриття біржі 17 вересня скульптура була ретельно очищена від наслідків катастрофи, щоб гідно вітати відновлення фінансового життя Америки.

Прозріння ...

26 квітня 1986 року вибухла Чорнобильська АЕС. В наступні дні в Києві грало радіо, танцював телевізор, на першотравневій демонстрації горлали пісні задурманені демонстранти, керівники країни запевняли народ, що все в порядку. А над містом вітер ніс радіоактивну смерть.

В той же час, таємно від людей, збирала влада по тривозі водіїв, пожежників, лікарів, вояків і офіцерів, і в темних автобусах терміново відправляла в бік Чорнобиля рятувати місто і країну. А фактично – на смерть.

Тільки згодом, через 10 днів, люди дізналися, що трапилося, і місто у ту ж мить спорожніло. По вулицях Києва, що стали схожі на вимерлі, вітер гнав з боку Чорнобиля понад самим містом срібно-чорні хмари, які опалювали верхівки дерев над схилами Дніпра.

15 років після Чорнобиля, 11 вересня 2001 року, я сидів з ранку за комп'ютером вдома на острові Статен Айленд, одному з районів міста Нью-Йорку, звідки кожний день їжджу поромом до місця праці в Мангетені на 12-ту годину. Була 9-та година ранку. Дружина виїхала на роботу лише 15 хвилин раніше. Але незабаром раптово повернулася і вже з вулиці голосно і схвильовано крикнула перед відкритим вікном:

– Включай телевізор! Місто атакували терористи! „World Trade Center" у вогні! Всі мости закриті... „Ferry" зупинений...

Ми включили телевізор. На екрані стояли поруч задимлені, у вогні, башти „твінсів" і телеоператори декілька разів підряд показували, як другий літак, захоплений в Бостоні терористами, врізається в північну башту.

А ще через декілька хвилин на екрані телевізору з'явився Вашінгтон і здіймалися клуби диму над Пентагоном. Декілька хвилин тому назад третій літак з терористами-камікадзе цілеспрямовано атакував Америку. Між першою і третьою атаками минуло 55 хвилин.

Диктор передав, що ще декілька захоплених терористами-смертниками літаків знаходяться в повітрі. Америка завмерла в шоку.

І раптом, за кілька хвилин до десятої ранку, ми побачили, як поволі провалилася, зникла з екрану південна башта, що атакувалася другим літаком. А через 29 хвилин – завалилася і північна. Ми знали, що в кожній з 110-поверхових башт висотою майже в півкілометра працює по 15-20 тисяч людей. Чи встигли вони вибратися з будинків за лічені хвилини?

Вся південна частина Мангетену покрилася величезною, в кілометр висотою, хмарою, що клубочилася, ніби при атомному вибуху, лиховісного сизо-чорного диму з язиками вогню, бурими клубками попелу, шматками обгорілих паперів, що були схожі посеред темряви, що огорнула околицю, на білі сніжинки.

Це була катастрофа. Весь світ був паралізований тим, що трапилось. І як розгорталися події в наступні години і дні, сьогодні відомо всім.

Людська природа однакова: чи це було в Києві в 1986 році, чи тепер в Нью-Йорку. Тисячі добровольців відразу ж кинулися на допомогу: пропонували свої руки, свою донорську кров.

Ми сіли в авто і через 7 хвилин були біля порому. Навпроти, через затоку у 8 милях від нас, палав Мангетен. Від чаду текли сльози з очей і дерло в горлі. Вся внутрішня площа перед поромом була заповнена пожежними машинами, машинами швидкої допомоги, пожежниками, медсестрами і лікарями, поліцією і військовими. З поромів, що підходили до острова з боку Мангетену, вже вивантажували і виносили на ношах перших поранених, а назад вантажили тільки авта, пожежників і лікарів. Мене вразило, на скільки швидко, на відміну від Чорнобиля, все це робилося.

А вздовж усієї набережної острова, звідки, як на долоні, видно Мангетен, стояли люди: з фотокамерами і з маленькими прапорцями. Багато з них плакали.

Була 12 година дня, схожого на ніч.

Америка, країна-мустанг, захищена по периметру своїх кордонів від зовнішнього ворога, звідки б він не з'явився: з океану, суші, повітря або космосу, виявилася беззахисною перед внутрішньою агресією одинаків-фанатиків-самогубців.

Про цей феномен, що пишно розрісся в середовищі ісламських фундаменталістів, що змушує світ, все частіше ставити з ніг на голову, здоровий глузд і вироблені людством тисячолітні неписані закони добра і зла, вже багато написали і ще більше напишуть.

Але зараз мова про інше. Весь світ з болем сприйняв цю американську трагедію: парляменти і уряди звернулися зі словами співчуття до уряду і народу Америки, в багатьох країнах проголошені дні жалоби, в знак солідарности грають американський гимн, зупинені або скасовані всі свята і спортивні заходи, тисячі людей покладають квіти біля будинків посольств і консульств Америки...

Але в багатьох країнах, явно і неявно, радіють з приводу цієї трагедії. Співають і танцюють, святкують „перемогу", втягуючи в цей содом дітей і жінок. Про цю фатальну паталогію нема мови. Але як реагують на людське горе і загальнонародне лихо у, здавалося б, нормальних країнах? І в першу чергу, на моїй батьківщині – Україні.

Майже кожна газета України, поруч з уболіваннями і спувчуттями постраждалим і загальними словами осуду злочину, обов'язково, в більш-менш завуальованій формі, пише про те, що Америка сама спровокувала цей терористичний акт. Але вершиною ненависти до Америки виступила, хто б міг подумати, львівська газета „Поступ". Про маргінальні видання і партії я вже й не кажу. Вже на другий день після трагедії в Нью-Йорку „Поступ" відреагувала.

Доктор географічних наук В. Дергачов тут пише: „Теракти" в США – це подія, що очікувалася. Не можна зводити його до того, що це підступність фундаменталістів, екстремістів, терористів і.т.д. Те, що відбулося, є відповідь на американську політику в Евразії, на книжку З. Бжезінського „Велика шахівниця".

К. Бондаренко зі злорадством стверджує, що теракт в Нью-Йорку свідчить: в Америці „ворог повсюди". Автор ставить на одну дошку союзницькі бомбардування військових об'єктів в Іраку і теракт в Нью-Йорку. Він з патосом юродствує: „Там теж гинули жінки і діти".

Він не розуміє, чому в першому випадку „ніхто не обурювався, а тепер – обурюється?" І бачить в Осамі бен Ладені лише „передвісника американського апокаліпсису".

Л. Петренко в тому ж числі газети захоплюється терористами: „Неперевершені майстри своєї справи... Геніяльні в своїй простоті випади".

Не відстає і тележурналіст В. Пиховшек: „Блискуче скоординована бойова операція".

Народний депутат В.Філенко трактує дії терористів і американську політику, як дві сторони однієї медалі. І знаходячи виправдання терору, заявляє: „Кожна медаль має дві сторони. США теж не завжди адекватно діяли".

І вже зовсім по-радянськи коментує трагедію в Нью-Йорку професор і лідер партії О. Соскін: „А що, якщо припустити, що за терактом напряму стоїть Росія"...

Безумовно, основна маса людей співчуває Америці і розуміє це горе. Знаходити виправдання людському лиху, безглуздим жертвам не в окопах війни, а на вулицях міст серед білого дня, в звичайний робочий час – блюзнірство. Але при масовому характері - це ознака хвороби суспільства, перевернутих уявлень про загальнолюдську мораль. Це симптом вже не особистої, не персональної, а загальної соціяльно-політичної хвороби.

Природно, можна любити, а можна і ненавидіти Америку. Можна приїхати в Нью-Йорк навчатися, прекрасно провести час в туристичній подорожі, гуляти по його Бродвею, музеях і ресторанах, а після цього заявити на прощання: моєї ноги тут більше не буде. Я зустрічався і з тим, і з іншим. І в цьому немає нічого страшного. Все буває.

Можна приїхати сюди на американські гроші на конференцію, стажування при університеті, бібліотеці або архіві, зустрічатися з хлібосольними американцями і щедрими емігрантами, колишніми земляками. А повернувшись, написати в газеті, що всі американці – неуки, а колишні земляки – суцільні бацили, з якими перебувати поруч – задушливо.

Можна і, може бути, й потрібно, не сприймати гльобалістські тенденції, домінуючі в політиці деяких американських компаній-монстрів, що намагаються підім'яти під себе, приручити економіку слаборозвинутих країн.

Кістяк „World Trade Center"

Можна і корисно критикувати Америку за бомбардування Югославії, за допомогу „нашим і вашим" на Близькому Сході, за домінування економічних інтересів над соціяльно-політичними і моральними, і.т.п. Все можна!

Але хіба говорять людині, яка потрапила під колеса авта, що вона сама винна? Хіба плюють у криницю, з якої п'ють воду? Хіба в будинку хворого говорять про смерть? Хіба в протягнуту дружну руку заглядають: чи є там чим поживитися? Хіба, якщо вас запросили в гості, потрібно при прощанні непомітно харкнути в кутку і обкласти матюком господарку?

Нарешті, якщо бандит підстеріг і згвалтував в підворітті жінку, пограбував будинок під час відпустки хозяїв і дотепно втік від переслідування, чи потрібно пишатися його сміливістю, винахідливістю і спритністю? Хіба така реакція – не є патологія?

Безпам'ятство, жлобство і злоба ніколи не були добрими радниками в дорозі.

15 років тому назад вибух в Чорнобилі змінив Україну і її народ. Чорнобиль був результатом гнилости системи і передвісником розпаду СССР. Без нього не було б „перебудови", Руху і 24 серпня 1991 року.

Підле знищення „WTC" теж змінило Америку і її народ. Зник романтичний мустанг. Ковбойська наївність і довірливість Америки померла під уламками її символу.

Сьогодні Мангетен без „твінсів" виглядає сиротою, і це надзвичайно шокує американців. Але, судячи з багатьох симптомів, напад перетворив різношерсних людей, що приїхали сюди за свободою з усіх кінців світу і отримали її, в одну родину, що взялася за руки.

Катастрофа відкрила американцям очі на світ. І це не Армагедон, і не Вавилон. Це прозріння. В перший же день трагедії вся Америка знала всі деталі катастрофи. По декілька раз на день мер міста і губернатор штату Нью-Йорк розповідали людям про всі обставини трагедії, відповідали на запитання. На третій день відкрили частину мостів, а на сьомий, локалізувавши найбільш уражену частину Мангетену, відкрили і більшу частину ліній метро. Місто почало повертатися до звичного життя.

І хоч все ще над Мангетеном кружляє білий дим і чад, тяжко дихати. І нижня його частина в темряві... круглодобово працюють рятівники і пожежники... і багато ще у місті військових. Але Америка підніметься і змужніє, а не впаде. І тепер черга всіх інших, в тому числі і України, поглянути на себе і на світ іншими очима. Якщо ми, нарешті, хочемо вижити і жити, як люди.

Олександер Бураковський

Дорога УГКЦ...

(Закінчення зі стор. 1)

Люди нікому іншому не вірять, переконуючись, що тільки Церква каже в якійсь мірі правду. Комунізм залишив у душах людей глибокі рани, викорінив з них самоповагу, почуття власної гідности, іншими словами – виховував людину негідною. Не тільки фізично, але й внутрішньо знищено велику кількість українців. Я не думаю, що є бодай один хтось, кого комунізм не діткнув у руйнівний спосіб. Звісно, були такі, що опиралися злу, і хоч ніхто не міг зберегти себе стовідсотково, жили і діяли геройчні особистості, які і в собі, і в інших зберігали людську гідність. Таких людей мало, але вони є, є, і це каже нам, що навіть у найгірших обставинах, коли є моральна самосвідомість і віра в Бога, можна багато зла перемогти. Щодо добробуту, матеріяльного розквіту, то запитаймо себе – чи могли люди, знівечені морально, запевнити високий порядок і розквіт? Ні, це було неможливо.

– Чим історичний досвід Української Католицької Церкви відрізняється від досвіду Православних Церков?

– Це дуже складне питання. Православна Церква була офіційно визнаною. Щоправда, влада використовувала її у своїх цілях, ні царизм, ні сталінізм не давали їй можливости бути собою. Під час війни, коли німці дійшли до Волги, Сталін раптом згадав про Церкву – це для того, щоб зробити добре враження у світі. Церква дістала більшу волю, тобто могла вільніше проповідувати те, що було потрібно совєтській владі. Але й у таких обставинах поміж православних єрархів знаходилися люди, не позбавлені совісти. Вони бачили, що вимоги влади суперечать вимогам Церкви. Хтось це розуміння ховав у собі, хтось виказував з певною мірою відвертости і потрапляв під каральну руку режиму, в кожному разі, православ'я мало людей, які чесно служили Богові і Церкві. Щодо нашої Церкви, то її завжди вважали небезпечною – не лише за Сталіна, але протягом двохсот уже років. Російський уряд нищив її, як тільки міг. Чому? Тому що ми – католики східньої, візантійської традиції, а це суперечило головній тезі московського православ'я, що бути льояльним до влади громадянином, а тим більше бути досконалою людиною – це значить бути православним і ніким більше. Обернутися лицем до Вселенської Церкви – це в російській ідеології вважалося спольщенням.

Воно мало свої причини, бо польська Католицька Церква на терені тодішньої російського царства була аж задуже польською. Тому латинство росіяни ідентифікували як польськість. Кожного разу, як Росія захоплювала якусь частину України – на підставі поділу Польщі чи з інших нагод – вона буквально знищувала католиків східньої традиції. Сорок шостий рік у Галичині і сорок дев'ятий на Закарпатті – це тільки логічне продовження усієї попередньої політики Росії щодо УГКЦ.

У ті два названі мною роки наша Церква зазнала тяжкого удару, її було офіційно ліквідовано. Та в той самий час вона, переслідувана і нищена, набула у своєму народі ще більшого морального авторитету. І не тільки у своєму народі. Загнаних в катакомби українських католиків все краще чув вільний світ, в його очах наша Церква набувала все більшої ваги. Всередині ж совєтської імперії вважалося, що „уніятів" вже нема. Цю позицію вже в роки „перестройки" займав і Патріярший Екзарх в Україні Філарет, кажучи, нібито в СРСР існує релігійна свобода. Правда, пізніше він каявся за ці свої слова. Нові керівники, які хотіли надати імперії „людського обличчя", розуміли, що УГКЦ живе і що її неможливо убити, тому вирішили визнати її, але тримати під суворою контролею. Проте й це їм не вдалося. Ми залишилися собою. Тому й сьогодні ситуація у нас і в православних – різна.

Російська Православна Церква в Україні, під тиском нових обставин, вирішила набути „національного кольориту", назвавши себе Українською Православною Церквою, однак засадничо залишившись спадкоємицею Російської Церкви – тієї самої, яка безпосередньо чи посередньо брала участь у ліквідуванні УГКЦ. Інші українські Церкви – УПЦ Київського патріярхату і УАПЦ ставляться до УГКЦ як до союзниці у державницькій політиці, і ми справді такими союзниками є. Поза тим, на релігійному полі, взаємини між ними і нами дуже, я б сказав, поверхові.

Нема серйозної застанови над тим, як стати однією Церквою, як то було за князя Володимира. Є в Україні чимало чинників, які зацікавлені в тому, щоб три Православні Церкви і четверта наша, яка також походить з київського кореня, залишалася роз'єднаними. Є певні сили, які свідомо підривають авторитет Церкви, і замість того, щоб ми могли віддати всі сили християнізації України – майже половина теперішніх українців є нехрещена – ми витрачаємо енергію на поборювання один одного.

– Значна частина українських дисидентів боролася за леґалізацію УГКЦ, активно і жертовно діяв Комітет захисту Церкви. Але коли катакомби залишилися позаду, ті самі активісти Комітету дещо розчарувалися курсом єрахії. На їхню думку, УГКЦ добровільно відмовилася від значнішого впливу на суспільні процеси. Що на це можна відповісти?

– Це також дуже складне питання. Були це свідомі люди, для яких Церква означала не тільки релігію, але також певну політичну плятформу. То були віруючі люди, вони ходили до храмів, молилися, але в момент великої суспільної переміни вони бачили Церкву як альтернативу існуючому режимові. Коли виявилося, що альтернатива потрібна в іншій формі, вони відійшли від Церкви і продовжують діяти на терені політики, більш для них природному. І тому є певне розчарування.

Церква не хоче бути використовуваною в політичних цілях. Це для нас завжди було і є небезпечною річчю. Вони хотіли б, щоб Церква благословила певних кандидатів, підтримувала певну ідеологію, і то поіменно, конкретно і безкритично. На таке ми пристати не можемо. Церква намагається напоумлювати людей, пропонувати їм тривкі вартості суспільного життя, на які вони мусять звертати увагу, вибираючи того чи іншого кандидата.

Ваша „Свобода" теж друкувала звернення УГКЦ два роки тому перед виборами, тепер ми знову готуємо подібне звернення і підкреслимо в ньому найголовніші суспільні вартості, але при цьому ми не будемо ставати на сторону тієї чи іншої партії чи певного кандидата.

– В якому напрямі і в якій мірі візита Папи Івана Павла II в Україну змінила релігійну і загальноморальну ситуацію в країні? Чи стало більше підстав для надії, що ватиканські чинники вже не повторюватимуть тези, нібито унія є хибним шляхом до об'єднання Сходу і Заходу?

– Тут, мені здається, треба розрізнити дві речі. Перше – візита Папи справді морально зрушила навіть тих людей, які далекі від Церкви. Ця подія привернула загальну увагу до моральних вартостей. В Києві, де зібралося багато тисяч, чи у Львові, де Папу зустрічало півтора мільйона – це не було шукання за сенсацією, а щось поважніше, глибше. Народна маса відчувала, що є якась відповідь на те, що десь ворушиться на дні людського серця. І що тут найважливіше – що всі ці тисячі і мільйони хвилює щось подібне, щось одне, і це, отже, значить, що є загальне прагнення до чогось кращого, світлішого, вищого.

Папа нагадав про моральні зобов'язання уряду і кожної української людини, нагадав про живу надію і про те, що надія здійснюється обов'язково, коли люди живуть по-Божому. Під цим оглядом ми ще вповні не використали візиту Папи, але нема сумніву, що з неї в Україні почався новий етап життя.

Щодо унії і зрозуміння її історичного шляху, то візита Папи з усією очевидністю засвідчила, що те, що сталося чотириста літ тому, принесло незаперечні плоди, що це не був історичний неуспіх. Тим більше, що ніхто донині не придумав іншого, кращого способу об'єднання Церкви. Але коли б ми чи хтось інший схотів сьогодні повторювати те, що було здійснено чотириста років тому, – це було б невторопне. Сьогодні ми дійшли до такого високого розуміння єдности Церкви, яке колись було неможливе. Мусимо шукати нової, відповідної до часу форми з'єднання, і коли хтось знає її, нехай скаже. На мій погляд, її нема.

– У деяких наших газетах висловлювався докір на адресу єрархії УГКЦ, яка, мовляв, не спромоглася вплинути на порядок Літургії під час візити Папи, і тому першими з черги були Служби Божі в латинському обряді. Чи має підстави ця критика?

– До деякої міри так. У Львові ми зробили так, як хотіли. В Києві, на мою думку, було б краще, якби наші Літургії йшли першими. Я в цьому не маю сумніву. Одначе слід зважити на те, що відколи ми довідалися про остаточну дату візити, не було часу, щоб усе передбачити, адже ми повинні були дуже багато зробити, і всі завдання були для нас новими, ми вперше в нашій історії бралися за них.

– Коли Ви, Ваша Святість, очолили Церкву і Папа підніс Вас до гідности кардинала, „Нью-Йорк Таймс" цитував Ваші слова про те, що для УГКЦ титул Патріярха був би кориснішим, ніж Верховного Архиєпископа, і що даремно Ватикан побоюється образити Православну Церкву. Чи це побоювання все ще є перешкодою до визнання Римом партріяршого устрою УГКЦ?

– Без сумніву, що так. Російська Православна Церква боїться остаточно втратити свою вагу в Україні. Тому й так звана Українська Православна Церква перебуває і діє під впливом Московського патріярхату. Це не очорнення, а всім відомий факт. І визнання Римом

(Закінчення на стор. 9)

„У Христі усі ми – одно". Зліва – Верховний Архиєпископ УГКЦ кардинал Любомир, справа – Патріярх УПЦ Київського патріярхату Філарет у 1996 році в Києві.

Дорога УГКЦ...

(Закінчення зі стор. 8)

Патріярхату УГКЦ було б нищівним ударом проти імперської політики Москви. Чому Москва так протестувала проти візити Папи в Україну? Яке їй до цього діло? Ці протести виглядали неприємними, нездоровими. І візита Папи виразно показала, що є що і хто є хто. Проте водночас ми в процесі дальшого нашого розвитку не хочемо ігнорувати потреб наших сусідів. Після декількох років життя в Україні я прийшов до переконання, що і я сам, і багато інших, – що ми дивимося на Московську Церкву крізь низку стереотипів, утертих оцінок. І я переконався, що вони роблять те саме щодо нас. Мені здається, здорова розв'язка прийде, коли ми почнемо розуміти одні одних. Тоді та велика прірва між нами перестане бути такою страшною. Ми могли б знайти спільні проблеми і, розв'язуючи їх, перестати ворогувати і перестати отруювати цією ворожнечою душі наших вірних.

– Прошу пояснити докладніше Вашу думку, висловлену 27 червня перед Божественною Літургією у Львові – що УГКЦ „готова до здійснення нових завдань, які випливають з нашої богоносної східньої традиції". Які це завдання передусім?

– Це євангелізація. Те, заради чого Церква живе. Завдання – проповідувати людям Христа. Наша Церква – східня, тієї традиції, яку прийняв князь Володимир. Ми є частиною християнського Сходу і проповідуємо Христа у східній традиції. Ми не можемо вигадувати нової орієнтації в церковному житті, ми мусимо йти до наших східніх джерел. Найголовніше з них – наша Літургія.

Друга річ, яка пояснює нам наше духовне життя, яка включає нас у східню традицію, що її ми ділимо з православ'ям – це наша візія майбутнього. Вертаючись до слів, якими я вітав Папу, хочу пояснити те, що мені безпідставно закидають. Я сказав, що і в нашому народі і в нашій Церкві були люди, які кривдили інших людей, і що нашій Церкві прикро і боляче за ті минулі кривди, і тому ми у всіх, кого скривдили, просимо прощення. При цьому я не мав на думці жодної специфічної групи – ні між нами, ні між тими, кого ми скривдили. Я мав на увазі усіх, хто свідомо чинив будь-яку кривду іншому, але я нікого не судив конкретного і нікого певного не мав на увазі.

– Чи у перспективі серед організаційних заходів є зміна назви Церкви? Чи обговорюються якісь варіянти?

– Так, потрохи обговорюються. УГКЦ – ця назва нам накинена, і вона не каже того всього, що нам треба нею сказати. При кінці XVIII сторіччя австрійська бюрократія запровадила цю назву, щоб розрізнити західніх і східніх католиків. Сьогодні новою назвою ми б мали підкреслити, що наша Церква – не Галицька, не реґіональна, а загальноукраїнська, київського кореня. Словом, потрібна освічена дискусія на цю тему.

– Деякі нетерпеливі українські психологи і соціологи вважають, що для українського суспільства характерний внутрішній „опір до змін". Навіть якщо припустити, що це справді так, то чи з точки зору Церкви опір до змін слід мати за недолік? Адже щось мусіть змінюватися, а щось – залишатися тривким, незмінним?

– Мабуть, один з різновидів гріха – наша нетерплячість. Ми хочемо мати зміни негайно. Нам здавалося, що з незалежністю України всі проблеми негайно розв'яжуться. Люди є люди. Три покоління навчалися в один спосіб, а тепер треба два-три покоління переучувати у протилежному напрямі. Тому наглі зміни – неможливі і небажані. Ми мусимо діяти з надзвичайною обережністю, не втрачаючи з-перед очей своїх найголовніших цілей. Ситуація унікальна. Двісті років наша Церква стояла перед чужими урядами, а тут раптом знайшлася перед своїм, у своїй державі.

Ми не обізнані з такою ситуацією. У нас панувало розуміння, що уряд – це щось протинародне, опозиційне. А тепер він – наш, народний, і навіть коли ми не погоджуємося з тим, що він чинить, мусимо допомагати йому ставати кращим, здоровішим, відповіднішим до людських надій. Наш обов'язок – змінювати старе психологічне наставлення до уряду, до влади. Це дуже складно, бо покищо ні держава не знає, що робити з Церквою, ні Церква не знає, що робити з державою...

– Багато з наших вірних не можуть зрозуміти, чому у списку мучеників, беатифікованих Папою, не було двох великих українських страждальців – Митрополита Андрея і Паатріярха Йосифа. Як це можна пояснити?

– З Патріярхом Йосифом легша справа, бо його процес почався недавно. Річ у тому, що він не вмер як мученик. І Митрополит Андрей не вмер як мученик. Вони вмерли як Ісповідники Віри, а ісповідники віри для беатифікації потребують чуда. По-друге, обидва вони стояли на чолі Церкви в надзвичайно тяжких і складних історичних обставинах.

Ці обставини різні сили по-різному інтерпретують. Тому ми мусимо бути в цій ділянці дуже ґрунтовни-

Заява комісії „Україна – НАТО"

Комісія „Україна - НАТО" висловлює глибоке співчуття потерпілим внаслідок варварських терористичних актів, які були скоєні у Сполучених Штатах Америки 11 вересня ц. р., та їхнім сім'ям. Ці напади, безпрецедентні за своїм маштабом та жорстокістю, були спрямовані проти основ демократії та свободи в усьому світі.

Україна та НАТО у найсуворіший спосіб засуджують ці звірства та об'єднані рішучістю забезпечити притягнення до відповідальности та покарання тих, хто стоїть за цим злочином. У дусі особливого партнерства з НАТО, Україна готова цілком підтримати це намагання.

Україна та НАТО закликають світову спільноту вжити усіх необхідних заходів, щоб побороти зло тероризму.

14 вересня 2001 року

В духовному єднанні з потерпілими

ЛЬВІВ. – 12 вересня в каплиці Львівської Богословської Академії відбувся Молебень в пам'ять загиблих внаслідок серії терористичних актів в США, і в ім'я молитовного єднання з їхніми сім'ями, усім американським народом і світовою спільнотою, що тяжко переживають жахливу трагедію. Були відслужені Літургія та Панахида.

Із проповіддю до студентів, викладачів та працівників Академії звернувся ректор ЛБА о. д-р Борис Гудзяк, який зокрема сказав: „Сьогодні ми єднаємося з тими людьми, які потерпіли. Ми співчуваємо тим, які в жахливий спосіб вмирали. Ми молимося за спокій їхніх душ. Треба бути готовими, що у наступних днях до нас надійдуть вістки про друзів нашої Академії, наших жертводавців, які потерпіли. Сьогодні замало знайти винних. Постають питання: чому? хто? як? до чого це веде? Щоб почути відповіді на ці запитання, слід послухати Того, Який промовляє до наших сердець, Який своїм Святим Духом надає смисл всім подіям нашого життя. Послухаймо Господа, який залишається з нами у всіх наших стражданнях. Будьмо певні, що Він є з нами, що ми є покликані бути із своїми братами й сестрами і що ми є покликані після уважного слухання Слова стати речниками Доброї Новини".

Петро Дідула

Михайло Грушевський – це ім'я-символ

У 2001 році відзначаємо 135-ліття народження Михайла Сергійовича Грушевського (1866–1934), найвидатнішого українського історика, голови Української Центральної Ради, першого президента Української Народної Республіки в 1918 році.

Як автор монументальної „Історії України – Руси", М. Грушевський поклав тривалі основи під розвиток української наукової історіографії і національної культури, відкриваючи правдивий образ історичного розвитку української нації в державних і бездержавних періодах її існування. Історична схема М. Грушевського встановила й обґрунтувала самостійність і безперервність українського історичного процесу.

Саме Михайло Грушевський 22 січня 1918 року проголосив Четвертий Універсал Української Центральної Ради, а в квітні 1918 року затвердив Конституцію Української Народної Республіки. Ці два документи – головні конституційні акти першої Української незалежної держави в XX столітті. Тут варто підкреслити, що 10-ліття незалежної Української держави безпосередньо в'яжеться з державницькими традиціями УНР.

Українське Історичне Товариство у співпраці з українським науковими установами в Україні і діяспорі плянує провести низку наукових конференцій, присвячених вивченню життя, діяльности і творчости Михайла Грушевського. Ще у цьому році появиться видання „Листування Михайла Грушевського" (Серія УІТ: „Епістолярні джерела грушевськознавства", том 2), науковий збірник „Михайло Грушевський: діяльність і творчість" та інші видання.

УІТ започаткувало в 1966 році, в якому відзначено 100-ліття народження Михайла Грушевського, нову наукову дисципліну – грушевськознавство, що тепер розбудовується спільними силами істориків та інших науковців в Україні і на Заході.

Президія УІТ закликає українську громадськість гідно відзначити 135-ліття народження великого сина українського народу, який ціле своє життя присвятив праці і боротьбі за краще майбутнє України й української нації.

Одночасно закликаємо українську громадськість в Україні і в діяспорі допомогти в розбудові музеїв Михайла Грушевського у Києві і Львові, в яких зберігаються важливі архівні і бібліотечні фонди та музейні експонати вченого.

Ми віримо, що українська нація сповнить свій обов'язок супроти великого українця – Михайла Сергійовича Грушевського.

Президія УІТ

Пожертви на Видавничий Фонд ім. М. Грушевського складати на таку адресу: Ukrainian Historical Association (Hrushevsky Fund), P.O. Box 312. Kent, OH 44240. Добровільні датки можна відтягати від федерального податку.

Ініційовано створення Комісії журналістської етики

КИЇВ. – Українські журналісти 16 вересня закликали своїх колег чесно висвітлювати виборчу кампанію 2002 року та дотримуватися журналістської етики. Представники низки засобів масової інформації в неділю, 16 вересня, в рамках громадських слухань „Журналісти та вибори" підписали звернення „Журналісти - за чесні вибори". Згідно з документом, під час виборчої кампанії журналістам запропоновано керуватися принципами, які передбачають об'єктивне та нерекламне висвітлення думок та поглядів представників різних політичних сил. Крім того, пропонується відокремлювати відповідними позначками інформаційні й аналітичні матеріяли від матеріялів, що містять політичну рекламу. Учасники слухань ініціювали також створення Комісії журналістської етики, яка покликана сприяти розвиткові професійної та чесної журналістики, а також відновленню довіри до засобів масової інформації.

ПРОДОВЖУЮЧИ ТЕМУ

Відповідь невиправного песиміста

На нашу статтю „Хворий радше мертвий, ніж живий" в газеті „Україна і світ" відгукнувся у „Свободі" Петро Часто („Що є нашою історією?", 6 квітня цього року). Це число „Свободи" дійшло до нас тільки під час Форуму в Києві. Тому з таким запізненням повертаємося до цієї теми. Зате спробуємо піднятися над розмовою кількох авторів і розвинути думки нашої попередньої статті.

По-перше, дякуємо Петрові Часто за критику і полеміку. Нечасто в українській емігрантській пресі можна знайти такого толерантного опонента. Дуже горді, що наша стаття викликала бажання посперечатися з нами і нашими висновками. Свої міркування Петро Часто закінчує цим реченням: „Серце прадавнього народу працює інакше, ніж годинниковий маятник". Важко знайти кращий контраргумент нашій теорії соціяльного маятника, коли ми намагалися довести у своїй статті, що здатність українців до історичного поступу померла, як помирає і сам народ.

Тільки мусимо уточнити: тепер ми не київські суспільствознавці, а торонтські емігранти з України. Оскільки виявилося, що радянська освіта і українська працездатність можуть принести в Канаді досить грошей, щоб далі цікавитися життям в Україні, на що останніми роками в Україні вже не було часу і сил, то пишемо статті і пропонуємо деякі проєкти допомоги українцям і Україні, які емігрантські організації систематично відкидають. І на це ми вже не ремствуємо і цьому не дивуємося. Яка Батьківщина – така і еміграція.

Так, пане Петре, ми не маємо рації, народ не мертвий, тепер ми це знаємо, ви нас переконали, та ми й самі в березні їздили в Україну, живого народу там ще багато. Народ знаходиться в такому стані, що він до активних змін своєї історії не здатен. Ті, хто краде, ті щасливі, що є що красти, ті, хто може красти, але не вдається – чекає своєї черги вкрасти... Хто красти не може, а таких теж багато, живуть з надією, що якось то буде, а дітей треба готувати для еміграції. Оскільки ми особисто хотіли б на Україну повернутися, то от наші конкретні пропозиції щодо конкретних дій, які можна було б заходитися організовувати в інтервалах між нашою літературною дискусією.

По-перше, організувати Інтернет-сторінку для спілкування всіх українців, які ще вміють думати і писати про Україну. Розвинути його до рівня, коли він стане цікавим і для неукраїнців. Зробити цю сторінку координатором зусиль українців за кордоном для досягнення їх мети: заробити гроші, здобути освіту або професію, знайти наречену для сина, або чоловіка для дочки, отримати консультацію про краще автомобільне забезпечення та готель в Парижі (Жмеринці, Лісбоні).

По-друге, організувати громадський рух у діяспорі і Україні за те, щоб Верховна Рада України прийняла закон про надання українського громадянства закордонним українцям – це багато мільйонів активних виборців.

По-третє, запропонувати на пост Президента України закордонного українця – громадянина України, який не буде так багато красти, як відомі громадяни України на державних посадах.

Що ще тобі треба, Україно, щоб ти відкрила очі, прокинулася і зрозуміла, що пророцтво Шевченка про те, що тебе окрадену збудять – стає дійсністю?.

Ну, добре, не вся Україна, а хоч би ті з еміграції, що отримують ордени з рук Президента... Краще вже прем'єр з-за кордону і без орденів, як у Болгарії, ніж місцевий і з орденами, як у деяких менш щасливих, хоч і „арійських" країнах. Тільки треба ясно зформулювати просту програму такого Президента:

1) повернути добробут народу до рівня 1991 року, що можна забезпечити самими лише конфіскаційними заходами;

2) розпочати розбудову промисловости, щоб вивести Україну на рівень культурного і економічного життя 1991 року, на що треба вже серйозні витрати часу, грошей і сил фахівців світового рівня. Тільки хто зможе організувати таку кампанію? Стара еміграція в XXI столітті не в силах вже мобілізувати людей, гроші і знайти час. Нова еміграція має людей, час, але не має грошей і сильного бажання знову пробувати на міцність бюрократичну систему Л. Кучми. Зв'язку між старою і новою еміграцією практично немає. „Серце прадавнього народу працює інакше, ніж годинниковий маятник"? Що ж, будемо стежити за рухом маятника і чекати на голос серця...

Микола Ткаченко,
Київ

Погодімся на тому, що „невиправних песимістів" серед нас взагалі нема. Принаймні, нема серед нас „чистих" песимістів, які б ніколи ні про що не були позитивної думки. Втім, беззастережних оптимістів також нема – неможливо уявити людину, яка б ніколи не зазнавала розчарування, сумнівів чи зневіри у чомусь певному. Життя дає аж задосить підстав, щоб наші голови час від часу опускалися додолу, а вслід за ними – й руки, але ж чи не повинні ми кожну нову перешкоду на шляху розглядати як нову можливість для нашої волі, індивідуальної і суспільної?

Полеміку зумовила не моя безхмарна і безпроблемна віра в сучасну Україну, а лише категорична фраза Миколи Ткаченка: „...Нація мертва, і вже не має значення, чи її вбито, чи вона померла сама". Цей висновок не може не викликати заперечень. Тяжко хвора – так, але не мертва. І все ж навіть це перебільшення не є ознакою „невиправного песимізму". Справжні песимісти не пишуть до газет, не пропонують способів подолання українських бід.

Що ж до „теорії маятника", то навіть якщо б можна було нею пояснити геть усе в житті держав і націй, годі не помітити, що всі майбутні коливання „уверх- вниз" чи „вправо – вліво" зароджуються в людських серцях. Більше їм нема де зародитися. Не випадково такі антагоністи, як Дмитро Донцов і Вячеслав Липинський, були одностайними у тому погляді, що нація виникає з нашого хотіння – з непереборного хотіння. Справа за малим – з'єднати індивідуальні хотіння в єдиному світогляді і єдиній політичній волі. – ***Петро Часто.***

VI Світовий злет Спілки Української Молоді

ЛЬВІВ-КИЇВ. – 16 серпня 2001 року сумівці в одностроях урочисто пройшли старовинними вулицями Львова – розпочався VI Світовий злет Спілки Української Молоді. Попереду майоріли прапори Крайових Управ, а найвище – синьо-жовтий прапор України, під яким об'єдналися понад двісті учасників злету в Україні, які приїхали з трьох континентів світу.

Урочисте відкриття злету відбулося на площі біля Оперного театру. Учасників привітали голова Світової управи СУМ подруга Віра Гайдамаха, міський голова Львова Василь Куйбіда, Ярослав Кашуба – від Головного управління молоді, спорту та туризму при Львівській обласній державній адміністрації, Тарас Рондзістий – від імені ОУН.

Після відкриття злету сумівці знайомилися з містом Лева, його сучасним життям та історією. На вечірній збірці усі заслухались багатоголоссям дитячого вокального ансамблю „Намисто", гортали путівник злету „Журавель", смакуючи знамените львівське пиво, яке подарувала сумівцям львівська пивоварня.

Другий день розпочався Службою Божою в соборі Святого Юра – головному храмі УГКЦ. Святу Літургію відправив Верховний Архиєпископ Греко-Католицької Церкви Кардинал Любомир Гузар, який тридцять два роки тому на оселі в Еленвілі (США) був капеляном сумівських таборів.

Свідченням сили морального прикладу для учасників злету були відновлені могили стрільців Української Галицької Армії на Личаківському та Янівському кладовищах. Квіти, червоні, як пролита кров героїв, і білі, мов вічність, лягли на могили полеглих за Україну. Капелян злету о. Іннокентій відправив Панахиду.

По обіді відбулись дискусійні сесії „Україна – моя Батьківщина", „СУМ як світова організація", „Українська культура сьогодні", „СУМнет сьогодні і завтра". У той час, коли відбувалися дискусійні сесії, голови Крайових Управ СУМ та голова Львівської обласної організації СУМ в Україні друг Богдан Бень мали зустріч із Володимиром Геричем, заступником голови Львівської обласної державної адміністрації, де обговорювали питання молодіжної політики, діяльности громадських організацій і, власне, Спілки Української Молоді.

Увечорі відбувся концерт сумівської оркестри „Трембіта". Завершився день переглядом вистави Г. Сковороди „Юродивий" та фільму Олеся Янчука „Нескорений" – про життя і діяльність генерала УПА Романа Шухевича.

На третій день злету три групи його учасників роз'їхалися до осередків у Тернополі, Калуші та Львові. Надвечір багато учасників злету пішли на стадіон, де місцева команда „Карпати" грала проти „Кривбасу" з Кривого Рогу. Перед початком гри команда „Карпати" та її віце-президент Павло Пилипчук привітали учасників злету. „Карпати" перемогли із рахунком 3:2. Дехто вперше побував на „великому футболі" і мав надзвичайні враження. Пізніше, на вечірці, співали львівські гурти „Чорний вересень" та „Дивні".

У Калуші сумівці відвідали Старий Угринів – село славного сина України, провідника ОУН Степана Бандери, де оглянули музей і поклали квіти до пам'ятника Провідникові. Тутешні сумівці та міський голова Степан Різник привітали учасників злету, вручили подарунки головам Крайових Управ СУМ.

А потім відбувся концерт. Далі дорога вела до Яремча, куди прибули групи, що провели час у Тернополі і Львові. Розпалили велику сумівську ватру. Кожний осередок, управа, група хотіла і мала що представити біля ватри. Шостого дня усі приїхали до Києва, де відвідали Музей народної архітектури і побуту України, а також футбольні змагання команд „Динамо" (Київ) і „Боавішта" (Румунія).

Закриття злету на площі між пам'ятником Т. Шевченкові і університетом.

На сьомий день злету куренями „Калуш", „Львів", „Тернопіль" усі вирушили на Черкащину, до Канева, де на Чернечій горі похований Тарас Шевченко. Біля могили Тараса вже стояла сумівська оркестра „Трембіта".

Друг комендант Маркіян Швець звернувся до сумівської громади, закликаючи брати собі приклад життя Великого Кобзаря. Промовляв також голова Конгресу Українців Канади Євген Чолій, який кілька років тому був головою Світової управи СУМ. Увечорі в Києві була мистецька зустріч з колективом „Дніпро", який показав композицію на основі народних мелодій різних регіонів України.

На восьмий день відбувся другий тур дискусійних сесій. Після обіду учасники злету виїхали на огляд Києва. Делегація злету до Байкового кладовища та Аскольдової могили покладанням квітів вшанувала пам'ять борців за вільну Україну.

Надійшов останній день VI Світового злету СУМу – 24 серпня, день 10-ої річниці незалежности України. Учасники злету мали нагоду побачити параду українського війська. В другій половині дня усі перейшли до парку Шевченка, де відбулося закриття злету, під час якого сумівців привітав голова Проводу ОУН Андрій Гайдамаха, начальник управління у справах сім'ї і молоді Київської адміністрації Олександер Кулик, президент Світового Конгресу Українців Аскольд Лозинський, голова Конгресу Українців Канади Євген Чолій.

Фото і текст: **Андрій Бігун**

Учасники злету з різних країн на тлі Київського університету ім. Тараса Шевченка.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Зустріч з Митрополитом Стефаном Сорокою

Зліва (сидять): Марія Харина, Митрополит Стефан Сорока, Марія Галій; (стоять) Христя Харина-Сеник, Марія Захаріясевич, Стефанія Жмуркевич. Марія Данилів, Христина Кульчицька.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. – На майже годинній авдієнції 7 серпня високопресвященний філядельфійський Митрополит Стефан Сорока прийняв Фінансову комісію СФУЖО Америки . У складі делегації: Марія Харина – голова, Христина Кульчицька – заступниця, Христя Харина-Сеник – секретар, Стефанія Жмуркевич – касир, Марія Галій – почесна членка СФУЖО, Марія Данилів – голова Контрольної комісії і Марія Захаріясевич – членка комісії.

В імені Фінансової комісії сердечно вітала Митрополита Стефана М. Харина. Вона коротко поінформувала про завдання і працю Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), яка об'єднує 23 жіночі організації в цілому світі і яку тепер очолює енергійна голова Оксана Бризгун-Соколик в Торонто, а також про Фінансову комісію СФУЖО Америки, яка постала 1968 році у Філядельфії. Для кращої і повнішої інформації голова комісії передала Митрополитові Стефанові інформативні матеріяли СФУЖО, включно з квартальником „Українка в світі" українською і англійською мовами, для якого Фінансова комісія збирає фонди вже 33 роки.

Під час дружньої розмови Владикою порушено ряд дуже актуальних проблем, зокрема нашого молодшого покоління. Митрополит Стефан, щирий український патріот, під час нашої авдієнції висловив турботу з приводу наших дітей і внуків, зокрема тих, які не відвідують наших церков, українознавчих шкіл, не знають наших прекрасних церковних обрядів ні наших прадідівських звичаїв. Наші організації зменшуються через відхід старших віком, а молодшими не поповнюються.

Високопреосвященний Митрополит має щирі задуми і пляни відносно нашої молодшої генерації, і дай Боже, щоб міг їх впровадити в життя. В кінці голова комісії подякувала Владиці, що присвятив свій дорогий час на довшу розмову з членами Фінансової комісії та побажала щедрих Господніх ласк та наснаги до успішної праці для нашої Церкви і нашого народу в діяспорі і Україні, а на згадку відвідин передала від Комісії Митрополитові Стефанові дарунок – різьблений гуцульський свічник. Спільною знімкою з Митрополитом Стефаном Сорокою закінчено авдієнцію.

Христя Харина-Сеник

XX Конґрес українців Канади

ВІННІПЕҐ. – XX Конгрес Українців Канади розпочинає процес загальногромадського діялогу над визначенням майбутнього української спільноти в Канаді. Він проходитиме під кличем „Візія майбутнього: громада в діялозі". Програма Конґресу складається з двох частин: перша призначена на полагодження справ Конгресу Українців Канади (КУК), обговорення звіту з трирічної діяльности, розгляд змін статуту та резолюцій, вибори президента й ради директорів КУК. Друга частина програми присвячена конференції про майбутнє нашої громади, під час якої учасники вестимуть розмову про стан української канадської спільноти на підставі даних канадських переписів населення, візьмуть участь у дискусіях „круглого столу" про пріоритети громади на майбутнє. Участь у цій частині програми є відкритою для всіх зацікавлених цією проблематикою. Участь у першій частині з правом голосу залишається за мандатованими делегатами.

Під час святкового бенкету на конгресі заслуженим особам будуть вручені Шевченківські медалі за особливі досягнення на всеканадському рівні в ділянках громадського розвитку, культури й мистецтва, освіти, й спорту. Також будуть вручені відзначення Української Канадської Молоді за провідництво. Ця остання нагорода, започаткована в 1998 році, видається щойно другий раз, як вияв признання й заохоти молодим українським канадцям за ініціятиву та працю в громаді.

XX Конгрес Українців Канади відбудеться 5 – 7 жовтня в готелі „The Fairmont" у Вінніпезі. Початок Конгресу – у п'ятницю, 5 жовтня, о 2-ій год. по полудні. Уся субота буде присвячена конференції про майбутнє громади. Інформації про Конгрес, про процес і кошти реєстрації можна знайти на веб-сайті www.visionquest2001.ca, або телефоном до канцелярії КУК – (204) 942-4627. Факс: (204) 947-3882. Е-пошта: ucchq@istar.ca

Леся Швалюк,
діючий екзекутивний директор

НОВЕ ВИДАННЯ

Вийшла книга праць д-ра Євгена Озаркевича

Д-р Є. Озаркевич

Цього року вийшла друком у Львові цінна і цікава монографія на пошану д-ра Євгена Озаркевича (1861–1916) за редакцією проф. Ярослава Ганіткевича та д-ра Павла Пундія. Ця книга (302 сторінки) містить основну спадщину д-ра Є. Озаркевича – видатного українського лікаря, науковця й організатора Лікарської Комісії НТШ та редактора науково-медичних видань „Лікарських Збірників" (з 1898 року) і українського санітарно-гігенічного журналу „Здоров'я" (1912–1914).

Д-р Є. Озаркевич, як практичний лікар, був організатором і директором першої української поліклініки (1903 року), „Народної Лічниці" і першим головою Українського Лікарського Товариства (1910) та представником українських лікарів на міжнародніх медичних конгресах. Також був він викладачем-доцентом медичних дисциплін українською мовою та старшим радником і членом Найвищої Ради Здоров'я у Відні. Після його смерти (1916 року) українські лікарі в Галичині продовжували його працю в „Народній Лічниці" і УЛТ та видавали „Лікарський Вісник" (1920–1939). За радянської влади НТШ і УЛТ мусіли припинити свою діяльність, а „Лікарський Вісник" перестав виходити у Львові. Після Другої світової війни НТШ, УЛТ відновило свою діяльність на еміграції, а з 1954 року почав виходити „Лікарський Вісник" в Америці.

З розпадом СССР НТШ і УЛТ відновили свою діяльність у Львові, а з 1991 року почали виходити „Лікарські Збірники" при Лікарській комісії НТШ. При нашій співпраці та матеріяльній підтримці видано кілька „Лікарських Збірників" на пошану заслужених лікарів-патріотів д-ра Романа Осінчука, д-р Софії Парфанович, проф. д-ра Маріяна Панчишина і д-ра Юрія Липи (тепер в друку) та два томи бібліографічного довідника „Українські лікарі" д-ра Павла Пундія.

Недавно ми одержали листа від голови СФУЛТ-у у Києві, академіка Любомира Пирога з вісткою, що з нагоди 140-річчя народин св. п. д-ра Є. Озаркевича (1861–1916) була відкрита меморіяльна таблиця в його родинному селі Белелуї, Снятинського району в Україні. Відкриття відбулося 20 травня 2001 року на завершення VI з'їзду Всеукраїнського Лікарського Товариства (ВУЛТ-у) у Чернівцях. Спонзорами меморіяльної таблиці були Всеукраїнське лікарське товариство та Івано-Франківське земляцтво у Києві.

П. П.

У матеріялах симпозіюму – про українську мову

НЬЮ-БРАНСВІК, Н. Дж. – У жовтні 1999 року відбувся в університеті Ратгерс міжнародний симпозіюм на тему світових етнічних проблем, про який наш тижневик інформував своїх читачів. Матеріяли цього симпозіюму видано тепер окремою книжкою під назвою „Етнічність, раса і національність в світі. Ґльобальна перспектива". Згаданий симпозіюм організували проф. І. Головінський і проф. Кен Шімагара. Автори дев'ятого розділу у книжці під назвою „Навчальні реформи і питання мови в Україні" – проф. Петро Кононенко з університету ім. Т. Шевченка в Києві і проф. І. Головінський з університету Ратгерс. У цьому розділі аналізується труднощі та проблеми навчання української мови в Україні. Збірник можна знайти у бібліотеці університету Ратгерс, як і в інших університетських бібліотеках.

О. К.

Його покликання – серце

Серед серцевих хвороб, від яких страждають мільйони людей, провідне місце належить стенокардії, яку в народі називають грудною жабою. Цьому захворюванню серця було приділено значну увагу на Другому міжнародному конгресі кардіологів, який відбувся в кінці липня у Вашінгтоні. У ньому взяв участь і виступив з доповіддю професор Львівського медичного університету імени Данила Галицького, кардіолог, д-р Юліян Кияк. Перебуваючи в Чикаго, він відповів на кілька запитань для „Свободи“.

– Чому саме вас було запрошено на міжнародний конґрес?

– Моє ім'я стало відоме у медичнім світі завдяки численним науковим працям, присвяченим важливим проблемам кардіології, які були надруковані у закордонних виданнях. Мені пощастило брати участь у восьми міжнародних конгресах, на яких я знайомив колег зі своїми дослідженнями в галузі патогенезу атеросклерозу. Тому організатори вашінгтонського конгресу, зокрема його голова Ашер Кінчі, включили мою доповідь до програми цього зібрання.

– Якими були основні тези вашої доповіді?

– На конгресі я представив матеріяли, присвячені стенокардії, точніше – механізму виникнення цієї хвороби, яка є передвісником інфаркту міокарда або раптової смерти, розкрив причини розвитку найтяжчої форми стенокардії, яка називається варіянтною або особливою. Ця хвороба характерна тим, що біль триває досить довго, іноді навіть до 45 хвилин. Якщо в цей час зробити кардіограму, то на ній можна побачити зміни в серці, подібні до інфаркту міокарда. Коли хвороба виникає вночі, то супроводжується життєво небезпечними аритміями. Більшість хворих протягом місяця-двох вмирають. Причини важкої стенокардії не з'ясовані до цього часу.

За свою 30-річну практичну діяльність мені доводилось спостерігати не одного такого хворого. Проаналізувавши клінічні і морфологічні спостереження, я прийшов до висновку, що причиною важкої стенокардії є тромб коронарних артерій, який, на щастя, іноді може без допомоги медикаментів сам розчинитися.

Чимало лікарів у подібних ситуаціях призначають судинорозширюючі препарати, а між тим лікування має бути спрямоване на те, щоб розчинити згусток крови. Мені вдалося довести, що причиною найважчої форми стенокардії є не спазм, а тромбоз коронарних артерій.

– Як поставилися учасники конґресу до ваших наукових досліджень?

– Наведу думку голови оргкомітету конгресу Ашера Кінчі, який сказав, що представлена мною праця є однією з найцікавіших і тому вона рекомендована до збірника, присвяченого новітнім поглядам на кардіологію.

– Чи вдалося вам побувати в американських шпиталях?

– У перший день перебування у Вашінгтоні у мого знайомого виникла важка алергічна реакція на харчовий продукт, з'явилися кропивниця, йому стало важко дихати. Я супроводжував його до шпиталю і перебував там весь час лікування. Я мав можливість ознайомитися з роботою лікарів і був приємно вражений оперативністю медичного персоналу. Мені сподобалося, що на комп'ютері було надруковано рекомендацію хворому, як треба поводитися після лікарні. Я також познайомився з українськими лікарями, які належать до Українсько-Американської асоціяції лікарів Північної Америки, зокрема з кардіологами Данилом Шморгуном і Юрієм Дейчаківським, деякими хірургами і педіятрами. Д-р Ю. Дейчаківський запросив мене до вашінгтонської лікарні, в якій він з успіхом практикує ангиопластику тобто вводить катетер і балончиком витискає атеросклеротичну бляшку, яка звужує коронарні артерії. Він мене переконав, що при лікуванні інфаркту цим методом можна одержати найкращі результати. В Україні балонна ангиопластика тільки починає впроваджуватися в практику лікування хворих на гострий інфаркт.

– Чи доводиться вам користуватися у своїй практичній діяльности народними методами лікування серцевих захворювань?

– На відміну від своїх колег з Америки та багатьох країн Европи, я не цураюсь народної медицини. В моїй практиці належне місце займає апітерапія, тобто лікування бджолоужалюванням. Бджолина отрута має сильну протиаритмічну дію і застосовується при виникненні найважчих порушень серцевого ритму. Варто також вказати на високу ефективність застосування п'явок, які в багатьох випадках корисніші, ніж гепарин, який вживається для лікування тромбозів, що виникають в коронарних артеріях серця, або в судинах головного мозку.

– Хто ви є, звідки походите, в якій родині виросли?

– Я народився у Львові, в 1946 році, в родині науковця. Мій батько був професором, членом-кореспондентом Академії Наук України, близько 40 років завідував катедрою рослинництва у Львівському сільськогосподарському інституті. Мати походить з родини священиків. В нашій сім'ї – п'ятеро дітей, двоє з них – доктори наук, а троє – кандидати наук. Мій батько, хоча був депутатом Верховної Ради СССР, не був членом Комуністичної партії. Львів'яни знають його як відданого сина українського народу, який допомагав людям, котрі потрапили в біду. За часів Сталіна о. Лосовський був висланий до Сибіру. До мого батька звернулися його родичі з проханням допомогти повернути священика і його родину додому. Під час чергової сесії Верховної Ради мій батько звернувся до Генерального прокурора країни Руденка і переконав його, що священик і його родина не скоїли жодного злочину. Вони повернулися додому. Саме родич о. Лосовського – Юрко Сановицький, який мешкає в Америці, допоміг мені приїхати на конгрес. Принагідно хотів би висловити подяку моїм спонсорам, а саме Українсько-Американській Фундації, Світовій федерації українських лікарських товариств, а також Українській медичній асоціяції лікарів Північної Америки за надану мені допомогу у приїзді до Америки.

Розмову вів
Анатолій Гороховський

Зліва: д-р Юліян Кияк, голова організаційного комітету II Міжнародного кардіологічного конґресу д-р Ашер Кінчі, Іван Кунь з фундації „США - Україна“, Христя Соневицька, колишня співробітниця фундації.

Від'їзд заслуженої союзянки

НЮАРК. – Несподіванкою була для Наді Бігун зустріч 2 вересня, яку влаштували їй на прощання віддані членки Союзу Українок і Марійської дружини. Квітами зустріли присутні зворушену членку 28-го Відділу СУА Надю, а подію передала гарно Іванна Кононів у віршованій гуморесці, кажучи: „Гей, що то за шум, що то буде, що зібралося жіноцтво й інші люди. (Зараз я причину хочу вам сказати: нашу громадянку і активну Союзянку будемо прощати). Бо вже всіх нас покидає і до Каліфорнії виїжджає. (Та скажу Вам, що за нами будете тужити). Ви за нами – ми за Вами – нема де правди діти). Їдьте щаслива, хай Матінка Божа Вас має в своїй опіці. (Бувайте здорові, нас не забувайте). Час до часу згадайте“.

Гостина, в присутності шістдесяти осіб, відбулась в підцерковній залі парафії св. Івана Хрестителя. Ювілятку, бо й так Надю Бігун можна назвати після п'ятдесяти років безперервної праці серед жіноцтва та в громадських і церковних організаціях, – вітали прихильним словом друзі, а після проспівання з присутніми „Отче Наш“ о. Богдан заінтонував „Многая Літа“ в честь Наді Бігун.

Про діяльність цієї заслуженої громадянки та її осяги говорили членки обох організацій – М. Семанишин, М. Робак, О. Тритяк, Н. Воробець, Я. Мулик, голова округи Н. Дж., д-р Л. Стефанівська, М. Качмарська. Між присутніми була Божена Ольшанівська, голова АГРУ, і В. Боднар, а також знані громадські діячі В. Баранецький і Б. Бурачинський з дружинами.

Зустріч закінчилася словом подяки Наді Бігун, яка від'їжджає до Каліфорнії до доньки, щоб у неї знайти затишок після довгих літ видатної активности.

За довгі роки безкорисної праці в громаді заслужила Надя Бігун на подяку та побажання „щасливої дороги“ і безжурного життя у сонячній Каліфорнії!

Д. Р.

ДО СОРОКОВИН ВІДХОДУ

Безконечною чергою...

Світлій пам'яті проф. Петра Ґоя

Св. п. д-р Петро Ґой

В останніх місяцях українська спільнота в США зазнала багатьох втрат із тієї її верстви, яка довгими роками стояла у проводі громадського і політичного життя. Раз-у-раз доводиться читати сумні вістки у нашій пресі, а то й бути свідками останнього прощання.

Сорок днів тому ми попрощали одного із відомих та загальношанованих членів нашої спільноти – проф. Петра Ґоя. Проф. д-р Петро Ґой – довголітній ентузіяст Українського Вільного Університету, його професор і довголітній голова Фундації УВУ, що посвятився допомозі цій своїй „Альма Матер" від 1965 року аж до своєї смерти. Дійсний член НТШ та інших наукових установ, бібліотекар за фахом, він довгі роки працював при Сити-Коледжі в Нью-Йорку, але попри професійну діяльність і написання численних публіцистичних праць, він усім серцем був при УВУ, якому старався усіми силами допомогти. Він не лише став викладачем літніх курсів у Мюнхені, але, від молоду пов'язаний з молодечими українськими організаціями та членством у Пласті, у відомому курені „Лісових Чортів", він, вже з Нью-Йорку, організовує студійні подорожі української молоді „Стежками батьків по Европі" і з цією молоддю відвідує літніми місяцями европейські країни, їхні культурно-наукові установи, відкриваючи й відшукуючи в них історичні сліди українських предків та їхньої духовности.

Одинадцять років безперервно проф. П. Ґой провадив такі студентські студійні подорожі, аж до часу, коли здоров'я не дозволило йому продовжувати цей незвичайно корисний задум.

Численні члени студійних груп, які під проводом проф. П. Ґоя відвідували Европу, пригадують з особливою вдячністю його старання встановити в концентраційному таборі Дахау, у Німеччині, пропам'ятну плиту з написом, що там загинули сотні українських в'язнів. Також впродовж поїздок до Німеччини проф. П. Ґоєві вдалося віднайти в селі Пух біля Мюнхену поховання доньки Анни Ярославни, внучки Ярослава Мудрого – Блаженної Едіґни, і з нагоди відзначення Хрещення України в 1988 році студійна група встановила пам'ятку-образ у церкві, де похована Едіґна.

Працюючи професором УВУ, згодом його проректором, а в кінці – ректором, проф. П. Ґой здійснив ряд корисних проєктів для цієї наукової інституції. Він прийняв понад десяток молодих науковців до професорського складу, серед них більшість з України, нав'язав добрі контакти з міністерством освіти України і вів широку акцію матеріяльної допомоги УВУ через її Фундацію. Саме тому з нагоди 75-ліття УВУ у 1996 році його відзначено за велику працю Почесною грамотою Добродія Українського Вільного Університету, а Пласт надав йому відзначення св. Юрія в золоті. Львівський університет відзначив проф. П. Ґоя Почесною грамотою за створення бібліотеки та архіву української діяспори. В 1999 році йому надано грамоту Спілки Української Молоді і вручено медалю „Добродія Українського Вільного Університету".

Поряд із цією широкою та корисною науково-громадською працею проф. П. Ґой залишив ряд друкованих праць, серед них „Дипломатичні стосунки Б. Хмельницького з Московщиною", збірка документів про вбивство Степана Бандери, бібліографічний довідник слов'янських бібліотекарів Америки і Канади та десятки статтей на різні теми, що були друковані в нашій пресі.

Відхід проф. П. Ґоя 16 серпня 2001 року після довгої і важкої недуги є великою втратою для нашої спільноти. Відійшла людина, яка глибоко розуміла важливість ширення української науки й усе своє дозріле життя для цього працювала. Залишив проф. П. Ґой вірну дружину Лесю, дочку Марію та сина Юрія, а передусім – широку громаду учнів та прихильників УВУ, для якого Покійний так довго працював.

О. К.

У вінок шани Каменяреві

ҐЛЕН-СПЕЙ, Н.Й. – На оновленій і освяченій оселі „Верховина" відбулося вшанування 145-річчя від дня народження Івана Франка. Організаторами свята була Українсько-Американська Культурна Фундація. Поклонитися одному з найдостойніших синів України прийшло багато юних і дорослих мешканців Ґлен-Спею й околиці, а також гостей. Дійство розпочалося біля пам'ятника Іванові Франкові.

Душпастирі обох церков о. Нестор та о. Олекса освятили монумент і провели спільний Молебень за вірного сина українського народу, за всіх полеглих за Україну. Діточки в національному вбранні поклали квіти до підніжжя пам'ятника, червону калину і вінок з дубового листя, що є символом народної шани. До речі, діти із родини Саляків і Кекішів є нащадками Франкового роду.

З вітальним словом до присутніх звернувся голова УАКФ д-р Степан Ворох, який сказав, що це один із найщасливіших днів його життя, коли у цьому дорогому для всіх мальовничому місці знову зібралася достойна українська громада. Свято продовжувалось у великій концертовій залі „Верховини". Зі словом „І. Франко – борець за щасливу і незалежну Україну" виступила гостя з України – голова Тернопільського обласного відділення Українського фонду культури Святослава Ященко.

У виконанні Ярослави Гунчак прозвучав „Пролог" до поеми Івана Франка „Мойсей". Вірші, пісні на слова І. Франка та твори про нього виконували Христинка Мельник, Марія Гугел, Тамара Лихолай, Герта Гірняк та Андрій Солоденко. Вони заслужено отримали щирі оплески та вигуки „браво!".

Несподіванкою свята був виступ гостя із Нью-Джерзі – д-ра Р. Ричка. Він зберіг і прочитав текст промови Василя Барки, виголошеної у Ґлен-Спеї біля пам'ятника І. Франкові 25 років тому. А що особливо приємно – видатний письменник вже тоді з впевненістю передбачав незалежність України.

Ведуча програмою Уляна Солоденко сердечно подякувала достойним отцям, учасникам і всім присутнім за чудову годину духовного спілкування. Кава і тістечка, з любов'ю приготовлені жіноцтвом із Ґлен-Спею, доповнили гарний настрій і радісне відчуття великої української родини та її безмірних культурних надбань.

Святослава Гай

Пам'ятник Іванові Франкові на „Верховині". Фото: Л.Х.

З'їзд колишніх мешканців Мітенвальду – 14-16 жовтня

Минуло вже більше як півстоліття від того часу, як ми покинули Мітенвальд – затишний притулок по страхіттях війни. Наші батьки дбали про те, щоб молодь мала можливість зростати у нормальних обставинах – організація таборового і шкільного життя була послідовною і успішною, наскільки дозволили тодішні обставини.

Сьогодні багато наших ровесників вийшли на високі позиції шляхом, який був прокладений тими ідейними і відданими людьми, які без великої винагороди посвятили себе українській молоді.

Запрошуємо всіх колишніх мешканців табору приїхати на зустріч 14, 15, 16 жовтня на Союзівці. При цій нагоді ви зможете набути довгоочікувану книжку про життя в Мітенвальді. Телефон: (973) 340-8495.

Михайло Мочула

ПОВІДОМЛЕННЯ

Осінні Організаційні Наради Округи Філядельфії

перенесено на 6 жовтня 2001 року

год. 1.00 по пол. в приміщенні ЗУАД КУ

Степан Гавриш, голова

Америка піднімається...

(Закінчення зі стор. 5)

цію. Сполучені Штати активізують зусилля щодо створення міжнародної коаліції проти тероризму.

У Сполучених Штатах, Канаді й Австралії вчинено кілька нападів на арабів і мусульман. У передмісті Чикаго поліція зупинила кількасот людей, які намагалися вдертися до мечеті. Там же, в Чикаго, в арабів кидали пляшки зі запалювальною рідиною. Арабське населення у Сполучених Штатах побоюється, що відтепер усіх арабів в Америці і деінде в світі вважатимуть потенційними терористами. Президент Дж. Буш закликав американців не виливати свій гнів на американських арабів і утриматися від помсти. „Ми повинні пам'ятати, – зазначив він, – якщо ми хочемо перемогти у цій війні, то ми маємо ставитися до американських арабів і мусульманів з повагою, якої вони заслуговують".

Україна своїм порядком приєдналася до багатьох народів світу у вислові співчуття американському народові з приводу трагедії 11 вересня у Нью-Йорку та Вашінгтоні. Міністер закордонних справ України Анатолій Зленко, державні секретарі Міністерства закордонних справ Юрій Сергеєв та Олександер Чалий, а також заступники держсекретаря МЗС Ігор Харченко і Олексій Бережний 12 вересня відвідали Посольство США в Україні. У розмові з Надзвичайним та Повноважним Послом США в Україні Карлосом Паскуалем вони обговорили можливі спільні дії з метою подолати наслідки терористичних актів у США, а також питання протидії міжнародному тероризмові.

Під час перебування в посольстві керівництво українського МЗС висловило щирі співчуття рідним та близьким жертв терористичних актів.

В Україні 13 вересня оголошено день скорботи і солідарности з американським народом. Згідно з указом Президента Кучми, в Україні на 3 хвилини мовчання припинено будь-яку діяльність. Напередодні Леонід Кучма виступив із різким осудом дій терористів і закликом об'єднати міжнародні зусилля для запобігання можливому повторенню подібних акцій.

Служба безпеки України, в рамках угод зі спецслужбами та правоохоронними органами інших країн про взаємодію та співпрацю у сфері боротьби з міжнародним тероризмом, вживає заходів для з'ясування обставин терористичних актів у США.

Іван Плющ, що головував на сесії, оголосив: Верховна Рада України надіслала телеграму-співчуття американському Конгресові і Сенатові, американському народові з приводу трагічних подій. „Цей жахливий зухвалий акт тероризму буде розкрито, – висловив упевненість український парламент у телеграмі-співчутті.

Американський прапор, вивішений на будинку Пентаґону 13 вересня. *Фото: FEMA*

На руїнах „World Trade Center" використовуються спеціяльно вишколені собаки. *Фото: FEMA*

Мустафа Джемілєв, один з провідників мусульманської громади України, голова Меджлісу кримськотатарського народу, назвав терористичні акти в США найбільшим і наймерзеннішим злочином проти людства, який можна порівняти лише зі злочинами нацистів і комуністів. М. Джемілєв заявив, що жодна релігія не виправдає терористів, які вбили десятки тисяч людей в США, і він як мусульманин проклинає їх та їхні дії. Водночас він попередив про можливість використання деякими політичними силами цієї трагедії у своїх корисливих цілях і про вірогідність розпалювання ними антимусульманської гістерії в Україні. М. Джемілєв від імені кримсько-татарського народу висловив глибокі співчуття народові Сполучених Штатів.

Першою реакцією членів Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй на терористичні акції стала зустріч 11 вересня непостійних членів РБ ООН, проведена за ініціятивою і під головуванням України. На цій зустрічі, яка відбулася в Місії України в Нью-Йорку, члени Ради Безпеки закликали всі держави світу консолідуватися у боротьбі з тероризмом.

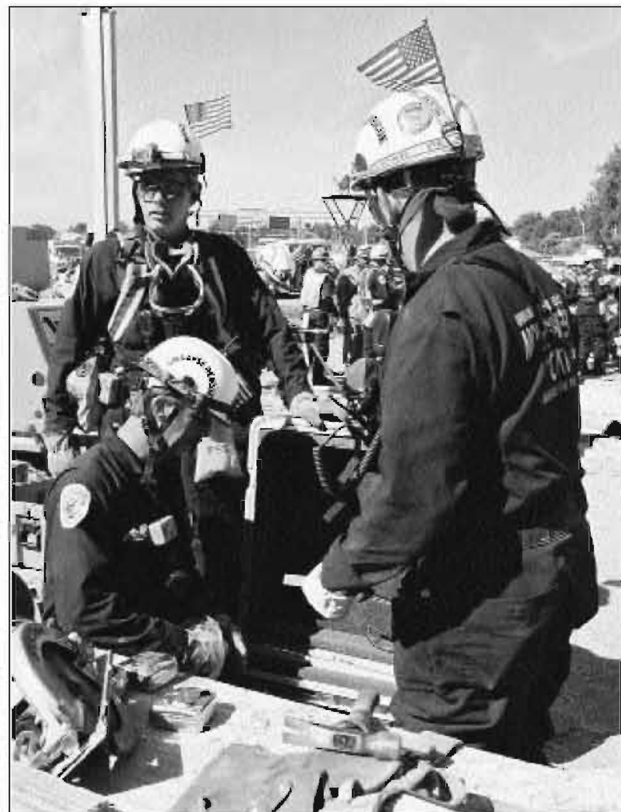
У всьому світі вже 12 вересня вжито посилених заходів безпеки. Посилено охорону штабквартири НАТО в Брюсселі. Влада Великої Британії заборонила лети над Лондоном. Жорстких заходів безпеки вжито у Франції та Німеччині. У Канаді під посилену охорону взято летовища, урядові будівлі, американське посольство. В Китаї посилено охорону американських дипломатичних представництв. В Росії скасовано всі повітряні лети до США. Німецький канцлер Ґергард Шродер 12 вересня закликав усі народи світу об'єднатися проти тероризму. За його словами, „11 вересня 2001 року ввійде в історію як чорний день для всіх нас". На сесії німецького парляменту Ґ. Шродер заявив, що Німеччина готова надати Сполученим Штатам будь-яку допомогу. Терористичні акти в США були атакою на вільний світ, – сказав канцлер, наголосивши, що цю точку зору поділяють керівники Франції, Великої Британії, Росії.

Гав'єр Солана, один з керівників Европейського союзу, заявив, що країни ЕС готові співпрацювати зі Сполученими Штатами в боротьбі з тероризмом.

Президент Ірану Мохаммад Хатамі засудив терористичні акти у США. Ізраїль вживає надзвичайних заходів безпеки після терористичних актів у США. Повітряний простір країни закрито для всіх закордонних літаків. Закрито також кордони Ізраїлю з Єгиптом та Йорданією. Евакуйовано працівників ізраїльських дипломатичних представництв у багатьох країнах світу.

Заяви підтримки і співчуття надходять як від традиційних союзників Америки, так і деяких недругів. Провідники арабських країн майже одноголосно засудили напади. Президент Єгипту Госні Мубарак підкреслив, що „всі країни мусять об'єднатися для боротьби з тероризмом. Країни, котрі не хочуть цього, мусять бути голосно бойкотовані – вигнані зі суспільства". Один лише Ірак підтримав дії нападників. В таборах для палестинців на Західньому березі, смузі Ґази та у Ливані місцеве населення тішилося з трагедії в США. Однак провідник палестинців Ясир Арафат висловив співчуття американському народові.

Куба і Лібія, яких Вашінгтон звинувачував у підтримці тероризму, висловили співчуття і пропозиції допомоги.

Робітники підкреслюють свій патріотизм прапорцями, прикріпленими до шоломів.

Зруйнована частина Пентаґону. *Фото: FEMA*

УКРАЇНА І СВІТ

Відкритий лист Мирослави Ґонґадзе Президентові України Л. Кучмі

Пане Президенте!

16 вересня виповнюється рік з того часу, як мій чоловік Георгій Ґонґадзе, незалежний опозиційний журналіст, відомий своїми критичними виступами та статтями на адресу влади в Україні та Вас особисто, зник після тривалого стеження за ним та психологічних залякувань. Ви тоді заявили, що берете справу розслідування цього злочину під особисту контролю.

За рік розслідування я провела у правоохоронних органах сотні годин. Спочатку я змушена була доводити сам факт злочину, скоєного проти Георгія Ґонґадзе, і що це сталось в результаті його професійної діяльности.

Генеральна прокуратура України відмовлялась визнати нас, рідних, потерпілими у справі, стверджуючи, що немає злочину – немає і потерпілих. Після того, як тіло Георгія, без голови, було знайдене біля містечка Таращі під Києвом, я місяць добивалась опізнання останків і прикрас, знайдених при тілі. Далі, під тиском рідних, колег та громадськости, були численні експертизи, жодна з яких не дала відповіді про причини та дату смерти. Правоохоронні органи, зберігаючи понівечене тіло десять днів без холодильника, і розпочавши експертизи над ним до опізнання, зробили все, щоб факти , які проливають світло на цей злочин, не були з'ясовані.

Сьогодні, через рік після вбивства Георгія, я пишу цього листа, щоб нагадати Вам і світовій громадськості, що вбивство, яке спровокувало найбільшу за 10 років незалежности політичну кризу в Україні, і з вимогою розслідування якого виступили всі найвпливовіші міжнародні організації, політики та провідники світових держав, досі не розкрито.

Розслідування справи не відбувається. Правоохоронні органи далі іґнорують вимоги рідних. Факти, які свідчать про причетність Президента України Леоніда Кучми до вбивства, залишаються неспростованими. Тіло мого чоловіка Георгія Ґонґадзе досі не віддано землі.

Весь час так званого розслідування я намагалась вплинути на процес, посприяти слідству з'ясувати правду. Я багато разів зустрічалась з керівниками правоохоронних органів України, і це дає мені сьогодні право, як юристу, стверджувати, що без міжнародного розслідування зі залученням чужоземних фахівців, українські правоохоронні органи не зможуть розкрити даний злочин. І доки таке незалежне розслідування не буде призначене і реалізоване, а звинувачення проти Вас не будуть спростовані, я буду вважати Вас винним у знищенні мого чоловіка Георгія Ґонґадзе.

З самого початку розслідування умисного вбивства мого чоловіка я заявила, що справа Ґонґадзе буде відрізнятись від десятків злочинів, скоєних проти політичних діячів та журналістів в Україні. Роками, безрезультатно, тягнуться розслідування найгучніших злочинів.

Хто замовив вбивство редактора Бориса Дерев'янка? Куди зник провідник Народного Руху України Михайло Бойчишин? Хто вбив народного депутата Вадима Гетьмана? Що сталось з Вячеславом Чорноволом ? Хто вбив Ігоря Александрова? Хто знищив Георгія Ґонґадзе?

Переконана, що з цими запитаннями звертаюсь за адресою, бо Ви, як Президент, відповідаєте за ситуацію в державі і за те, які особи, яких Ви, як Президент, за Конституцією пропонуєте на ключові посади в державі, виконують свої обов'язки.

Ви, Президент України Леонід Кучма, несете відповідальність за існуючу сьогодні в Україні систему корупції, залякувань, маніпуляції владою. Ви відповідаєте за систему, яка дозволяє вбивати журналістів. Доки розслідування злочинів проти журналістів та політиків в Україні не будуть завершені, а правда не буде з'ясована, доти українська влада не зможе назвати себе демократичною, а Україна не зможе бути стабільною европейською державою, де поважають свободу слова та права людини.

Сьогодні Ви, Президент України Леонід Кучма, несете відповідальність за майбутнє цієї держави перед кожним з 50 мільйонів людей, які проживають на її території, перед багатьма мільйонами українців поза межами України, і перед усім світом.

Мирослава Ґонґадзе.
12 вересня 2001 р.
Вашінґтон.

Наступна еміґраційна льотерія DV-2003 починається 1 жовтня

Зразок заявки:

1. FULL NAME (першим пишеться прізвище, потім ім'я і середнє ім'я, якщо маєте, прізвище слід підкреслити).

Petrenko Ivan

2. DATE AND PLACE BIRTH (порядок написання: день, місяць, рік; місто, область, країна).

15 December 1954
vul. Karmeluka 13
Petrivci, Rivne Region, Ukraine

3. THE APPLICANT'S NATIVE COUNTRY IF DIFFERENT FROM COUNTRY OF BIRTH (якщо ви народилися в одній з країн СССР, не заповнюйте цей рядок, а якщо пишете на чистому аркуші, не подавайте цей пункт).

4. NAME, DATE AND PLACE OF BIRTH OF THE APPLICANT'S SPOUSE AND ALL LEGALLY-ADOPTED AND STEPCHILD-REN, WHO ARE UNMARRIED AND UNDER THE AGE OF 21 YEARS, EVEN IF YOU ARE NO LONGER LEGALLY MARRIED TO THE CHILD'S PARENT, AND EVEN IF THE CHILD DOES NOT CURRENTLY RESIDE WITH YOU AND/OR WILL NOT IMMIGRATE WITH YOU (якщо ви не одружені, не пишіть нічого, а в інших випадках слід вказати дані про дружину чи чоловіка, неодружених дітей до 21 року, також адоптованих і пасербів/пасербиць Див. приклад в пп. 1-2)

5. FULL MAILING ADDRESS (можна подати будь-яку адресу, на яку ви хочете дістати повідомлення, проте адреса має бути однаковою на конверті і у заяві, але якщо відповідь має отримати інша особа, у адресі слід вказати її як c/o – „care of".

Ivan Petrenko
vul. Taras Shevchenko 39/5
Lviv 79005
Ukraine

6. SIGNATURE (підпис має бути таким, як у пашпорті, діти та другий член подружжя заяву не підписують. Не може ставити ваш підпис інша особа).

Увага! Умови льотереї DV-2003 відрізняються від попередніх льотерій.

Уряд США ще з повоєнних років намагався збільшити приїзд іміґрантів з країн Европи, чисельність яких значно поступалася перед приїжджими з Азії та Південної Америки. З цією метою було здійснено кілька льотерій-програм. Нагромаджений досвід дозволив започаткувати у 1995 році „Програму етнічного розмаїття", за якою щороку проводиться льотерія на отримання еміґраційної візи. Цього року вона має назву DV-2003.

Заявки для участи у льотереї слід подавати від 1 до 31 жовтня 2001 року. Учасник льотереї повинен мати освіту не нижче середньої або дворічний стаж праці за фахом, який вимагає щонайменше дворічного навчання. Кожен учасник може подати тільки одну заявку. До неї треба включити дружину чи чоловіка, неодружених дітей (також адоптованих і пасербів) до 21 року. Кожен з подружжя може подати заявку від себе, але окремо. Окрему заявку можуть подавати і діти, якщо їхні освіта чи професійний досвід відповідають вимогам льотереї, але в разі виграшу діти приїдуть до США без батьків. Крім заявки і фотокартки, до конверта нічого класти не можна. Участь у льотереї – безкоштовна. Встановленої форми анкета не має, але ми вміщуємо примірний її зразок. Писати слід друкованими літерами, англійською мовою, на аркуші білого чистого паперу.

Будьте уважні до фото: фотокартка має бути індивідуальною, у фас, чорно-білою або кольоровою, розміром 50 х 50 мм, без темних окулярів і головного убору, на невтральному тлі. На звороті треба написати друкованими літерами англійською мовою повне ім'я і дату народження зображеного. У льотереї DV-2003 подаються також фотокартки другого члена подружжя і дітей, на звороті яких теж вказується повне ім'я і дата народження. Фотокартки слід прикріпити до заявки липкою стрічкою так, щоб можна було прочитати напис на звороті.

Конверт повинен мати розміри від 15 до 25 см довжини і від 9 до 11 см ширини. Інформація на конверті подається латинськими літерами. Учасники льотереї з країн колишнього СССР посилають конверти на адресу:

DV-2003 Program
Kentucky Consular Center
3003 Visa Crest
Migrate, KY 41903-3000
USA

Зворотня адреса пишеться у верхньому лівому куті конверта. У першому рядку подається назва країни, у якій народився учасник льотереї, а далі поштова адреса, на яку слід вислати повідомлення. Адреса учасника повинна збігатися з адресою в заявці. Заявка надсилається тільки звичайною або летунською поштою.

Ця публікація має інформаційно-просвітницький характер і не може служити офіційним документом. Повний текст англійською мовою, випущений Державним Департаментом США, вміщено на веб-сайті: www.brama.com – Ред.

Приклад написання адреси:

Ukraine
Ivan Petrenko
vul. Taras Shevchenko 39/5
Lviv 79005
Ukraine

DV-2003 Program
Kentucky Consular Center
3003 Visa Crest
Migrate, KY 41903-3000
USA

Коли і звідки взялися українці?

Степан Злупко,
професор, голова Української національної спілки педагогічних і наукових працівників Львівщини

Викладаючи студентам економіку України, з елементами економічної історії та історії економічної думки, я задавав у різних авдиторіях одне запитання: коли і звідки взялися в Україні українці? При такому запитанні студенти, як правило, мовчали, бо не мали на нього чіткої відповіді, незважаючи на те, що перед тим вивчали і здавали іспит з історії України.

Україна, в землю якої завжди вгризався колонізатор, особливо багата фактами різного роду заборон, паплюження її історії, утвердження безпам'ятства. Насамперед це стосується фальсифікації історичних витоків українства, його присутности в Україні. Що такі ненаукові погляди культивувалися в умовах колоніяльних режимів – нічого дивного. Значно дивніше і прикріше, що національне безпам'ятство утверджується в умовах розбудови Української держави. Ознайомлення з публікаціями науково титулованих дослідників приводить до думки, що вони спрямовані не на обгрунтування чіткої історичної схеми розвитку українства, а на її ускладнення і, відповідно, замулення.

Не вдаючись у деталі інтерпретації історії нинішніх українських істориків, треба визнати, що вона всіляко рекламується засобами масової інформації. Так, наприклад, на телебаченні показують гостинність українського селянина, але називають її не українською, а слов'янською гостинністю, в одній дами запитують національність, а вона каже спершу, що є слов'янкою, далі – християнкою і, нарешті, одеситкою. Відразу виникає запитання, а чому в Україні стало незручно називатися українкою? Навіть відомий гурт „Соколи", зокрема Іван Мацялко, у своєму репертуарі має пісню „Слов'яночка", яка невідомо кого представляє. Адже ні чех, ні поляк, ні навіть росіянин не скаже, що він слов'янин, а назве своє національну приналежність, то чому так настирливо оглуплюють українців, позбавляючи їх власного імені, роду і народу?

Звичайно, все це не є випадковістю. Очевидно, в Україні та поза нею є зацікавлені сили, які у своїх економічних і політичних інтересах прагнуть притупити у корінної нації національні почування, патріотичні пориви і мотиви поведінки. Для того потрібно відібрати в народу пам'ять, позбавити його морального права бути спадкоємцем усього того, що є на його землі. Адже якщо українцям тільки 750–760 років, то їм не належить ні трипільська, ні скитська культурна спадщина, вони не заснували Київ та інші стародавні міста, не приймали християнства і т. п. Ось до чого веде „омолодження" українства, розмиття його у загальнослов'янському просторі, який чомусь обмежений тільки Східньою Европою.

Насправді розвиток українства, якщо його брати у всіх вимірах, у сув'язі минулого, сучасного і майбутнього, відбувався не за надуманими історичними схемами, що мають по суті антиукраїнське, а тим самим і антидержавницьке спрямування. При трактуванні історичної долі народу потрібно враховувати усі фактори, що детермінують його розвиток, розкривають національну ідентичність, виділяють із сукупности інших племен і народів. Нехтування тими чи іншими причинними факторами веде у глухий кут, до створення штучних концепцій і схем, що суперечать об'єктивній дійсності. В основі останньої лежить передусім взаємодія людини і довкілля. Поза такою взаємодією існування народу неможливе.

Природно-кліматичні умови, придатні для хліборобства, сприяли утвердженню приватновласницьких господарських форм. Це зауважив видатний український економіст-юрист другої половини XVII ст. С. Ю. Десницький – студент і однодумець славетного шотляндця Адама Сміта. Землеробство дає підставу господарювати індивідуально. Зумовлена природними обставинами господарка відбилася на поведінці, етнокультурі, характері українця. Зовнішня природа його побутування стала його внутрішньою природою. Цей факт нині сприймається наукою як об'єктивна реальність. Особливо це аргументує екоморологія, тобто наука, яка трактує органічну єдність людини, її тілесної будови, душі й духу в органічному зв'язку з природним довкіллям. Вирвати людину з природного середовища ще нікому не вдалося, бо людина живе природою, вона не її антипод, а органічна єдність.

Ця органічність підтверджується численними фактами і багатьма науками, зокрема біомінералогією, яка свідчить про те, що в організмі людини є всі елементи природного довкілля її тривалого побутування. Яскравим свідченням предковічного побутування українців на своїй території є зформовані впродовж тисячоліть продукти, які не тільки задовольняють людину в їжі, але є знаменитими ліками.

Все це – тема окремої розмови. Тут про неї йдеться у контексті розвитку українства, яке незалежно від мінливости історичних назв, окремих зовнішніх проявів, своєю суттю закорінене в українське природне довкілля з його лагідним сонцем, чорноземами, буйним рослинним покровом, повноводими і повнорибними ріками, як відзначали це ще античні автори. Це, безумовно, визначало господарський і домашній побут населення в усіх його елементах, було основою розвитку впродовж тисячоліть, великою мірою передалося у середньовіччя і навіть у новітню добу.

Коли йдеться про харчування, то, наприклад, у кінці XIX століття історик М. С. Грушевський відзначав, що українці споживають ті ж харчі, що і їхні предки в X ст. Нині також українці значною мірою використовують ті страви, що і мешканці давньої України. І це закономірно, оскільки вирощують ті ж рослини, розводять ту ж худобу, що й їхні предки. До речі, як і вони, часто користуються плугом, серпом, лопатою, сокирою, що були відомі у скітську добу та й раніше.

Вже оцих фактів здається достатньо, щоб переконатися у предковічності українців на українській етнічній території. Однак такий погляд багатьом не подобається. Вони, як то кажуть, повертають кота хвостом наперед, щоб тільки ясне і зрозуміле зробити темним і замуленим. З цією метою особливо експлуатуються різні історичні назви, оскільки сам термін Україна і українці з'явився в середньовіччі, а утвердився у новітню добу. Такого типу автори спекулятивно твердять, що оскільки не було термінів Україна і українці, то, мовляв, не було останніх. Але ж це примітивний підхід – чіплятися за формальну назву і викидати реальний зміст. Адже назву українським теренам і українцям давали переважно чужинці, кожен з них бачене і почуте сприймав через свою свідомість, виходячи переважно з власних інтересів, рівня знання і т. д. Не допоможуть у тому й археологічні знахідки, бо в них більше таємничости, ніж розгаданої правди, особливо коли йдеться про найдавніші часи, від яких не збереглися писемні пам'ятки.

Незважаючи на це, українські мислителі намагалися правдиво конструювати минувшину. Так, автор „Повісті минулих літ" відзначав, що Київська Русь – це велика Скитія, підкресливши тим самим історичну спадкоємність. Мислитель-гуманіст европейської міри Станіслав Оріховський-Роксолан у листі до Папи Юлія III у 1551 році писав: „Родом я зі скитського племени, рутенського народу".

Не в назвах суть, а в природі самого явища, а ця природа каже, що український народ є споконвічним на своїй території. Одним із підтверджень цьому є те, що нині третина українського народного мистецтва – трипільського походження. Це стосується і культури скитської доби. Спадкоємність в українців так рельєфно окреслив Іван Франко при оцінці „Історії України-Руси" Михайла Грушевського. І. Франко вказав на те, що в українстві від скитської доби залишилася лазня, козацька військова тактика воювати рухливими таборами, звичай висипати могили. Досить мати хоч яке-небудь уявлення про землеробство, щоб усвідомити, скільки вміння, досвіду, зусиль потрібно, щоб освоїти нові сільськогосподарські культури і технології. Це міг робити тільки осілий, з великими господарськими традиціями, народ.

В українстві настільки сильний культурний пласт археологічних епох, що його не можуть заперечити явні антиукраїністи. Зате спотворити генетичність культурної спадкоємности, виявляється, можна згідно із схемою, за якою українці не безпосередньо сприймали, наприклад, культуру трипільців і скитської доби, а це їм передали якісь пришельці.

Предметом особливих фальсифікацій є українська мова, яка мовляв, з'явилася недавно. З того приводу пригадується моя розмова з професором-філологом ще з далеких 60-их роках вже минулого століття. Я тоді хотів довідатися, хто перекладав українські обрядові пісні дохристиянського періоду, як вони тоді співалися. Професор подумав, що це провокативне питання, і мовчав. Та не мовчав знаменитий дослідник української пісні Григорій Нудьга, доказавши, що ніхто ніколи не перекладав українські старовинні пісні українською, вони такими й були.

А втім, якось на лекціях відомого російського історика В. Ключевського запитали, якою мовою говорили в Київській Русі. Той відповів: „Тогда разгаваривали так, как сейчас хохлы". Що правда, то правда. Українська мова така ж споконвічна, як і самі українці, але її досі доводиться настирливо відстоювати. Щодо української мови, то справді дивна річ. Ще в VI ст. до н. е. мислитель з Подніпров'я Анахармій переконував греків, що наша мова нічим не гірша від мови еллінів. Ченці Києво-Печерського монастиря ще за великих київських князів насміхалися з мови українського простолюддя. У новітню добу українську мову неодноразово забороняли, в період тоталітаризму обмежували сферу її застосування. Цей процес не закінчився і тепер, коли Україна стала незалежною державою. Достатньо у тому зв'язку проаналізувати періодичні видання, теле- і радіопередачі. Українська мова в Україні помітно принижена в усіх сферах функціонування.

Звичайно, в тому винні насамперед самі українці, бо хоч їх мільйони, але, як колись казав Юліян Бачинський, дозволили сплюжити собі національну фізіономію. Є у світі багато значно менших за чисельністю народів, але вони не дозволили себе принижувати. Правда, у тому відношенні проти українців діють значно більші, ніж проти інших, антиукраїнські сили. Проти них мав би виступити одностайно, рішуче і чітко національний інтелектуальний потенціял. Однак зформована в режимно-комуністичних умовах інтелігенція не є одностайною у захисті українства від давнини до сучасності. Часто буває навпаки, як вже вказувалося, що саме представники, так би мовити, офіційної національної науки спотворено тлумачать історичну долю і недолю українського народу.

Наприклад, Андрей Шептицький в листі до матері писав, що українці мали своє особливе культурне обличчя серед слов'ян Східньої Европи ще в дохристиянський період, а сучасні українські вчені твердять, що тоді була якась праслов'янська мова і культура. З того виходить, що хоч у Києві були лядські (тобто польські) ворота, але не було українців. Скажете, міт, фантазія, але саме ними наповнюють голови учнів, студентства, учителів, широкого громадянства. Україна – це, напевно, єдина країна, корінному народові якого втовкмачують фальшиві історичні схеми, якого виховують у стані меншовартости, низькопоклонства перед усім чужим. Це могутній бар'єр на шляху державотворення.

(Закінчення на стор. 24)

Чому українці виїздять з Туркменістану?

В липні ц. р. „Свобода" (ч. 28) опублікувала розповідь місіонера Фелікса Хмельковського про його безправне, позасудове ув'язнення в Україні податковою міліцією. Втручання ряду українських організацій закінчилося звільненням місіонера під заставу, після чого він виграв справу проти податкової інспекції в апеляційному суді, але податкова служба не припинила розпочатого нею переслідування. Прикметну відповідь з цього приводу надіслала 12 серпня на ім'я голови Ради оборони і допомоги Україні УККА Івана Буртика виконуюча обов'язки міністра юстиції України Л. Горбунова. У її листі про безпідставне позбавлення волі цього служителя церкви нічого не говориться, ніби такого й не сталося, натомість стверджується: „Щодо затримання Хмельковського Ф. органами податкової міліції Державної податкової інспекції повідомляємо, що на даний час слідчими податкової міліції мірою запобіжного заходу була обрана підписка про невиїзд". Немає й слова про незаконність двотижневого ув'язнення без рішення суду і навіть всупереч постанові суду про задоволення позову місіонера проти інспекції. Проте місіонер продовжує свою діяльність і сьогодні ми подаємо його перший нарис з подорожі до Туркменістану.

Після розпаду СССР у цій середньоазійській країні прийшов до влади колишній провідник Комуністичної партії Сапармурат Ніязов. Він народився у 1940 році, на інженера-енергетика вивчився у Ленінграді, працював першим секретарем Ашгабатського міського комітету Комуністичної партії. Зрозуміло, що зайняти високу посаду йому допомогли комуністичні структури.

Спершу він був просто президентом, але згодом став диктатором. У парляменті залишились тільки слухняні до президента особи. Президента тепер називають не за прізвищем, а Сапармурат Туркменбаші, тобто Паша, Правитель Туркменістану.

Кожна людина, яка влаштовується на державну службу, кожна дитина у школі чи дитячому садочку промовляє присягу вірності державі і Сапармуратові Туркменбаші: „Туркменістане, любимий, рідний краю, в думках й серці я тебе лиш маю. За найменше зло, скоєне проти тебе, хай відпаде рука моя, за найменше слово проти тебе нехай всохне мій язик. У час зради Вітчизні і Сапармуратові Туркменбаші, твоєму священному стягові, нехай перерветься дихання моє". Щоб усі пам'ятали цю обітницю, її постійно вмішують щоденні газети.

Сапармурат Туркменбаші впровадив закон, за яким він обраний провідником до кінця свого життя. У країні фактично дозволені тільки дві церкви – Російська православна і мусульман-сунітів. Усім родинам, діти яких навчалися у мусульманських школах (медресе) шиїтів, запропоновано забрати учнів додому. Інші християнські церковні громади, крім російських, можуть бути зареєстровані, якщо заяву підпишуть 500 членів, але закон забороняє збірання незареєстрованих громад, тому така реєстрація стає неможливою.

Усі чужоземні місії заборонені, діяльність місіонерів переслідується. Не можна вживати такі визначення як „баптисти", „євангелісти", „адвентисти", дозволене тільки слово „сектанти". Триває переслідування національних меншин.

За таких умов сумною виявилася доля українців, яких за переписом 1989 року в Туркменістані було 35.6 тисячі осіб (1 відсоток населення). Прикметно, що перші українці приїхали сюди ще у XIX столітті, коли було збудовано залізницю Ташкент - Красноводськ. Вони оселилися на посушливих, але родючих землях Копет-дагу. За часів комуністичної влади сюди виселяли з України репресованих супротивників примусової колективізації, родини страчених „ворогів народу", а пізніше, за так званим „оргнабором", сюди перевезли з України чимало кваліфікованих робітників та спеціялістів, внаслідок чого число українців зросло до півтора відсотка від усього населення.

Туркменський християнин Тоймурад виготовляє дутари.

Тепер, через складні умови життя, після проголошення незалежности України, 10,9 тисячі осіб, переважно українців, виїхали з Туркменістану. Охочих поїхати з тоталітарної держави значно більше, але не всі мають таку можливість. Українці в цій державі не мають якихось культурних чи освітніх організацій, не дістають жодної інформації про життя України, а тим більше – західньої діяспори.

Загроза переслідувань не дозволяє мені назвати жодного з тих наших земляків, з якими я мав зустрічі в Туркменістані. Проте я розповім про туркмена-християнина на ім'я Тоймурад. Про Христа він почув у в'язниці, у якій перебував вісім років. Добра новина про християнську любов захопила його і Тоймурад став християнином. Але це завадило йому влаштуватися на роботу, тому він заробляє на життя тим, що виготовляє з дерева музичні інструменти – дутари, які продає на базарі. Дутар має лише дві струни і виготовляється з суцільного шматка шовковиці. Тоймурад розповів мені про свою мрію:

– Я не вважаю, що роблю досконалі дутари, – сказав він, – але кожен новий дутар має усе краще звучання. Я переконаний, що спів дутара пробуджує в людині усвідомлення величі Бога. Мені сказали, що Туркменбаші любить слухати гру іранського національного інструменту, який має наву ут. Він навіть оголосив конкурс на створення кращого ута. Я ніколи не робив ути, а для президента добрий ут зроблять професійні майстри. Проте я буду молитися і Господь допоможе мені зробити на конкурс ут, який сподобається Сапармуратові Туркменбаші і він скаже, що цей ут – найкращий в країні, а опісля захоче побачити того, хто його виготовив. Коли мене приведуть до Туркменбаші, я скажу йому, що найкращий ут виготовив християнин, що християни – порядні, чесні люди, але вони сидять у в'язницях. Туркменбаші почує від мене правду про християн і накаже випустити їх з тюрем, дозволить їм молитися і привселюдно визнавати свою християнську віру. Але спершу я маю навчитися виготовляти досконалі туркменські дутари.

І Тоймурад продовжив свою роботу.

Фелікс Хмельковський,
Ашгабат, Туркменістан

Про реєстрацію чужоземців в Україні

Генеральне консульство України в Нью-Йорку повідомляє, що , починаючи з 1 липня 2001 року, реєстрація чужоземців, які в установленому порядку (переважно туристи) в'їжджають в Україну, та їх пашпортних документів, здійснюється тільки в пунктах переходу через державний кордон України.

Подальша реєстрація чужоземців, які тимчасово перебувають на території України, в органах внутрішніх справ не проводиться, але реєстрація чужоземців, які в'їжджають в Україну на постійне проживання, навчання, стажування та роботу, проводиться органами внутрішніх справ за місцем їхнього перебування.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Подорож в Україну у дні візити Папи Івана Павла II

Прочани з Стемфордської епархії в Україні

Прочитавши у „Свободі" запрошення до паломницької тури під гаслом „Христос – Дорога, правда і життя" спонзором якої була Стемфордська Єпархія, з оказії відвідин Папи Івана II в Україну, я записався до групи під проводом духовного провідника о. Йосифа Шупи.

У Києві, на летовищі Бориспіль, нас зустріли митні урядовці. Київ, Львів, Тернопіль, Зарваниця та інші українські міста – гарні та чисті, нічим не поступаються перед містами, які ми бачили в Европі.

У Києві ми побачили нечисленну демонстрацію з транспарантами, в якій брали участь православні священики і переважно літні жінки, замотані в хустках. Написи проголошували: „Україна – Бєлоруссія – Россія – єдіная Русь". Із цього релігійно-політичного напису було видно, що ця група людей хоче якогось нового союзу під назвою Русь.

У Києві ми зустріли другу групу нашої тури з духовним провідником о. митратом Іваном Терлецьким. Ми вітали Папу написом: „Цілком віддані Вам, Святіший Отче! Стемфордська епархія в США, Stamford Eparchy — USA вітає Вас на терені нашої рідної України".

Ми бачили тисячі людей, які чекали нетерпляче на вулицях, коли довідались, де проїжджатиме автомобіль Папи, щоб хоча на мить побачити і привітати його. Деякі дороги були перекриті.

На летовищі „Чайка", під час Богослуження, ми бачили великий ентузіязм людей та сльози радости на очах прочан, коли Папа промовляв до нас українською мовою. У Львові великі транспаранти і портрети Папи були розміщені навіть на приватних домах. Тут Україна показала світові, що католики, православні, протестанти, юдеї, мусульмани чи невіруючі можуть зустрічати Папу тепло і щиро.

Краса та багатство українсько-католицького обряду захоплювали нас в Києві та у Львові, а поліфонічні мелодії церковних пісень і молитов, прегарно виконані з'єднаним хором в Києві та злученими хорами у Львові захоплювали не тільки нас, присутніх, а й тих, що слухали по радіо чи дивилися телевізію. Коли ми приїхали до Варшави, люди нам говорили, що передачі з України вони слухали годинами. Світ запізнався з Україною, побачив, що Україна має високу культуру.

Ярослав Ликтей

Протестують проти візити Папи в Києві.

Чи крапля камінь видовбає?

Мешкаю на краю землі – в Гюстоні, Тексас, куди дуже спізнено доходить наша українська преса. „Свобода", яку вичікую нетерпеливо, доходить до мене аж у наступний четвер! З особливою увагою прочитую матеріяли про візиту Папи Івана Павла II в Україну. Отже, з деяким спізненням я прочитала статтю о д-ра Ігоря Мончака, сміливо із глибоким знанням справи написану. Ця візита була для нас такою знаменною, що ми будемо думками і почуттями вертатися до неї роки і десятиріччя. І метою наших осягнень цієї історичної події має бути духовне об'єднання нашого народу і в результаті – зміцнення українства.

Візита Папи Івана Павла II в Україну, його україномовні промови, з такою справедливою оцінкою терпінь нашого народу у численних випробуваннях в минулому, заохота до дальшого зберігання нашої ідентичности залишили серед населення України велике духовне піднесення та надію на краще завтра.

Одначе при тому годі не звернути уваги на те, що також має значення в житті нашої Української Греко-Католицької Церкви: східні Святі Літургії в Києві і у Львові були другими в черзі відправ, а першими були в римо-католицькому обряді, хоч він є, властиво, чужим для населення України. Вийшло так, ніби гість домінував як господар, а справжні господарі знайшлися „в кутку власної хати" – як слушно висловився о д-р Ігор Мончак. Адже ж самих тільки греко-католиків в Україні є приблизно 5 мільйонів, крім великої кількости інших християн східнього обряду. Тим часом вірних латинського обряду в усій Україні є лише до 1 мільйона. При цьому згадаймо, що Рим наставив в Україні 5 римо-католицьких єпископів, на чолі з кардиналом. А тепер порахуймо скільки, скільки є наших владик у Польщі – для не меншого числа вірних східнього обряду? Чи це нікого з нас не турбує? Чи не трактується УГКЦ, як меншевартісну одиницю у Вселенській Христовій Церкві?

Під плащиком українськости посилюється римо-католицька (читай польська) Церква по всій території України, щоб врешті-решт зробити безперспективною УГКЦ. Поволі, але невпинно в числі і в силі росте в Україні Українська Римо-Католицька Церква латинського обряду. Навіщо? Згідно з латинською приповідка „Гутта кават ляпідем" – крапля скалу довбає?

Ще так недавно, минулого року, на святкуванні початку нового століття і тисячоліття в Римському Колізеї в переліковi мучеників XX ст. зовсім промовчали ісповідників віри нашої Церкви, й аж під час візити Папи в Україну проголошено імена блаженних, але не включено до них найбільших провідних нашої Церкви, наших світочів – Йосифа Сліпого, Андрея Шептицького. І найчисленніша Церква східнього обряду, Українська Греко-Католицька Церква, із мільйонами вірних на жертівнику переслідуваних за Христову віру, не діждалися від Апостольського Престолу увінчання її патріяршим вінцем.

Проблема не в тому, що Московський Патріярхат продовжує свої демарші, спрямовані проти нашої церкви – проблема в тому, що Ватиканська курія все ще не резигнує із своєї „остполітік".

Зовсім ясно, що візита Папи, його промови дали нам дуже багато позитивного, несподіваного, надзвичайного, і того не може ніхто заперечити. Багато дехто не міг втримати сліз, коли Папа цитував Шевченка, чи згадував Г. Сковороду, покликувався на „Повчання" Володимира Мономаха. Нас розчулює, до сліз зворушує признання того, що нам заслужено належиться. Але при тому не забуваймо суті. Нам конечно треба протирати очі, навіть як в них є сльози зворушення, бо для нас дуже важливим є бачити світ чітко, без ілюзій.

На закінчення ще хочу пригадати, що Папа подарував Московському Патріярхові Алексію збірник своїх проповідей та промов, виголошених під час візити в Україні. Що має означати цей подарунок? Ми цього не знаємо. Цей подарунок, одначе, є виявом готовности до дальшого діялогу з неетичним партнером.

Довголітня трагедія нашої бездержавности породила величезне число услужливих рабів, але життя і праця у власній державі виховає покоління, горде свого походження, яке візьме на себе відповідальність вирішувати вагомі проблеми без чужої ласки. Від нас самих, від нашої живої Церкви залежатиме її доля.

Дарія Миндюк

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Визнання Юлії Ткачук-Бобель

Журналісти з „NBC" проводять інтерв'ю з Юлією Ткачук-Бобель.

ЧИКАҐО. – Мистецьке коло української діяспори, яке включає мистців, поетів, музикантів різного віку і напрямку, доброзичливо сприйняло монументалістку Юлію Ткачук-Бобель, яка походить із багатого культурними традиціями Львова. Особливий вплив на формування художниці мав відомий художник-сценограф Львівського театру опери й балету – Євген Лисик. Під його впливом Юлія ще студенткою Львівської академії мистецтв виконала серію живописних та графічних творів у димчатих настроєвих тонах, моделюючи форми та різнопланові перспективи в пошуках ілюзорної субстанції людини-душі. Це спрямування залишилося й до сьогодні, тільки димчасті барви змінилися на яскраві, життєстверджуючі. Доказом цього є проєкт, виконаний для міста, який експонується на площі „NBC Tower".

Цього року в центрі Чикаго експонується понад 500 меблевих гарнітурів, оздоблених мистцями. Чикагські художники, скульптори, фотографи, архітектори подавали свої пропозиції для цього грандіозного проєкту. Різноманітність сюжетів їхньої тематики, колористичне та просторове вирішення просто вражають. Юлія Ткачук-Бобель представила скульптуру паву – символ „NBC", що визирає через екран телевізора.

Пава з'являється й на канапі, зображена наче в казковому світі мініятюрних дитячих фігурок. Загальне враження від цих експонатів – це відчуття сміливости розмаху пензля, гармонії та оптимізму.

Юлія Ткачук-Бобель працює як скульптор та художник-монументаліст. Вона добре ознайомлена з творчістю старих майстрів, але своїм відчуттям кольору, форми та, в загальному стилю належить до сучасного світу, нещодавно почала нову серію творів за давніми алегоричними українськими мотивами.

Олександра Дяченко-Кочман

Львівська Опера – гордість міста

„Свобода" вже повідомляла про книгу „Львівська Опера", яка стала приємним подарунком і для бібліофілів, і для шанувальників оперного мистецтва. Сьогодні вміщуємо докладнішу розповідь про це видання і його авторів.

Навіть не знаю, що найголовніше у цьому виданні, про що найперше говорити – про текст, про фото чи про авторів тексту і фото – Оксану Паламарчук і Василя Пилип'юка. Можливо, почнемо з авторів, оскільки без них, без їхнього надхнення не було б і цієї елітарної (не побоюся такого визначення) книги – „Львівська Опера", що побачила світ 2000 року, в якому прекрасний будинок Львівської Опери відзначив своє 100-ліття, а жанр опери у місті – принаймні 225-річчя.

Оксана Паламарчук – музикознавець, театрознавець, критик, член Національної Спілки журналістів України від 1966 року, від 1976 року – член Спілки театральних діячів України. В її творчому доробку – багато книг, рецензій, есеїв, більш ніж 300 радіо- і телесценаріїв про творчість композиторів, солістів балету, диригентів.

Для Василя Пилип'юка „Львівська Опера" – це двадцять шоста книга. В Україні, мабуть, немає такої людини, яка б бодай трохи не цікавилася літературою, критикою, мистецтвом і не читала б книг лавреата Національної премії імені Тараса Шевченка, не бачила б експозиції одного з найвідоміших фотохудожників сучасности, не чула про виставки маестро в Америці та Канаді, Франції та Австрії, Бразилії та Югославії. Можна лишень подивуватися працездатності однієї людини, яка пройшла шлях від фотокореспондента районної газети на Івано-Франківщині до Заслуженого діяча мистецтв України, головного редактора всеукраїнського фотомистецького журналу „Світло й Тінь", президента видавництва з такою ж назвою.

Книга „Львівська опера" зроблена на належному рівні. І в цьому переконується кожен, хто бере до рук цю книжку. Перший розділ – „Мала картинна галерея" розповідає про те, як виникла у Львові ідея побудови музичного театру – після того, як „у 1892 році закінчився 50-річний термін на виняткові та постановчі можливості театру Скарбека", що існував досі. Мабуть, мало хто знає, що в „тендері" на спорудження нового приміщення театральної споруди брали участь автори, знані на той час в Европі, зокрема – представники віденської фірми „Г. Гельмер та Ф. Фельнер". Кращим визнано проєкт львів'янина З. Горголевського. Знайшлася робота і для інших учасників згаданого „тендеру".

Мало хто зі спеціялістів знає, що 4 жовтня 1900 року на відкриття приміщення нового театру приїжджав польський письменник Генрик Сєнкевіч, а чеську делегацію очолював бургомістр Праги доктор Срб, який подарував львівським глядачам срібну галузку липи – символ єднання слов'янських народів. Цікаво, що інший польський письменник, Ян Каспровіч, спеціяльно для інавгураційної вистави написав „Пролог". У головній партії вистави виступив Олександер Мишуга. Доречно буде зазначити, що Львівський оперний театр в окремі сезони посідав чи не перше місце з-поміж так званих периферійних театрів після Варшави. Два поетичні розділи – „Початок був обнадійливим" та „Здобутки Скарбеківської сцени" – це професійний огляд досягнень львів'ян від 1776 до 1900 років, ніби історичний екскурс – після першого розділу.

Розділ „Українці на службі у Мельпомени" свідчить сам про себе своєю назвою. Українським пратеатром можна вважати народний вертеп з іграми та співами, з релігійними та світськими персонажами. Потім були вистави шкільного театру, аматорські трупи. Проблема професійної української сцени ставилась, мабуть, з початку століття, доки не утворився постійний український театр при „Руській Бесіді".

Сцена „Руської Бесіди" подарувала українському суспільству таких майстрів сцени, як Лесь Курбас, Амвросій Бучма, Мар'ян Крушельницький, Софія Федорцева, акторські родини Рубчаків, Коссаків, Стадників. А найголовніше: співпраця акторів та режисерів Галичини і Наддніпрянщини стала прекрасним свідченням єднання двох галузок українського народу.

Крилата муза на фронтоні театру.

Доля Львівської Опери до 1939 року, а також параметри її розквіту після війни (точніше – воєн) і до кінця XX століття – відбита в двох останніх розділах – „Тріумфи і розчарування" та „Творчий потенціял Львівської Опери". Останні розділи вщерть виповнені фотографіями акторів, режисерів, які принесли славу українській опері і передусім – це фото незабутньої Соломії Крушельницької, чиє ім'я віднині носитиме Львівська Опера, Модеста Менцінського, Олександра Мишуги. На жаль, Соломії Крушельницькій поталанило лише раз виступити у Львівській Опері. Однак вона постійно підтримувала творчі стосунки з галичанами – Іваном Франком, Михайлом Павликом, Володимиром Гнатюком.

На сцені театру провідні партії співали Борис Гмиря, Іван Козловський, Іван Паторжинський, Марія Ливиненко-Вольгемут, Лариса Руденко, Юрій Мазурок. Нині Львівську Оперу очолює Тадей Едер.

Признаюся: своїм завданням я бачив не стільки аналізувати книжку „Львівська Опера", скільки розповісти українцям, що живуть далеко за межами України, про що це видання. Аби вони могли відважитися його придбати, повідомивши про це видавця – „Світло й Тінь". Ще раз хочу наголосити на високому поліграфічному виконанні книги – це зроблено в друкарні в м. Кошіце, Словаччина. Гадаю, мине ще трохи часу, і ми в Україні будемо мати не гірші за оформленням видання. Залишається лише подякувати президентові приватного видавничого підприємства (і водночас – фотохудожникові високого рівня) Василеві Пилип'юкові за щедрий дарунок поціновувачам оперного мистецтва, а також принагідно – і Львівській залізниці (начальник – Богдан Піх), яка є давнім другом української культури і досить вагомо долучилася до виходу „Львівської Опери". „Адже держава твориться нашими руками", – каже Богдан Піх, до речі, уродженець Мостиського району на Львівщині. Справді, усі ми разом творимо нашу державу. І вона буде такою, якою ми її зробимо. Адреса видавця: „Світло й тінь" м. Львів 290000, вул. Винниченка 14, Василь Пилип'юк. У США книгу можна придбати за 49 долярів і 8 долярів на поштові витрати за адресою – http://www.brama.com/shop/lvivoperabook

Богдан Залізняк,
доцент Львівського Національного університету ім. Івана Франка

Владислав Клех – маестро сценографії

Владислав Клех за роботою

22 липня 2001 року пішов з життя Владислав Клех (Клехньовський) – видатний український сценограф. Бездоганний майстер сценічного оформлення, В. Клех навіть на схилі життя зберігав проникливе і тонке розуміння сценічного мистецтва, вбачаючи його істотну рису в простоті та глибокому відтворенні візуального багатства.

Народився Владислав Клех 4 липня 1922 року в Києві. Батько – інженер, мати – економіст. Здавалося б, це були ідеальні умови для виховання сина, але не в Радянській Україні. Владиславові довелось на багато років розлучитись з батьком, а коли вони зустрілися у Варшаві, вже під час Другої світової війни, то виявилось, що вони стали чужі один одному. Матір, з якою жив молодий Владислав Клех, влада заарештувала за стандартним на той час звинуваченням у шпигунстві. На щастя, невдовзі її відпустили, але заборонили жити у Києві. Восени 1937 року її заарештували вдруге і вже синові не судилось її побачити.

Обдарований юнак не міг вступити до художнього училища, маючи репресовану матір. Після багатьох клопотів йому вдалося стати учнем Київської школи зв'язку, де він малював та оформлював стінну газету. У Києві В. Клех став завзятим театралом. Нерідко доводилось йому бувати за кулісами оперного театру, спостерігати за працею Анатоля Петрицького або Івана Курочки-Армашевського. Майбутнього мистця зацікавив зворотній бік театральної вистави – її візуальне багатство.

Свої перші самостійні кроки як мистець театру В. Клех зробив у новоствореному театрі ім. Тараса Шевченка у Білій Церкві. Серед зими тут сталося лихо – загорілася від печі оксамитова завіса. Під час війни знайти кілька метрів оксамиту було неможливо. Але реставратор-початківець Владислав Клех виручив театр – він пофарбував мішковину у зелений колір, розписав золотим орнаментом. Оцінивши здібності В. Клеха, дирекція театру запросила його оформлювати виставу „За двома зайцями". До сценічного дебюту молодого художника рецензент місцевої газети поставився поблажливо. Він писав: „Кращого слід побажати художникові-декораторові. Більшого творчого вимислу. Не дублюйте минулого, бийтеся шаржу". І Владислав шукав, стаючи майстром пензля і ножиць, малярської щітки і молотка, освоював і освітлювальну техніку.

Подальші шляхи привели В. Клеха до Варшави, а потім – до Німеччини, на територію, яку взяли під свою контролю американські війська. З його ініціятиви, восени 1945 року, в нойульмівському таборі, розпочав свою діяльність театр „Розвага", який спочатку готував вистави легкого жанру, а згодом перейшов до клясичного українського репертуару. Шукаючи свого власного стилю у театральному мистецтві, В. Клех відійшов від реалістичного оформлення сцени і почав творити свої декорації у конструктивно-експресіоністичному дусі.

Критика прихильно відгукнулася на складну виставу драматичної хроніки „Зозулина дача". У Регенсбурзі, куди завітав зі своїми виставами театр „Розвага", зійшлися шляхи 25-річного В. Клеха і видатного режисера В. Блавацького. Вони зійшлися, щоб разом творити вистави, які зайняли почесне місце в історії українського театру.

В. Клех працював над сценографією до всіх постановок В. Блавацького в Німеччині. Ставили тут і трагедії на античні теми, наприклад, „Антигону" Ж. Ануї і „Люкрецію" А. Обе. Ескізи В. Клеха до „Антигони" належать до найкращих ескізів майстра, виконаних в дусі конструктивізму. На жаль, постановка „Антигони" на великій сцені не була здійснена. Для „Люкреції" В. Клех зробив функціональне оформлення, яке робітники сцени змінювали на очах глядачів.

Влітку 1949 року група В. Блавацького прибула до Філядельфії. В. Клех приїхав на рік пізніше. Після смерти В. Блавацького ансамбль продовжував готувати вистави і Владислав Клех ще деякий час залишився у ньому сценографом.

В Америці Владислав Клех знову спробував вчитися. У штаті Коннектикат він вступив до Школи відомих артистів. Подальші шляхи привели його до Нью-Йорку, де він одержав вищу категорію, що надавала право працювати в будь-якій ділянці театральної, кіно- і телеіндустрії.

У 1961 році Владислав Клех виїхав до Санта-Фе в Нью-Мексіко, а через рік В. Клеха запросили до одного з найславетніших оперних театрів світу – Метрополітальної опери в Нью-Йорку. Це запрошення, безумовно, було визнанням високої майстерности сценографа. Але невдовзі театр тимчасово припинив свою діяльність. Владислав Клех працював на телевізійних каналах „NBC" і „PBS", на світовій виставці, що проходила у 60-ті роки в Нью-Йорку він оформляв павільйон Голливуду, виконав декорації для славнозвісних фільмів „Спартак", „Клеопатра", „Вестсайдська історія" та інших.

У 1966 році, коли було відкрито новозбудований Лінкольн-центр, В. Клеха знову запросили до Метрополітан-опери, де він очолив групу з кільканадцяти художників-виконавців. Тут він працював майже три десятиріччя поруч з багатьма видатними людьми – співаками, музикантами, художниками, режисерами, диригентами. Водночас В. Клех продовжував працю і в українському театрі. Він виконав декорації до п'єси „Ярослав Мудрий" І. Кочерги, постановку якої здійснила у Нью-Йорку у 1988 році Студія мистецького слова під керівництвом режисера Л. Крушельницької до тисячоліття прийняття християнства на Русі-Україні.

Наступною працею В. Клеха в українському театрі стала сценографія до п'єси І. Чижа „Княгиня Ольга", постановку якої здійснено у Філядельфії у 1990 році.

З відродженням незалежної України Студія мистецького слова здійснила гастрольну подорож до Львова, Дрогобича, Києва. Разом зі студією подорожував В. Клех. Згодом Л. Крушельницька при співпраці сценографа В. Клеха поставила „Патетичну сонату" М. Куліша, про постановку якої мріяв В. Блавацький.

Розповідь про видатного сценографа Владислава Клеха хочу закінчити листом зі Спілки театральних діячів України з нагоди його 75-річчя: „Дорогий Владиславе Станіславовичу! Ви з честю витримали всі випробування, які впали на вашу долю. Відроджена Україна високо цінує ваш життєвий і мистецький шлях, ваші мистецькі успіхи, які ще раз засвідчили надзвичайну стійкість національної культури і національного духу взагалі. Дякуємо вам за вашу довголітню працю".

Володимир Жила

Привіт з табору – спогад про літо

НОВІ ВИДАННЯ

Добро Батьківщини – найвищий закон

„І сьогодні не знаю, чому я вибрала таке життя; можливо, це була типова дівоча романтика, можливо, на мене вплинули мої батьки, які вірили, що, щоб щось осягнути, треба за це боротись, чи, може, я, почувши про героїзм давніх воєн, захотіла сама стати героїнею".

Це слова Марії Савчин-Пискір, родом з Задвір'я біля Львова, автора споминів „Тисяча доріг", які вийшли друком у перекладі Ані Савич (Ania Savage) на англійську мову у видавництві McFarland & Company, Inc. у 2001 році п. з. „Thousands of Roads". Тут можна додати слова Івана Котляревського з п'ятої пісні „Енеїди":

Де общеє добро в упадку,
Забудь отця, забудь і матку,
Лети повинность ісправлять.

І справді, Марія Савчин (Зірка, а згодом, у підпіллі, – Марічка) не тільки покинула своїх улюблених батьків, але навіть втратила двох своїх синів, одного назавжди, задля сповнення своєї повинності.

„Тисяча доріг" – це спомини дівчини-жінки-матері, для якої добро Батьківщини, ідея визволення рідної землі з-під чужого ярма і державної незалежности України були найвищим законом. Спомини Марічки не є історією підпілля – авторка тільки побіжно згадує про події, в яких сама не брала участи. Спомини – це справжні пережиття людини, яка перейшла увесь тернистий шлях боротьби УПА від 1944-го до 1952 року, як проти польських військ, так і проти війська СРСР та відділів КГБ, аж до остаточного знищення збройного підпілля.

Змалку її тривожило питання: що мені робити, щоб помогти Україні? В листопаді 1939 року вона стала членом ОУН (спочатку юнацтва, а згодом заприсяженим членом). Переходила всякі підпільні вишколи, а згодом і сама творила нові групи і їх вишколювала. Крім того, була кур'єром: переносила вістки та різні підпільні матеріяли на умовлені місця. Ця праця продовжувалась і під час німецької окупації.

З відступом німецьких військ з українських земель могла втекти на Захід, мала дозвіл від проводу ОУН. Та патріотка вирішила не втікати з поля бою, мимо того, що деякі з оунівського проводу таке й зробили. Вона опинилась у підпіллі на землях Закерзоння. Там вийшла заміж за Василя Галашу-Орлана, провідника підпілля. Крім кур'єрської праці, займалась друкуванням підпільних видань.

Ставши матір'ю сина, вона мусіла його кинути, щоб не видати підпільних зв'язків. Дитину адоптував бездітний офіцер польської політичної поліції, і Марічка ніколи навіть не дізналась його прізвища; сина більше не бачила.

1947 року почалась акція „Вісла", спільна офензива совєтського і польського війська проти УПА і мирного українського населення в Польщі. Підпілля на Закерзонні мусіло зліквідуватись: поляки насильно виселили місцеве українське населення або до СРСР, або на новоздобуті від Німеччини території, і повстанці не мали змоги діставати харчування. Вирішено було, що декілька частин повстанців підуть на Захід (але не всім судилося добитись до мети), а інші перейдуть до УРСР. Знов траплялась нагода піти на Захід, але вона бажала залишитись на батьківщині.

По переході в Україну почалось життя в бункрах у Карпатських горах. Зимою з бункрів не можна було виходити, щоб на снігу не залишати слідів, по яких кагебівські відділи могли їх знайти і знищити. Літом справи ставали кращими: вечорами і вночі можна було піти на села і дістати харчі та інформації про дії ворога, бо кагебісти були в селах тільки вдень, вночі було для них там небезпечно.

Марічка стає матір'ю знов, але в бункрі дитину тримати не можна. То ж віддає свого сина знайомим на виховання, позбавляючи себе радощів материнства. Цього сина вона пізніше ще побачить, коли приїде в незалежну Україну.

Орлан переходить на Волинь, і вона їде з ним. Знов бункри, знов невигоди й небезпеки, знову облави. Як і в Карпатах, населення Волині та Полісся всіляко сприяє повстанцям. Марічка не бере безпосередньої участи в повстанських боях. Вона – секретарка Орлана, провідника Волині і Полісся, який, крім того, провадить пропагандивну роботу, видаючи підпільні видання.

У споминах доволі докладно описані провокації та підступи кагебістів. Треба було мати багато інтуїції, щоб вберегтися від них. Завербувавши вистежених у бункрах підпільників, кагебісти висилали їх назад у підпілля, і там вони, маючи довір'я підпільників, розставляли пастки на провідних членів. Так потрапила в лапи кагебістів і Марічка, коли хотіла побачити свого сина. Її згодом випустили, щоб вона їм видала Орлана. Коли Марічка цього не зробила, кагебісти завербували іншого підпільника і врешті Орлан з Марічкою таки потрапили в руки ворога. По якомусь часі Марічку випустили, щоб вона виїхала до Німеччини і передала кагебістам усі інформації про членів УГВР. Мабуть, думали, що їй, яка двічі була в їхніх лабетах, на Заході не повірять і вона буде змушена працювати на них. Але вона залишилась вірною українській справі, і постановила, що все, що знає з життя підпілля, опише, щоб усі знали правду. І так зродилася „Тисячі доріг".

Марія Савчин вийшла вдруге заміж, має двоє дітей і живе в штаті Висконсин, США.

Аня Савич, заслужена журналістка та викладач журналістики в університеті в США, переклала спомини на англійську мову, щоб про них знали не тільки американці чи канадці українського походження, які вже по-українському читати не можуть, але й увесь англомовний світ. Переклад читається дуже легко, часом думається, що це фантастична повість. Добре було б подарувати її своїм англомовним друзям.

Книжка має 243 сторінки і коштує 29.95 ам. дол.

Юрій-Мирослав Левицький,
Монреаль, Канада

Про англомовний переклад спогадів Марії Савчин „Thousands of Roads" написали до редакції „Свобода" також голова 111-го Відділу Союзу Українок у Лос-Анджелес Люба Слободян, Галина Полюга і авторка, допис якої підписаний криптонімом AMG. Дякуємо усім. Для тих, хто хоче придбати рецензовану книжку, подаємо веб-сайт: McFarland and Co.,: www. mcfarlandpub.com; або через www. amazon.com

Понад усе – любов

Дмитро Стус. Василь Стус. Програмні тексти, ілюстрації, пояснення, завдання, тести. Серія „УСЕ для школи. Українська література", 11 кл. Випуск 7. Видавниче підприємство „Всеувито", 2001. 64 с. з іл.

Шкільні курси літератури, як правило, знайомлять учнів з кожним програмним письменником, подаючи поокремо його життєвий і творчий шлях. Це буває зручно, особливо в тих випадках, коли два шляхи не збігаються: іноді за декорацією вишуканих творів можна бачити нищість їх автора, або навпаки – за фасадом красивої біографії письменника вражає безпорадність його творів. У Василя Стуса життя і творчість злютовані водно. Щоправда, дехто намагається переконати, що Стус, мовляв, не поет, а політик, або що поезія Василя Стуса, як кожного поета, самовистачальна. Я це сприймаю, як медичну проблему, пов'язану із звуженням поля зору.

Василь Стус творив своє життя, а життя (чи доля) творило з нього поета („Біда так тяжко пише мною"). Одне й друге збагнути нелегко, а розділити майже неможливо. Стус, як кожен справжній, великий поет – поза часом і простором, та все ж він вростає корінням у свій час (у нього – безчасся) і в простір своєї душі – в Україну тяжкого XX століття. Тим, хто не застав Стусового безчасся, сьогоднішнім школярам, особливо нелегко його збагнути. Тим важливіший для них посібник з української літератури для 11 кл. „Василь Стус. Програмні тексти, ілюстрації, пояснення, завдання, тести", який щойно вийшов у серії „УСЕ для школи".

Посібник обсягом 64 сторінки журнального формату уклав Дмитро Стус – літературознавець, кандидат філологічних наук, докторант Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, член Асоціяції українських письменників, автор численних наукових публікацій, упорядник 6-томного (у 9 книгах) видання „Творів" Василя Стуса. Цим зумовлені кваліфікований добір текстів В. Стуса і про нього.

У хрестоматійній частині подано ключові твори із збірок „Зимові дерева", „Веселий цвинтар", „Палімпсести", а також табірні записки, відомі від заголовком „З таборового зошита", листи – до друзів, до сина, до дружини. У цій „подорожі світом творчих та життєвих осягнень Василя Стуса" упорядник допомагає своїми коментарями, поясненнями, цитатами з різних джерел і різних авторів. Тлумачну частину посібника збагачує, крім двох статтей Дмитра Стуса („Ти і світ" і „Час поезії"), літературно-критичний додаток зі статтями Івана Дзюби „Різьбяр власного духу", Михайлини Коцюбинської „Поет" і Костянтина Москальця „Страсті по вітчизні".

Посібник дуже щедро і вдумливо проілюстровано – із самих тільки ілюстрацій (їх понад сто) можна відчути непересічність людини і поета Василя Стуса.

Неабияку ролю відіграє й той факт, що упорядник – не лише літературознавець і сумлінний дослідник обраної теми, він – єдиний син загиблого в концтаборі Василя Стуса. Пояснюючи, хто для нього Василь Стус, він пише: „Поет, якого я по-справжньому пізнав і полюбив лише після його смерти, і батько, який у підлітковому віці лякав мене усвідомленням своєї значущости". Тільки завдяки цьому у книзі, наприклад, читаємо: „Пам'ятаю, як на початку травня 1980-го батька арештовували удруге. Дратування, напруга. І перед тим, як із закладеними за спину руками у супроводі своїх конвоїрів вийшов з квартири, він промовив: 'Не май зла, сину. Ні на них, ні, тим більше, на світ. Я знаю, це важко, але спробуй не озлобитися. Світ добрий, але кожній людині випадає своя путь... часами трудна... інколи навіть дуже... На ній трапляються і кров, і біда, і зрада... Але як тільки ти дозволиш собі зненавидіти увесь світ, твої очі перетворяться на щілинки ненависти, крізь які ти завжди бачитимеш лише її. Отож, завжди намагайся любити, хоча не завжди це й виходить...'"

Не можу стриматися ще від однієї цитати. Це – з маловідомого діяспорному читачеві листа до друзів від 30 липня 1978 року: „Щоб запобігти нівеляції українського народу, треба офірувати кращих його синів. Інших пожертв Бог не визнає. І кращі мої брати і сестри мусять іти за колючі горожі, дбаючи постійно про власну чистоту – задля чистої справи порятунку рідного народу. Я пишаюся тим, що доля подала мені знак – я сміливо йду за її покликом. Бо хочу бути гідним того народу рідного, який народиться завтра, скинувши з себе ганьбу вікового нидіння. І в тому народі я здобуду безсмертя!".

Видання „Василь Стус" у серії „УСЕ для школи" може бути незамінним посібником і для діяспорних студентів, які вивчають українську літературу в межах матуральних кляс у системі „Рідна школа", на курсах українознавства в Гарвардському, Колюмбійському, Ратгерському університеті тощо.

Замовити посібник можна для себе й своїх молодих читачів, для тутешніх бібліотек і шкіл, чи для знайомих школярів або шкільних бібліотек в Україні. Замовлення слід надсилати до Львова (79005, Львів, а/с 6644, „УСЕ для школи". Тел. для довідок: (0322) 76-46-94, або (76-41-52) чи до Києва: 03067, Київ, а/с 781. Тел. для довідок: (044) 269-52-23.

Надія Світлична

Малята і звірята

Над африканським селом в Нью-Йорку.

Коли п'ятирічна Стефанія Колила дізналася, що діти з Української євангельської церкви з Юніоні, Н. Дж., поїдуть до зоопарку в Нью-Йорку, то прийшла з мамою на церковне подвір'я однією з перших. Тільки привчений до дисципліни її ровесник Джордан Шуствал випередив її.

Діти заповнили автобус і з веселим гомоном поїхали до Бронксу, де розташовано один з найбільших і найстарших (з 1899 року) зоопарків Америки. Тут, на відносній волі, перебувають понад 7 тисяч створінь з усіх континентів. Терен зоопарку – 265 акрів – поділено на ділянки, які відповідають різним кліматичним зонам плянети, тому можна одного дня побувати у тропіках і пустелі, савані і джунглях, а також проїхати підвісною дорогою над озерами, африканським селом, лісовими хащами.

Маленька українка Стефанія має дідуся в Аргентині, але ніколи його ще не бачила, то дізнавшись, що я теж є дідом, заприятелювала зі мною, як з рідним, і весь час голосно волала до мене: „Дідо!". Задоволені побаченим, поверталися додому Лара та Ян Якобчуки, Петро і Павло Прокоповичі, Клариса Дарчук та інші діти. Суботня подорож, організована громадою, не тільки дала дітям нові враження, але й сприяла зміцненню дружби маленьких українців.

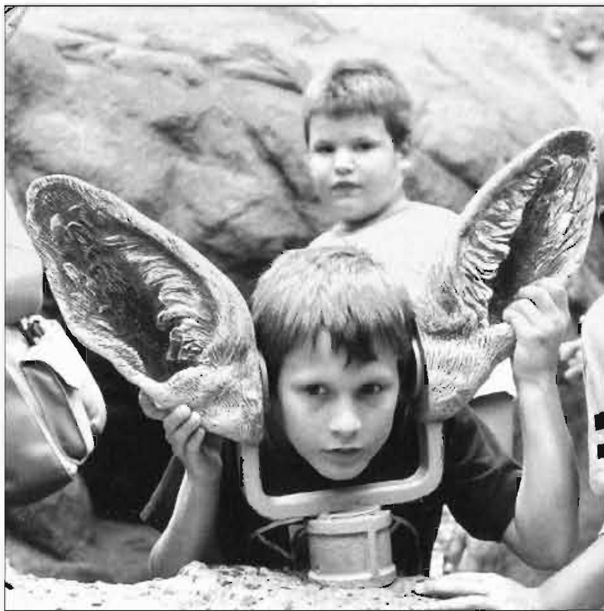
Левко Хмельковський

Стефанія Колила (зліва) з друзями.

Вільно живуть в зоопарку різні звірі.

У Кевіна Мельника в зоопарку теж „виросли" вуха.

Познайомились!

Кенґуру – гостя з Австралії.

Фламінґо на мальовничому озері.

СПОРТ

Боротьба

Виконавчий комітет Міжнародної федерації спортивної боротьби 17 вересня прийняв рішення про перенесення чемпіонату світу з греко-римської, вільної та жіночої боротьби, який повинен був розпочатися в Нью-Йорку 25 вересня, в приміщенні „Медісон Сквер Ґарден", на Мангеттені. Чемпіонат відбудеться в кінці жовтня або на початку листопада. У ньому візьмуть участь 693 борці з 83 країн, в тому числі і з України.

Ручний м'яч

15 вересня відбулися чергові ігри за Чашу Европи у чоловіків та жінок. Команда „Портовик" з міста Южного у повторній грі здолала опір люксембурзького „Дюделанжа" з рахунком 16:24. У першій грі, яка відбулася в Україні, перемогли також українці – 34:12. У іграх Ліги чемпіонів у чоловіків, запорізька команда ЗТР в першій грі перемогла клюб „Грацаніка" з Боснії та Герцоговини з рахунком 32:20.

Легка атлетика

У французькому місті Талансі 18 вересня закінчився міжнародний турнір серії „IAAF World Combined Events Challenge" з десятиборства у чоловіків та з семиборства у жінок. У змаганні десятиборців переміг українець Олександер Юрков. У семиборстві українка Лариса Нечипорук виборола третє місце.

Теніс

В місті Горлівці 15-16 вересня відбувся міжнародний турнір за Чашу „Стірол", в якому взяли участь близько ста тенісистів. Преможцем в парному розряді у чоловіків став Сергій Ярошенко, який в трьох сетах переміг голяндського тенісиста Гейде. В парному розряді перемога дісталася угорсько-хорватському дуетові Кінкус – Кісгорді, який в двох сетах переміг італійсько-еспанську пару Алварес – Леал-Гарес. Фонд нагород турніру складав 15 тисяч долярів.

Футбол

17 вересня, увечорі, в автокатастрофі загинув легендарний в минулому грузинський футболіст тбіліського „Динамо" та збірної СССР Давид Кіпіані. Автокатастрофа сталася недалеко від Тбілісі.

Наступні ігри Чемпіонату світу 2002:

6 жовтня:

Польща–Україна,
Велз–Білорусь,
Вірменія–Норвегія.

Фінальні змагання Чемпіонату світу з футболу відбудуться в Японії і Південній Кореї у 2002 році.

Баскетбол

Чергової, третьої поразки на чемпіонаті Европи в Франції зазнала 17 вересня збірна України, поступившись господарям турніру – команді Франції з рахунком 84:71. Ця поразка майже звела нанівець всі шанси українок на продовження боротьби на чемпіонаті.

Збірній України залишилося провести дві гри з командами Польщі та Румунії, і в обох потрібно перемогти. У вівторок, 18 вересня, збірна України грала з командою Румунії.

Фігурне ковзання

В Софії 16 вересня завершився перший етап юніорського „Ґран-прі", на якому український дует Марина Козлова – Сергій Баранов в танцях на льоду посіли друге місце. Перемогла російська пара Домніна – Болотін.

Гокей на траві

Жіноча збірна України розпочала кваліфікаційний турнір чемпіонату світу 2002 року, що стартував 18 вересня в французькому Абевілі з перемоги. В першій грі українки перемогли команду Казахстану з рахунком 6:4. У турнірі плянувалася участь 16 команд, але команда Кенії відмовилися від участи через відсутність коштів, а збірна США не змогла прилетіти через трагічні події в країні. Міжнародна федерація з гокею на траві дозволила американській команді взяти участь в цьому турнірі пізніше.

Відбірковий турнір чемпіонату світу-2002

Група А: перше коло

Індія - Уругвай	-	2:0
Україна - Казахстан	-	6:4
Англія - Франція	-	4:0

Плавання

В угорському місті Егере 13 вересня закінчився чемпіонат Европи зі швидкісного плавання в ластах. Українські плавці виборoли одну золору медалю: на дистанції 800 метрів Юля Успенська фінішувала першою. Результат українки (6,48.37) став новим рекордом Европи.

* * *

Трагедія у Нью-Йорку дивом обійшла стороною шестиразового чемпіона світу з плавання австралійця Іана Торпа. Австралійський плавець вже йшов до будинку Всесвітнього Торгового Центру, щоб помилуватися панорамою міста з оглядового майданчика, але дорогою згадав, що забув у готелі фотоапарат. Він повернувся за камерою – і в цей час в будівлю врізався літак.

Автоперегони

Трагедією закінчився 16 вересня перший европейський етап американської серії „Cart". У болід Алекса Занарді, що виїжджав з боксів на швидкості 320 кілометрів в годину, врізалася машина Алекса Тальяні. Дворазовий чемпіон серії CART Алекс Занарді втратив обидві ноги.

Спорт і мистецтво в клюбі „Сакура"

Софія і Микола Мамчури.

На перший погляд, здається незвичним поєднання мистецтва і спорту. Але саме воно і є в діяльності спортивно-мистецького клюбу „Сакура", якому вже виповнюється 13 років. Про нього та його засновників і незмінних керівників, подружжя Миколу та Софію Мамчурів, написано багато статтей, створено радіо- та телепрограму.

Микола – знаний художник, твори якого зберігаються в музеях України та приватних колекціях Европи і Америки. Він же – володар чорного поясу з карате. У клюбі веде художню студію та заняття спортивних секцій. Навколо нього завжди гуртується молодь, яка потребує розуміння, уваги до власних проблем.

Клюб „Сакура" – не просто громадська організація з певними завданнями. Це – спосіб життя, принесений Миколою ще з Кременця, де він народився і жив до переїзду в Тернопіль. У Кременці він також керував секціями боксу і живопису. Його перші учні згодом стали студентами вищих художніх навчальних закладів: Анатолій Мартинюк, Володя Сторозум, Ігор Філик.

У „Сакурі" панує атмосфера духовности, доброзичливости і любови. Для багатьох юнаків і дівчат клюб став початком їх майбутніх професій художників та спортсменів. Для інших – школою, з якої вони винесли чималий життєвий досвід. Мінявся і сам Микола, постійно шукав вчителів, у яких можна було б навчитися чогось нового. Так він знайомиться з відомим майстром рукопашного бою Тадеушом Касьяновим і їздить до нього в Москву на семінари протягом двох років. Вивчає історію бойових мистецтв Сходу, наполегливо відшукує джерела інформації про бойові мистецтва України. Адже було у нас славнозвісне козацтво, були чоловічі монастирі, де практикувався військовий вишкіл. Від східніх єдиноборств та медитацій він приходить до глибокого усвідомлення християнства як способу виживання власного народу. І постійно малює, бо інакше просто не може жити.

У клюбі часто збираються всі за чаєм, слухають Миколині розповіді про черговий семінар чи змагання, радяться, обмінюються думками. А ще об'єднують усіх виставки. Спочатку персональні Миколині, а згодом спільні з творами вихованців художньої студії – Галі Лобецької, Оленки Чумічової, Наталі Готки, Володі Барабана-Мельника, Сергія Мусіхіна, Лілі Дячук, Андрія Музиченка.

І не тільки це. „Сакура" – це спільні вечори відпочинку, перегляд цікавих фільмів, участь в цьому батьків, вихованців, їхня допомога та підтримка, зміцнення контактів між різними поколіннями. Микола давно усвідомив, що найважливішим у кожній справі є духовне начало, глибока віра. Тому й не дивно бачити у „Сакурі" настоятеля храму Непорочного Зачаття УГКЦ отця Івана-Андрія Говеру, який благословляє відкриття виставки чи змагань у клюбі. Він підтримує „Сакуру", є її духовним наставником. Адже члени клюбу – представники різних християнських конфесій, які живуть у мирі, любові і злагоді.

Христина Морокко-Довгалюк,
м. Тернопіль

Коли і звідки...

(Закінчення зі стор. 17

Нині це мусить глибоко усвідомити кожен українець, насамперед українська інтелігенція, державні чинники і широкий загал. Наука покликана включити у свій арсенал археологічні пам'ятки і писані джерела, усю сукупність знання, щоб виробити чітку, обґрунтовану, переконливу, широкому загалу зрозумілу концепцію розвитку українства в Україні, яке сягає найдавніших часів. Сюди приходили чужинці під різними назвами і відходили, а українське – в основі своїй хліборобське – орало плугом перелоги, адаптувало і асимілювало залишки етносів-пришельців.

Про це свідчить сама природа українців, що відповідає природі довкілля. Їхні м'якість, доброта, податливість, гостинність – є продуктом одвічної взаємодії саме з українською природою, яка так щедро обдарована ласками Всевишнього. Спираючись на всю сукупність наукових аргументів і фактів, історичних свідчень, потрібно створити підручники з історії українського народу і його культури. Потрібно подбати про те, щоб кожен українець, знав історію свого роду і народу, усвідомлював, що він належить до найдавніших і корінних поселенців України.

Телефонуйте за кордон і по США

ЧАС ВИТРАЧЕНИЙ НА РОЗМОВИ: 3 ГОДИНИ, 8 ХВИЛИН

#520

Україна	**22.0 ¢** ц./за хв.
Росія	**19.9 ¢** ц./за хв.
Санкт-Петербург	**12.9 ¢** ц./за хв.
Москва	**10.9 ¢** ц./за хв.

- Надзвичайно низькі ціни дійсні 24 години на добу 7 днів на тиждень
- Можете контролювати Ваші телефонні рахунки на Інтернеті
- Телефонна картка компанії STARTEC вигідна в подорожі

WORLD VALUE

8	хвилин	Переконуючи товариша пійти разом на концерт Алли Пугачової
3	години	Обговорюючи з родиною важливі домашні справи чи проблеми

З надзвичайно низькими цінами на телефонні дзвінки за кордон і по США, які пропонує Вам WORLD VALUE компанії STARTEC. Ви можете говорити з ким завгодно і про що завгодно в любий вигідний для Вас час.

США	**5 ¢**
КАНАДА	**5.9 ¢**
АНГЛІЯ	**6.9 ¢**

БІЛОРУСІЯ	**29 ¢**
МОЛДАВІЯ	**35 ¢**
ГРУЗІЯ	**21.9 ¢**
ВІРМЕНІЯ	**29 ¢**
ІЗРАЇЛЬ	**13.9 ¢**
НІМЕЧЧИНА	**7.9 ¢**
АВСТРАЛІЯ	**12 ¢**

Запишіться сьогодні. Потелефонуйте до Центру Обслуги Клієнтів на число 1-800-483-6670 або відвідайте нас на Інтернеті: www.myaccount.startec.com

* Місячна оплата 4.95 дол. за International Value Плян
* Ціни інколи можуть змінюватися при телефонуванні за кордон на мобільні телефони
* Місячна оплата 3.00 дол. за U.S. Value Плян
* Ціни 5¢ гарантовані за телефонні розмови по США, за вийнятком Гаваї і Аляски

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ!
ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“, серпень 2001 р.

150 дол.	Клюб Сеньйорів УНС	Кергонксон, Н.Й.
75	Цутак Ігор	Макунджі, Па.
65	Біда Михайло	Чікаго, Ілл.
55	Бардин Ігор	Торонто, Онт., Канада
50	Дніпровий А.	Бутлер, Па.
	Пасека Олександра	Бафало, Н.Й.
	Світова Федерація Українських Медичних Спілок	Гросс Поінт, Миш.
46	Пастушок Василь	Світвод, Па.
45	Гнатів Стефанія	Макунджі, Па.
40	Бідновський Богдан	Коледж Поінт, Н.Й.
	Шегедин Тарас	Савт Орандж, Н.Дж.
	Сосі Уляна і Іван	Сан Антоніо, Текс.
30	Дичко Михайло	Йонкерс, Н.Й.
25	Антонишин Марія	Орандж, Конн.
	Боднар Володимир	Парма, Огайо
	Дніпровий А.	Бутлер, Па.
	Яримович Ярослав	Челтенгам, Па.
	Кравчик М.	Джонсон Сіті, Н.Й.
	Опецюх Ярослав	Кінгстон, Онт., Канада
	Підвербецький А.	Скенектаді, Н.Й.
	Сірик Іван	Чікаго, Ілл.
	Слободянський Михайло	Рочестер, Н.Й.
20	Лебедович Олександер	Ітон Репідс, Миш.
	Чуйкан Мирон	Орчард Парк, Н.Й.
	Дакус Пилип	Чікаго, Ілл.
	Гринів Федор	Кент, Ваш.
	Одинак Марія	Голлівуд, Фла.
	Осудар Дмитро	Гомвуд, Ілл.
	Пасічна Анна	Ст. Пітерсбург, Фла.
	Шумило Дмитро	Лансдейл, Па.
	Ворох Степан	Ист Орандж, Н.Дж.
	Задерей Андрій	Савт Бенд, Інд.
15	Бавір Е.	Ню-Сіті, Н.Й.
	Балабан Ольга	Ворсінгтон, Огайо
	Бура Павло	Лорейн, Огайо
	Фелештин Степан	Ню-Берн, Н.К.
	Грондовський Ярослав	Галандейл, Фла.
	Гнипсяк Йосиф	Бафало, Н.Й.
	Лахтей Христина	Ютика, Н.Й.
	Надільницький Микола	Ст. Люїс, Мо.
	Олійник Степан	Вашінгтон, Д.К.
	Пацуга Михайло	Філадельфія, Па.
	Стецишин Володимир	Чікаго, Ілл.
14	Коваль Володимир	Торонто, Онт., Канада
11.34	Танюк Ярина	Вайт Плейнс, Н.Й.
10	Гаврик Лена	Лас Вегас, Нев.
	Кобилецький Ярослав	Монреаль, Квеб., Канада
	Адамович М.	Клівленд, Огайо
	Хамацький Іван	Воррен, Миш.
	Хорак Володимир	Філадельфія, Па.
	Хомин Михайло	Лівітон, Па.
	Чорній Степан	Торонто, Онт., Канада
	Цікалас Любомира	Ст. Петербург, Фла.
	Дидинський Константин	Нарберт, Па.
	Галонзка Дмитро	Рослиндейл, Мас.
	Губчак Анна	Лейк Цюріх, Ілл.
	Грабовський Степан	Ст. Люїс, Мо.
	Гринько Василь	Голлівуд, Фла.
	Івасків Аркадій	Колумбія, Мд.
	Януш Володимир	Філадельфія, Па.
	Колодій Рассел	Трой, Н.Й.
	Король Галина	Ворм Мінерал Спр., Фла.
	Коваль Володимир	Норт Тонаванда, Н.Й.
	Кравчик Евген	Віллас, Н.Дж.
	Кузяк Микола	Ет Марош, Н.Й.
	Кушнір Мирослав	Філадельфія, Па.
	Лук Антоній	Такома Парк, Мд.
	Мандибур О.	Гемпстед, Н.Й.
	Місюнг Наталія	Лівонія, Миш.
	Несин Олена	Ню-Йорк, Н.Й.
	Онуфрейко Маріян	Філадельфія, Па.
	Остафійчук Михайло	Лонг Айленд Сіті, Н.Й.
	Парій Дж.	Ист Голлівуд, Фла.
	Пантюк Олена	Брайтон, Миш.
	Пагутюк Маронія	Іден, Н.Й.
	Підлуська Марія	Елленвіл, Н.Й.
	Подоляк Євгенія	Філадельфія, Па.
	Рибарський Василь і Розалія	Ютика, Н.Й.
	Романовський Ярослав	Джамейка Плейн, Мас.
	Самотулка Дарія	Гілсборо, Н.Дж.
	Середович Михайло	Сиракюзи, Н.Й.
	Сорочак Володимир	Чікаго, Ілл.
	Стасюк Іван	Бабилон, Н.Й.
	Танюк Ярина	Вайт Плейнс, Н.Й.
	Юзвюк Марія	Міннеаполіс, Мінн.
	Ванькевич Дмитро	Клівленд, Огайо
	Васляк Іван	Плейнфілд, Н.Дж.
	Закревський Андрій	Мідл Вілледж, Н.Й.
5	Хома Іван	Бруклин, Н.Й.
	Котнєв Ліліяна і Богдан	Кендал Парк, Н.Дж.
	Білинська-Фірштенер Віра	Трентон, Н.Дж.
	Вибранський Юрій	Анагайм, Каліф.
	Бадинський Йосиф	Фінікс, Аріз.
5 дол.	Баран Іван	Рочестер, Н.Й.
	Бодо Галина	Юрика Спрінгс, Арк.
	Бойко Василь	Манвилл, Н.Дж.
	Кампбел Ю.	Глен Рідж, Н.Дж.
	Харків Олександер	Філадельфія, Па.
	Хомик Роберт-Іван	Ню-Гейвен, Конн.
	Дацків Анна	Філадельфія, Па.
	Дубровський М.	Сильвер Спрінг, Мд.
	Фідик Василь	Апопка, Фла.
	Гулій Володимир	Денвер, Кол.
	Галик Віталій	Бенсон, Аріз.
	Галай Іван	Лівінгстон, Н.Дж.
	Герак Олександер	Ютика, Н.Й.
	Гринняк Павло	Пасейк, Н.Дж.
	Іваній Леся	Бруклин, Н.Й.
	Янкевич Андрій	Чікаго, Ілл.
	Камінська Раїса	Ютика, Н.Й.
	Кінах Олег	Ватерфорд, Конн.
	Коделюська Марія	Кейлуа, Гаваї
	Когут Галина	Норт Голлівуд, Каліф.
	Копелків Василь	Колумбус, Огайо
	Королишин Петро	Норт Порт, Фла.
	Кралинецький Володимир	Сідар Нолс, Н.Дж.
	Кміта Антон	Вінтер Парк, Фла.
	Лесків Микола	Філадельфія, Па.
	Лонишин Юрко	Сомерсет, Н.Дж.
	Лудин Орися	Проспект Гтс., Ілл.
	Литвинишин Йосиф	Гінсдейл, Ілл.
	Малійців Василь	Віндзор, Онт., Канада
	Мацюк Марія	Вилпані, Н.Дж.
	Малиник Василь	Парма, Огайо
	Минята Роман	Клифтон, Н.Дж.
	Напрала С.	Джамейка, Н.Й.
	Остапюк Василь	Рочестер, Н.Й.
	Папіж Олена	Воррен, Миш.
	Пастушок Михайлина	Філадельфія, Па.
	Пастушок В.	Маркус Гук, Па.
	Павлів Сергій	Лейквуд, Н.Дж.
	Поліщ Борис	Міннеаполіс, Мінн.
	Прокопович Ірина	Калабас, Каліф.
	Ріба Микола	Сиракюзи, Н.Й.
	Романишин Петро	Денвер, Кол.
	Романишин Роман	Ворм Мінерал Спр., Фла.
	Рижар Ярослав	Амстердам, Н.Й.
	Саварин Петро	Едмонтон, Алб., Канада
	Серафин Йосиф	Джонсон Сіті, Н.Й.
	Шашкевич С.	Торенс, Каліф.
	Сітко Вільям	Ист Ст. Пол, Мінн.
	Скібицький Олександер	Вебстер, Н.Й.
	Старушак Франціс	Веланд, Онт., Канада
	Стельмах Теодор	Лос-Анджелес, Каліф.
	Сигіда Йосиф	Ист Гановер, Н.Дж.
	Сиванський Василь	Віліямсвил, Н.Й.
	Шніка Антін	Амстердам, Н.Й.
	Теплий Степан	Ню-Триполі, Па.
	Варшона Володимир	Амстердам, Н.Й.
	Возвиська Ніна	Філадельфія, Па.
	Винник Остап і Віра	Йонкерс, Н.Й.
2	Лацук Сергій	Сакраменто, Каліф.
	Васів Василь	Клифтон, Н.Дж.
1	Турчанюк Тарас	Монреаль, Кве., Канада
	Разом	3,101.34 дол.

Щиро дякуємо за фінансову підтримку найстаршої української газети.

UZBEKISTAN airways

спільно із Air Ukraine

ПРЯМІ ЛЕТИ
з летовища ім. Дж. Кеннеді
на комфортабельному літаку
БОІНҐ-767-300

У ВІВТІРКИ:
Нью-Йорк, Бірмінгем, Ташкент
(виліт о год. 6-ій веч.)

У НЕДІЛІ І П'ЯТНИЦІ:
Нью-Йорк, Київ, Ташкент
(виліт о год. 6-ій веч.)

ЧИКАГО
ДІТРОЙТ
МАЯМІ
ЛОС-АНДЖЕЛЕС
ТОРОНТО

від $599 від $969

8 ГОДИН ЛЕТУ – І ВИ У КИЄВІ!

НЬЮ-ЙОРК — КИЇВ від 599 дол.
в обі сторони

за інформацією телефонувати:

БЮРО (212) 489-3954, 489-3956;
ФАКС (212) 489-3962

ЗАМОВЛЕННЯ МІСЦЬ:
(212) 245-1005; 1-800-9912

ЗАМОВЛЕННЯ І ВІДСИЛАННЯ ВАНТАЖІВ:
ТЕЛ.(718) 244-0248; ФАКС (718) 244-0251
ТЕЛ.(718) 376-1023; ФАКС (718) 376-1073

ПОНЕДІЛОК – П'ЯТНИЦЯ ВІД ГОД. 9-ОЇ РАНКУ ДО 6-ОЇ ВЕЧ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,
29 ВЕРЕСНЯ, 2001 р.

Рочестер, Н.Й. Місячні збори Т-ва „Запорозька Січ" 367-го Відділу УНС відбудуться після св. Літургії в їдальні школи св. Йосафата. Літургія за померших наших членів о год. 9-й ранку в церкві св. Йосафата, Рочестер, Н.Й. Після зборів – кава і солодке. Прошу численно прибути на збори.

Христина Дзюба,
Секретар

ФІРМА „АПОН"
пропонує нове відео
„ДЕСЯТА РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ"

Відео 1. 2001А
Військова парада на Хрещатику, Київ.

Відео 2. 2001Б
Концерт на честь Десятої Річниці Незалежности України в палаці „Україна".

Ціна кожного відео 25.00 дол. + 5.00 дол. за пересилку.

Писати: APON VIDEO COMPANY
P.O. Box 3082, Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Карабах і Гаваях;
- подорожі на люксусових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION"
- квитки на літаки з НЬЮ-ЙОРКУ до:

ЛЬВОВА
940 дол. + текс (в обидві сторони)
535 дол. + текс (в одну сторону)

ОДЕСИ
890 дол. + текс (в обидві сторони)
505 дол. + текс (в одну сторону)

МІНСЬКА, РИГИ, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КИЄВА, СТ.ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ
840 дол. + текс (в обидві сторони)
480 дол. + текс (в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222
Tel.: **(718) 383-7211 • (718) 383-0083**
Fax: **(718) 349-1767** • Free tel.: **1-800-603-7973**
http://www.albatravel.com e-mail:albatravel@aol.com

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ

- ощаджувати гроші на вищі відсотки
- позичати гроші на менші відсотки
- мати приємну та професійну обслугу своєю рідною мовою
- розпочати кредитну історію з VISA CARD
- пересилати гроші через Western Union
- для зберігання цінних паперів ви можете використовувати „safe deposit boxes"

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

ПОЛАГОДИТЬ ВСІ ВАШІ ФІНАНСОВІ СПРАВИ

Головне бюро:
215 Second Ave. (between 13th & 14th St.), New York, NY 10003
Tel.: 212 533-2980 • Fax: 212 995-5204

Філії у Нью-Джерзі:
35 Main St., S. Bound Brook, NJ 08880
Tel.: 732 469-9085
691 Roosevelt Ave., Carteret, NJ 07008
Tel.: 732 802-0480

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!
І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ
ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ
БАТЬКО-СОЮЗ!

ДЕШЕВЕ ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Життєве забезпечення – це ще одна необхідність в житті. Хоча багато людей не любить платити за життєве забезпечення, це одначе є конечністю. Основним чинником, який треба брати до уваги, купуючи часове (термінове) забезпечення – це захист доходу, який кожна родина неспроможна придбати.

За останніх кілька років ціни на термінове забезпечення знизилися. Ніхто не може передбачити, як довго цей напрям буде продовжуватися. Підцю пору наші ціни термінового забезпечення є найнижчими у нашій 107-річній історії.

Тепер є найкращий час набути термінове забезпечення в УНСоюзі.

Ми заохочуємо Вас порівняти наші ціни з цінами наших конкурентів.

5-Year Level Term Life Insurance: Monthly Rates

UNA RATES:
FEMALE NON-SMOKER

	$100,000		$175.000		$250.00	
AGE	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR
25	$11.19	$12.00	$17.94	$20.25	$24.69	$28.50
35	$11.19	$17.00	$17.94	$29.00	$24.69	$41.00
40	$13.19	$20.00	$21.44	$34.25	$29.69	$48.50
45	$17.19	$27.00	$28.44	$46.50	$39.69	$66.00
55	$34.19	$57.00	$58.19	$99.00	$82.19	$141.00

MALE NON-SMOKER

	$100,000		$175.000		$250.00	
AGE	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR
25	$12.19	$14.00	$19.16	$23.75	$27.19	$33.50
35	$12.19	$19.00	$19.16	$32.50	$27.19	$46.00
40	$15.19	$23.00	$24.94	$39.50	$34.69	$56.00
45	$21.19	$33.00	$35.44	$57.00	$49.69	$81.00
55	$45.19	$100.00	$77.44	$174.25	$109.69	$248.50

Забезпечуючи себе в УНСоюзі ви не тільки покращуєте свій фінансовий стан, але ви отримуєте користі, які жоден конкурент вам не пропонує.

Український Народний Союз уділяє своїм членам стипендії, видає дві тижневі газети („Свободу" та „Український Тижневик"), для вигоди своїх членів вдержує оселю Союзівка, яка знаходиться у Кетскильських горах стейту Нью-Йорк та дає допомогу на місцеві народні та добродійні цілі.

За додатковими інформаціями у справі термінового забезпечення просимо контактуватися з місцевими секретарями відділів або телефонувати до головної Канцелярії: 1-800-253-9862 додатковий 3013

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел.:
(973) 292-9800 додатковий 3018

• ПРАЦЯ •

Оселя „СОЮЗІВКА“ приймає до праці робітників до прибирання кімнат, кухні, їдальні, впорядковування подвір'я. Вимаганий дозвіл на працю.
Тел.: (845) 626-5641 питати Соню

Бюро в Брукліні пошукує особу зі знанням польської, російської і англійської мов. У перспективі позиція менеджера з добрим заробітком.
Тел.: **(917) 767-9940 Ярек**

Щосуботи легка чоловіча робота – прибирання та опорядження території. Оплата готівкою.
Тел.: (973) 762-2504

Шукаю працю: догляд за дітьми, навчання музичної грамоти, догляд за старшими людьми, прибирання (без проживання) в районі Flushing, NY.
Тел.: **(718) 639-6299 Анна**
Після 8-ої год. веч.

ПОШУКУЮ мужчину або подружжя для догляду над хворим чоловіком у Нью-Джерзі.
(973) 761-7770

• РОЗШУКИ •

Розшукую свого дідуся КУБИСА ЯНА (ІВАНА). Виїхав до США в 1917 р. Прошу про його долю повідомити за адресою: Україна, Ужгород, 88014, вул. Оноківська, 8/101, Досич Анна, або Joseph Serafyn c/o (Anna Dosych) 81-11, 25th Ave, Flushing, NY 11370

• НА ПРОДАЖ •

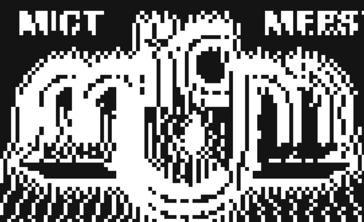
В центрі міста Львова продається двокімнатне помешкання
Тел.: (908) 788-6390

• ЗНАЙОМСТВА •

Симпатична дівчина, 21 рік, ріст 172 см., вага 60 кг., без шкідливих звичок, познайомиться з розумним супутником життя.
Адреса: E-mail: Account@zkminiustaov.ua
КАРОЛІНА

Брюнетка, 45 років, гарна, не одружена, бухгалтер, матеріально незалежна. (Ріст 176 см., вага 66 кг.)
Тел. в Ужгороді: 0-31-22, 0-36-60 до дому в праці: 1-92-11
E-mail account@zkminiusta ov.ua

Міст – це завжди надійно!

Найбільша в світі українська висилкова фірма
по висилці грошей та пачок в Україну,
країни СНД та Європи

MoneyGram.

ОТРИМАЙТЕ
ДЛЯ СЕБЕ
ДОДАТКОВО

Грошові перекази
в Україну
та по цілому світі
за декілька хвилин.

ТИЖНЕВО
$100

МІСЯЧНО
$1000

Візьміть участь в новій
виграшній грошовій лотереї
корпорації *МІСТ*

Доставляємо гроші
безпосередньо
до рук адресата

Висилаючи гроші з нами, Ви користаєте з найкращих цін за найнадійніший сервіс і автоматично приймаєте участь в **новій виграшній грошовій лотереї** корпорації ***МІСТ***. Лотерея проводиться кожного понеділка за минулий тиждень та в перших числах місяця за минулий місяць. Деталі питайте у агентів корпорації ***МІСТ***.

Найкраща обслуга!

Корпорація МІСТ –
вибір тих, хто добре рахує свої гроші!

Найнижчі ціни!

також висилаємо

ПАЧКИ

харчові набори,
кур'єрські послуги,
комерційні вантажі
та інше

Завжди гарантуємо
найшвидшу та
найнадійнішу
доставу

Контейнери відправляємо щоденно, забираємо пачки з дому

Для кращої обслуги маємо понад 350 аґентів у Північній Америці

За аґентом у вашій місцевості дзвоніть безкоштовно 1-800-361-7345

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:

MEEST Corporation Inc.	MEEST-AMERICA	MEEST KARPATY	MEEST-CALIFORNIA	MEEST-ALBERTA
97 Six Point Road	609 Commerce Rd.	2236 W. Chicago Ave.	500 E.Harvard Str.	10834 97 Street,
Toronto,ON M8Z 2X3	Linden NJ 07036	Chicago, IL 60622	Glendale, CA 91205	Edmonton, AB T5H 2M
Tel.:(416)236-2032	Tel (908) 474-1100	Tel.:(773) 489-9225	Tel.: (818)547-4910	Tel (800) 424-177
1 (800) 361-7345	1 (800) 288-9949	1 (800) 527-7289	1 (800) 617-2545	1 (800) 288-9949

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ГОРДЕН член УНС Відд. 365 Т-ва Запорозька Січ в Міннеаполісі, Мінн. Померла 2 травня 2001 р. на 53-му році життя. Нар. в 1947 р. в Гановері, Німеччина. Членом УНС стала в 1965 р. Залишила в глибокому смутку сина Михайла, дочок Анну і Наталію. Похорон відбувся 5 травня 2001 р. на цвинтарі Форт Снелінг в Міннеаполісі, Мінн.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

....

ДМИТРО ЛАСЕВИЧ член УНС. Помер 22 травня 2001 р. на 85-му році життя. Нар. в 1916 р. в Україні.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

....

МЕРИЛИН САМБОЙ член УНС Відд. 5 Т-ва св. Миколая в Асторії, Н.Й. Померла 22 червня 2001 р. на 73-му році життя. Нар. в 1927 р. в Н.Й.С. Членом УНС стала в 1969 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Стефана, синів Гарі, Бруса, дочку Ненсі і внуків. Похорон відбувся 26 червня 2001 р. на цвинтарі св. Миколая в Jackson Hts. NY.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

....

КАТЕРИНА СОКАЛЬЧУК-ГУРМАН член УНС Відд. 378 Т-ва св. Миколая у Будбайн, Н.Дж. Померла 25 липня 2001 р. на 87-му році життя. Нар. в 1914 р. в Дрогобичі, Україна. Залишила в глибокому смутку трьох дочок – Гелену, Соню і Патрицію, двох сестер, 13 внуків і 18 правнуків. Похорон відбувся 28 липня 2001 р. на українському цвинтарі в Мілвілл, Н.Дж.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

....

ВОЛОДИМИР СОХАН, довголітній головний секретар і почесний член Головного Уряду Українського Народного Союзу, член УНС, Відд. 287 Т-ва „Сини України" в Jersey City, NJ. Помер 23 травня 2001 р. на 78-му році життя. Нар. в 1923 р. в Ходорові.Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку дружину Неонілю, дочку Рому Гадзевич з чоловіком Андрієм, сина Тараса, внуків Маркіяна і Павлуся. Похорон відбувся 26 травня 2001 р. на цвинтарі святого Хреста в Норт Арлінгтон, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

....

АННА ПАВЛЮК член УНС Відд. 139 Т-ва „Вільна Україна" в Чикаго, Ілл. Померла 11 серпня 2001 р. на 77-му році життя. Нар. в 1923 р. в с. Нагачів, повіт Яворів, Україна. Членом УНС стала в 1996 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Івана і його трьох синів Миколу, Петра і Богдана, дочку Соню, сина Романа від першого подружжя. Похорон відбувся 14 серпня 2001 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Twin Lakes, WI.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

....

ОСИП БЕЗКОРОВАЙНИЙ член УНС Відд. 88 Т-ва „Союзівка" в Кергонксоні, Н.Й. Помер 21 травня 2001 р. на 81-му році життя. Нар. в 1920 р. в Бережанах, Україна. Членом УНС став в 1975 р. Залишив у глибокому смутку дочку і двох внуків. Похорон відбувся 24 травня 2001 р. на Pine Bush Cemetery в Кергонксоні, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

....

РОМАН БІЛОВУС член УНС Відд. 76. Помер 25 серпня 2001 р. на 79-му році життя. Нар. в 1922 р. в Самборі, Україна. Залишив у глибокому смутку дружину Ірену. Похорон відбувся 30 серпня 2001 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ГАЛИНА ГУЗ КІТ член УНС. Відд. 473 Т-ва ім. сот. Ю. Головінського в Монтреалі, Канада. Померла 23 липня 2001 р. на 46-му році життя. Нар. в 1955 р. в Повезджі, Польща. Членом УНС стала в 1991 р. Залишила в глибокому смутку маму, сина, мужа, сестру і брата. Похорон відбувся 30 липня 2001 р. на цвинтарі Notre Dame des Neijes в Монтреалі.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

....

СТЕФАН ЛОНГЕЛЛО член УНС Відд. 45 Т-ва „Любов" у Філядельфії, Па. Помер 3 серпня 2001 р. на 22-му році життя. Нар. в 1979 р. Членом УНС став в 1992 р. Залишив у глибокому смутку тата і маму. Похорон відбувся 9 серпня 2001 р. на Harleigh Cemetery в Camden, NJ.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

....

КАТЕРИНА СТАРАНЧАК член УНС Відд. 349 Т-ва ім. Т. Шевченка в Менвіл, Н. Дж. Померла 5 липня 2001 р. на 82-му році життя. Нар. в 1919 р. в Україні. Членом УНС стала в 1951 р. Залишила у глибокому смутку дочок Стефанію і Рому, внуків Евгена, Луку, Марію, Тересу, Андрія і Михайла. Похорон відбувся 10 липня 2001 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

....

СТЕЛЛА ЛЕМІЩУК член УНС Відд. 102 Т-ва св. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Померла 22 липня 2001 р. на 76-му році життя. Нар. в 1925 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала в 1943 р. Залишила в глибокому смутку двох дочок, трьох внуків, брата і сестру. Похорон відбувся 26 липня 2001 р. на цвинтарі св. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

....

МАРІЯ ЧУПЕР член УНС Відд. 175 Т-ва св. Миколая в Дітройті. Померла 14 липня 2001 р. Нар. 29 січня 1919 р. в Україні. Членом УНС стала в 1957 р. Залишила в глибокому смутку синів Івана, Володимира, Стефана, дочку Анну, внуків і правнуків. Похорон відбувся 17 липня 2001 р. на цвинтарі Mt. Olivet в Дітройті, Миш.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

....

АНТОН БУБНЯК член УНС Відд. 236 Т-ва "Free Cossacks" в Sayke. Помер 5 липня 2001 р. на 80-му році життя. Нар. в 1920 р. в Польщі. Залишив у глибокому смутку дружину Олену, дочку Марію-Анну, сина Тоні, внука і внучку. Похорон відбувся 9 липня 2001 р. в Україні.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

....

МАРІЯ КОНОВАЛЬЧУК член УНС Відд. 13 Т-ва св. Миколая у Вотерсліті, Н.Й. Померла 29 серпня 2001 р. на 77-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Членом УНС стала в 1971 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Стефана і трьох дочок: Стефанію, Христину і Оксану, братів і сестер. Похорон відбувся 1 вересня 2001 р. на цвинтарі св. Миколая в Colonie, NY.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

....

ПЕТРО ГОЙ член УНС Відд. 195 Т-ва „Свобода" в Нью-Йорку. Помер 16 серпня 2001 р. на 77-му році життя. Нар. в с. Михайлівці в 1925 р. Залишив у глибокому смутку дружину Олену, доню Марусю, сина Юрія з дружиною Шерил, двох сестер в Україні з родинами. Похорон відбувся 20 серпня 2001 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурзі, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

В 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

інж. БОРИСА П. ДУРБАКА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ ТА ПАНАХИДИ

В середу, 3 жовтня 2001 року

в наступних місцевостях-церквах:

Чикаго, Іл – собор свв. Володимира і Ольги;
– катедра св. о. Миколая;
Львів, Україна – собор св. Юра;
Бетлегем, Па. – церква св. Йосафата;
Клівленд, Ог. – церква свв. Петра і Павла;
Денвер, Ко – церква Преображення Господнього;
Маямі, Фл. – церква Успення Пресвятої Богородиці та
– в Прудентополіс, Бразилія.

В четвер, 4 жовтня 2001 р.

Ст. Пітерсбург, Фл.– церква Богоявлення Господнього.

Просимо в цей день згадати Покійного у своїх молитвах.

Родина

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої СЕСТРИ

бл. п.

ОЛЕНКИ-ГАЛІ ГАНКЕВИЧ

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в суботу, 29 вересня 2001 р.

в церкві Воснесення ГНІХ, у Львові;
в соборі Зарваницької Матері Божої;
в церкві Вищої Духовної Семінарії, Тернопіль;
в церкві св. Миколая, Торонто (о. м. Петро Стецюк);
в церкві св. Михаїла, Йонкерс, Н.Й.;
в соборі свв. апостолів Петра і Павла, в Чорткові;
в церкві Пресвятої Тройці, в Білявинцях;
в церкві Пресвятої Тройці, в Звинячі;
в церкві Пресвятої Тройці, в Стриганцях;
в церкві св. Духа, в Гамільтоні, Канада;
в церкві Покрова Пресвятої Богородиці, Тандер Бей;
в церкві Студійону, в Римі;
в церкві св. Трійці, на Союзівці, Кергонксон, Н.Й.

Про молитви за душу Покійної просить брат, рідні та приятелі Покійної в Україні, США, Канаді та Австралії.

ПОДЯКА

Щиро дякуємо Всесвітлішому о. Митратові Архипротопресвітерові Володимирові Волощукові, пароховові собору Входа в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порті, Фла. та Всесвітлішому о. Митратові Архипротопресвітерові д-рові Іванові Тиливському в Норт Порті, Фла. за відправи Панахиди та Святих Літургій, за молитви та за духовну опіку в час нашої необмеженої скорботи з причини смерти бл. п. ТАРАСА ПОПЕЛЯ.

Дякуємо нашим приятелям з Венис, Норт Порту, Нокоміс, Сарасоти, Порт Шарлот і Чикаго за співчуття та пожертви в пам'ять Покійного.

1,500	дол.	На Товариство Української Мови в Україні;
700		„На булочку і молоко" нашим дітям в Україні;
150		На інші добродійні цілі.

Дякуємо станиці Українсько-Американських Ветеранів ч. 40 в Норт Порті за презантацію прапора.

Важким горем прибита родина:

дружина – ШЕРІ
мама – СЛАВА МАЛЮК з мужем РОМАНОМ
батько – МАРІЯН ПОПЕЛЬ
сестра – ЛЕСЯ ПОПЕЛЬ

Ділимося сумною вісткою з приятелями й українською громадою, що 10 вересня 2001 року на 79-му році життя відійшла у вічність

бл. п.
ОЛЕНА ГЛІБОВИЧ
з дому Арделян

народжена в Великому Бичкові, на Закарпатті

Після ЗАУПОКІЙНОЇ СВЯТОЇ ЛІТУРГІЇ і ЧИНУ ПОХОРОНУ 13 вересня 2001 р. в Катедрі св. Йосафата в Торонто, тіло Покійної спочило на цвинтарі Парк Лавн, біля покійних чоловіка ПЕТРА й доньки ІВАНКИ.

Залишилися у глибокому смутку:

донька – МАРІЧКА ДАНКЕН з чоловіком СТЕФАНОМ
внуки – АНДРІЙКО й НАТАЛКА
зять – БОГДАН МЕДВІДСЬКИЙ
брат – ЮРКО з родиною в Австралії
сестра – НАТАЛКА ТИМЧЕНКО з родиною в Україні

та ближча й дальша родина в США й Україні

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів, проситься складати пожертви на Canadian Cancer Society або Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko, 456 Main Street, Winnipeg, MB R3B 1B6 або Olena and Petro Hlibowych Bursary (scholarship for a music student in Ukraine), c/o World Council of Ukrainian Social Services, Ukrainian World Congress, 295 Collede Street, 3rd Floor, Toronto ON M5T 1S2.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в середу, 12 вересня 2001 р. на 82-му році життя відійшла у вічність наша дорога МАМА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.
МАРІЯ ЛІТКЕВИЧ КАП

ПАРАСТАС в п'ятницю, 21 вересня 2001 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Schisler Funeral Home, 2119 Washington Ave., Northampton, PA.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 22 вересня 2001 р. о год. 10-ій ранку в українській православній церкві св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж., а відтак на цвинтар св. Андрія.

У глибокому смутку залишені:

дочки – ЛЮБА з чоловіком КОСТАНТИНОМ ДЖОРЖ
– ЛІДА з родиною
сини – ВІКТОР з дружиною АННОЮ
– СТАНІСЛАВ з дружиною СОФІЄЮ
– ЮРІЙ з родиною
– ВАЛЕНТИН з родиною
– ВАДИМ
внуки – ВІРА з чоловіком ДЖІМІ
– МАЛІСА з чоловіком МИХАЙЛОМ
– НАТАЛКА
– ДАНИЛО
– ВІКТОР
– ВАСИЛЬ

та ближча і дальша родина в Канаді і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

З глибоким сумом повідомляємо, що 15 вересня 2001 р., у Фльориді, по довгій і тяжкій недузі відійшов у вічність наш дорогий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

св. п.
проф. д-р МИХАЙЛО ГРИГОРОВИЧ ВОСКОБІЙНИК

нар. 21 листопада 1916 р. в Миргороді на Полтавщині, останній голова Національної Ради в екзилі, довголітній Генеральний секретар УРДП, публіцист і історик, член УВАН

Оповиті смутком:

дружина – ГАЛИНА
донька – МАРИНА з чоловіком ВІЛЬЯМОМ МАРКУ та дітьми НАТАЛІЄЮ і ГРИГОРІЄМ
донька – НАТАЛКА з чоловіком ГЕРІ ГРОСНЕР та дітьми МИХАЙЛОМ, АНДРІЄМ та КАТЕЮ
брат – ОЛЕКСІЙ ВОСКОБІЙНИК з родиною

ПОХОРОН відбувся 19 вересня на православному цвинтарі Святого Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів родина просить жертвувати на заснований родиною „Стипендійний Фонд імені професора Михайла Воскобійника" при Гарвардських Українських Студіях. Адреса Фонду: Ukrainian Studies Fund Harvard University, 1583 Massachusetts Ave, Cambridge, MA 02138.

ФУНДАЦІЯ ІМ. ІВАНА БАГРЯНОГО

зі смутком повідомляє, що 15 вересня 2001 р. у Корал Спрінгс, Фла. помер

св. п.
МИХАЙЛО ГРИГОРОВИЧ ВОСКОБІЙНИК

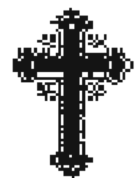
Нар. 21 листопада 1916 р. у Миргороді, на Полтавщині. З дитячих літ пережив родинні репресії і лихоліття ворожої займанщини.

У вільних умовах Заходу став визначним громадсько-політичним діячем повоєнної еміграції, одним із основоположників і лідерів УРДП та УНРади, редактором „Українських Вістей". Близький співробітник І. Багряного, він прирік свій хист і трудолюбиве життя Батьківщині.

Глибоке співчуття дружині ГАЛИНІ, донечкам НАТАЛЦІ і МАРИНІ з їх родинами та рідному братові ОЛЕКСІЄВІ з братовою ГАЛИНОЮ з їхніми родинами.

Вічна пам'ять палкому синові України!

УПРАВА ФУНДАЦІЇ ІМ. ІВАНА БАГРЯНОГО

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями та знайомими, що з волі Всевишнього 2 вересня 2001 р. після довгої і важкої недуги відійшов від нас у вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.
МИХАЙЛО НОВОСАД

нар. 26 червня 1920 р. в Курчіві, Україна.

ПАРАСТАС відбувся 3 вересня 2001 р.

ПАНАХИДА відбулася 4 вересня 2001 р. о год. 8-ій веч. у Walsh-LaBella Funeral Home.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – 5 вересня, о год. 10-ій ранку в церкві св. Покрови Божої Матері в Озон Парку, Н.Й., а відтак на цвинтар Cypress Hills, Bklyn, N.Y.

Залишені в глибокому смутку:

дружина – АННА
доньки – ІРИНА з чоловіком ІГОРЕМ ЄДЛИЦЬКИМ
– НЮСЯ НОВОСАД
– ХРИСТИНА з чоловіком ХРИСТОФОРОМ СІРІ
внуки – МАРІЯ з чоловіком СТІВЕНОМ ВЕЧІЯ
– ДАРІЯ з чоловіком АНДРІЄМ ЦИМБАЛОМ
– МИХАЙЛО ПАВЛО ЄДЛИЦЬКИЙ
– ХРИСТОФОР, АМЕНДА і МИШЕЛ СІРІ
правнуки – ВІЛІЯМ і АЛЕКСАНДРА ЦИМБАЛ
ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!